

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, április 24.

A Széll-aera áldozatai.

Arad, április 23.

A kormány a veszedelemmel szemben, a mely az általános vasuti sztrájk nyomában az országot fenyegeti, erősebb eszközökhöz nyult.

Válságos idöket élünk, s oly óriási nagy a felelősség, mely a kormányt a rend helyreállítása és az ország jólétének megőrzése körül terheli, hogy szinte illetéktelennek tartjuk most, a legkritikusabb helyzetben és időpontban a tett intézkedéseket hatásuk bevárása előtt bírálat alá verni. Ugyis helyt kell a kormánynak állania mindazokért, a mik eddig történtek s még ezután történni fognak.

Az ország egy nagy csatáért.

Ott fekszik a csatateren a magyar állam tekintélye; ott fekszik elterülve az a hitünk, hogy a magyar állam parancsa: parancs, hogy a magyar államnak nem engedelmessé: nem lehet. Imár tudjuk, hogy a magyar államhatalom — államhatalom a sztrájkolásig, a magyar államhatalom odáig terjed, amíg nincs rá szükség, de menten csödbe jut, amint erősnek, hatalmasnak kellene lennie.

Ott hever aztán ezen a csatateren a magyar állam szolgálba vetett hit. Ha életem, vagyonom forog kockán, remegve fogok ezután a hatósághoz fordulni: hátha éppen abban a pillanatban kezdi meg a sztrájkot a rendőr, az ügyész, a bíró, a

közigazgatási tisztviselő. Hogy mindezeket a tényezőket a szuverén állam-hitelevő okirata, meg az esküjök is kötelezi az én megoltalmazásomra? Ugyan ki bizik ebben még ezentul is? A szolgálati esküben való hitet bizony elvitte a — memorandum.

Nem zárkozhatunk el azonbanama meggyőződés elöl, hogy akkor, midön a békesináláshoz erős, elhatározó lépéseket tett a kormány, nehezebb módot választotta, mely esetleg beláthatatlan bonyodalmakat vonhat maga után, azon kívül pedig lépésről-lépésre a kiméletlen megtorlásoknak olyan utvesztőjébe csábíthatja, melyekből csak véres nyomokon gázolhat ki.

De meggyőződésünk, hogy tisztába van a kormány intézkedéseinek hordereje iránt akár a humanizmus, akár a magyar nemzeti érdek tekintetéből. Reméljük, gondja lesz rá, hogy ha már kihuzta Szent István kardját s a veszedelembe került országban körülhordozza, hogy erre a szent pallósra magyar polgár vére, s magyar polgár hozzátartozóinak könnye nem fog hullani; reméljük, oly békét csinál, a melyet nem fog tönkretett existenciák ezreinek nyomora kísérni.

Világra szóló s a nemzet életében korszakot képező esemény középpontjává, felelős intézőjévé tette a végzet különös rendelkezése a jelenlegi kormányt. Nemzedékeket tehet semmivé s a magyar törzsön soha sem gyógyuló sebet üthet. A

nép leghivebb, leghazafiasabb osztályából hazátlan proletárokat teremthet, kik keserü haragjuk és elégtelenségükkel több emberöltőre megronthatják a magyar társadalom erkölcsi alapját, s az örökös lázongás és forradalom tenyészetét veteménnyezheti el velök és általuk a magyar haza földjében a kormány, ha elfelejtendő, hogy emberekkel és magyarokkal van dolga.

A vasutasokról köztudatba ment át, hogy ök a magyar nyelv, a magyar eszme hordozói Szent István nagy birodalmának azon tájain is, a hol nem beszélnek és nem éreznek magyarul.

Élénk emlékezetébe van még mindenkinek, hogy Zágrábban, hol a kormány nem tudta megvédeni a magyar címer, a magyar zászló becsületét, egy csoport egyszerű államvasuti alkalmazott visszavetette a helyére Zágráb főterén a magyar nemzeti zászlót, s keményen megfenyítették a horvát ficsurokat, kik a szent jelvény ellen a merényletet elkövették.

Ami hiba történt a vasutasok testületében, annak okozói voltaképen nem ök, hanem egy előbbeni kormányzat bűnében, gyökeredzik az, melynek alkudozó politikája megrendítette a felsőbbbség és a közrendbe vetett hitet és tiszteletet Magyarországon.

Odavitt bennünket a Széll-aera destruktív iránya, hogy sem ígéreteinek, sem fenyegetésnek nincs hitele ebben az országban, ha az a kormánytól ered.

A vasutasok a kisebbik bűnösök.

Szerelem és barátság.

Irta: Paul Adam.

Hajtvadászatra voltam hivatalos vidéki rokonaimhoz. Amilyen szenvedélyes vadász voltam hajdanában, saját ságosképen most semmi gyönyörűséget sem találtam az állatok ördög-b-n.

Alig hogy egy két puska lövés eldőrdült, szép suttymban el is hagytam a helyem, hogy ne haljam a hajtók lármáját. Egy tisztás szélén megállapodva, magam elött láttam elvonulni az erdő összes vadját a frissen esett havon. Sünnyi rokkák bujkáltak a bokrok között, bozontos farkokkal leverve a galyak havát; a tölgyek koronái közt sárga boglyok kovályogtak; nyulak jöttek hatalmas bakuzrásokká, majd hirtelen leültek s füteleket hegyezve pisloptak. Valami nagy fekete madár némán húzott el a fenyők csucsa fölött.

Válra vetett puskával, kezem zsebre dugva indultam vissza a kastélyba, hová jó egy órával érkeztem meg, a többi vadász elött s így alkalmam nyilt kibeszélni magam a ház urnőjével.

Magas, karcsu nő volt, a migraine nyomokat hagyott az arcán; de mégis szép volt másodvirágzásában, ámbár szemének a fénye már nem volt a régi.

— Bizony igaz, hogy a vágyak és szenvedélyek nem ismernek korlátokat. Es nem üres szó az, hogy fölemésztenek bennünket... Maga mocolyog ezen és ez eszembe juttatja a

mi nagyszerü tűzünket, melyben Pierre és én lánggal égtünk hosszú jagyességünk idejében... Emlékszik még rá? Mikor a maga szegény mamája tetten ért bennünket, hogyan dugott büntetésből engem az egyik sarokba, őt a másikba? Talán még tizennégy évesek sem voltunk. Tetszettünk egymásnak az első lépésöl kezdve, amit a kertben együtt tettünk. Menynyit trefakozott maga a mi lelkesültségünkön, ámbár titokban irigyelte a mi apró, gyerekes vétkeinket, amint később csodálattal szemlélte igaz szemünk szép örületét, melyet hirtelen kettészelt az az esemény, hogy neki önkéntesi évet kellett leszoálni. No és erre az én csinyem! Szökésem az apai háztól, hogy viszont láthassam őt a kaszárnyában! Szerencse, hogy épen gyakorlaton volt... Külöben... Szegény kis Bertám a maire és a pap engedélye elött pillanthatta volna meg a napvilágot... Annyit bizonyos, hogy házasságunk örületes gyönyörököt teremtett. Nem tudtunk uralkodni magunkon. Eltettem azt az alkalmi szerzeményt, melyet maga írt és utánunk küldött Napolyba, a mi virágos fészünkbe. A tenger szüendőkön-örökké a távol csillagok felé. Pierre megtanulta a maga művét és a beszürődő holdfény mellett szavalta, mint Apolló.

De mind hiába... Szüendéseink megajultak. Ölekezésünk közben gyötrelemem ébredtek. Multjára, az ő régi szeretőire lettem feltékeny s gyűlöletes gyanúsításokkal kizoztam. Öykor hevesen válaszolt. A szobaleány, az ut-

cai virágáruslány, a színésznök, a vízbordó leányok, mind-mind ellensegeimmé lettek, mi-helyt szolt hozzájuk, vagy csak reájuk tekintett és örült szemrehányásokkal halmoztam el miatuk. Szüendélyem nem türt vetélytársnőt sem a multban, sem a jelenben. Senová sem engedtem egyedül, aggódva, hogy nem tér vissza. A table d'hotenál egy öreg hölgy mellé tuszkoztam, szemben pedig egy rut ült. Képtelen aggodalmaim kiforgattak egész valómból.

Megtorlással fenyegetőztem; kilátásba helyeztem, hogy amint enged valami csábításnak, én is házasságöréssel boszulom meg magam. Esztelen zakatásaim végre is kihozták Pierret a sodrából. Gyanut fogott; képesnek hitt arra, hogy alaptalan vádjaimmal csak a saját készülőben levő hütlenségemet akarom leplezni. Erős érzékiességem fokozt agodalmát. Raggeltői estig civódtunk. Legtüzesebb ölekezéseinek közben is egymásra támadtunk: „Kire gondolsz most?... Nem én rám!... hanem arra a kis osztrigaarus leányra, aki úgy rád bámult a tengerparton... Bocssás el!” Kitéptem magam karjai közül; könnyeim patakzottak, s elfuló hangon öngyilkosságot emlegettem. Ö sem maradt adósom: „Amíg engem gyanúsítasz, magad el is követed ezeket; hisz most is arra a fömesztelen narancsos gyerekre gondolsz, aki ott ául muzeum elött... Igen, igen... hiába szabadkozol. Jól láttam, mint legeltetted szemeidet napbarított mellén, félig nyilt ajkain és formás lábszárain. Jól láttam, mily sokat ígérő tekintettel válaszoltál pillantásaira!”

Tegye jóvá a jelenlegi kormány mérseklete és előrelátása ama hibáknak legalább egy részét, aminek a vasutasok nem szülő okai, hanem csak — áldozatai voltak.

A sztrájkantya fölözlatása.

(Letartóztatott sztrájkvezér.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 23.

A déli órákban a budapesti sztrájkantján nagyszenzáció történt. Rudnay Béla főkapitány fölözlatta a sztrájkantját és ott letartóztatotta a sztrájkmozgalom egyik vezérét, Sarlay főtisztviselőt, a nyugati pályaudvar helyettes állomásfőnököt. A nagy feltűnést keltő eset részleteit tudósítónk a következőkben táviratozza meg:

Déli fél egy órakor megjelent a sztrájkantján Vássonvi Vilmos országgyűlési képviselő és hosszú értekezést folytatott a sztrájkbizottsággal azon irányban, vajjon hajlandók volnának-e pártközi konferencia elé terjeszteni ügyüket, hogy ennek a konferenciának az eredménye mértékadó legyen magatarásukra nézve?

Időközben megjelent Heltai Ferenc képviselő és kijelentette, hogy a kormány semmiféle pártközi konferenciába nem megy bele. A kormány legvégső szavai elhangzottak, a mit abban elmondott, annál többet nem tesz.

Ezalatt a sztrájkantjától mintegy háromszáz lépésnyire száz gyalogosrendőr helyezkedett el. Hátulról, a Mexikói-ut felől két század huszárság vonult fel azzal a célzattal, hogy a sztrájkantját bekerítsék. Majd nagyobb csapat lovasrendőr vágta-tott a sztrájkantya felé és a gyalogrendőrök háta megett állást foglalt.

A sztrájkolókon ijedtség vett erőt. Heltai Ferenc köztük áll és figyelmezteti őket, hogy ha a sztrájkantya bekerítése be lesz fejezve, a sztrájkolókat fel fogják szólítani szétozslásra s ha ez nem használ, erőszakot alkalmaznak.

E közben Rudnay Béla főkapitány oda-lépett a sztrájkolóknak elé és tudomásukra

hozta, hogy a kormány szétozslatja a sztrájkantját.

Azután Sarlay János főtisztviselő, a sztrájkmozgalom egyik főembere elé lépett a főkapitány és közölte vele, hogy őt izgatás és királysértés miatt letartóztatja.

Rudnay kijelentette a megdöbönt sztrájkolóknak, hogy a hátkiegsztő parancsnokság részéről jelen van egy százados egy őrmesterrel és egy tizedes és magával hozta a behívókat azon vasutasok részére, kik a király parancsa következtében bevonulni tartoznak. Ezeket felszólította, hogy rögtön menjenek a kaszárnnyába. Közölte még a főkapitány, hogy a sztrájkoló vasutasok közül azok ellen, a kik nem hadkötelesek és bütetendő cselekményt követtek el, büntető eljárás fog megindíttatni.

A hadkötelesek nyomban elmentek a kaszárnnyába. A többi nyugodtan viselkedett és rendőri, vagy katonai beavatkozásra nem adott okot.

Sarlay Jánost a főkapitány zárt kocsi-ban magával vitte a rendőrségre s ott kihallgatása nyomban megkezdődött.

Egy másik tudósításunk szerint Sarlay letartóztatása nem a sztrájkantján, hanem egy másik vendéglőben történt. Ez a tudósítás így mondja el a letartóztatás és a sztrájkantya fölözlatásának rendkívül érdekes részleteit:

(Hangulat a sztrájkantján.)

Reggel 7 órakor a sztrájkolók már mind künn voltak a sztrájkantján. A vezetőség ugyan még nem érkezett meg, de a vasutasok már értesültek a lapokból a kormány intézkedéséről és a királyi parancsról. A vasutasoknak azonban minderre csak az volt a megjegyzésük, hogy nem engednek, bármi történjék is.

Végre megérkeztek a bizottság tagjai. Először is pénzsegélyt osztottak ki a sztrájkolóknak között. Mindenki kapott 1 koronát. Ugyilátszik, pénz dolgában nagyon fogytán voltak, mert tömegesen jelentkeztek a segélyért. Közben hallatszott néhány békés szó is, de a többség véleménye az volt, hogy engedni nem lehet.

A délelőtt folyamán sárga cédulákat osztogattak a következő tartalommal:

Kartársak! Megállapodás nincs, leszerelésről szó sem lehet. Ha a tárgyalásokat befejezik, a

közgyűlés dönt. Az ország minden állomását egyidőben értesítjük. Kitartás, maradjatok együtt!

A 13 as bizottság.

Később rossz hírek érkeztek. Azt beszéltek, hogy a sztrájkantját fölözlatják, hogy katonaság és rendőrség fogja körülzárni azt. A csoportvezetők sutlogva értesítették az egyes csoportokat, hogy ha jön a rendőrség és a katonaság letartóztatni a vezéreket, senki egy szót ne szóljon, egy kar föl ne emelkedjék. Csend legyen és nyugalom.

(Sarlay letartóztatása.)

Ma délben Sarlay János egyik vendéglőben így nyilatkozott:

— A király parancsa semmi, füttyülök rá; nem kell neki engedelmességni!

Ezt meghallotta néhány detektív, kiknek jelentésére Krecsányi detektív főnök Rudnay főkapitány kíséretében azonnal Sarlayhoz sietett és úgy szólott hozzá:

— A törvény nevében letartóztatom!

Sarlayt bérkocsira ültették és lovas rendőrök fedezete alatt a főkapitányságra kísérték, ahol azonnal elsárták.

(A fölözlatott sztrájkantya.)

A mint a sztrájk vezetői előre tudták, a sztrájkantját a rendőrség délután pontban két órakor fölözlatta.

A fölözlatás nagy előkészületek közt ment végbe. A Csömöri uton, Erzsébet királyné uton, és kifelé is, az összes utakon nagyszámu lovas és gyalogos rendőr állott fel. Két század huszár is ellovagolt a sztrájkantya előtt, de aztán kilovagoltak és egy távolabb eső helyen tábort ütöttek. A kert mellett jobbról-balról és a vendéglő mögött egymástól öt-hat lépésnyire lovas és gyalogos rendőrök állottak fel. A vendéglő előtt a Csömöri uton egy szakasz lovas és egy szakasz gyalog rendőr foglalt állást.

Bent a tanyán ez alatt nyugodtan folyt az élet s a legtöbben nem tudtak arról, hogy közeledik a fölözlatás ideje.

Egyes csoportok kártyáztak, mások bátorították egymást; ismét mások kijelentették, hogy ki kell tartani a végletekig s ha fel is özslatják a sztrájkantját, az együvé tartozó vasutasok vendéglőkben és kávéházakban fognak szétozslani és küldöttek utján érintkeznek egymással.

A sztrájkantya kertjének lugasában együtt

Mindezt féktelen szerelmünk okozta.

Gonoszabb szenvedéseket képzelni sem tudok. Pierre gyakran közel állt hozzá, hogy elverjen; én meg nem egyszer mélyesztém arcába körmeimet, hogy azután könyeimmel áztassam sebeit. Olyan volt a mi szenvedélyünk amilyet Mühifeld Lucien leír „Gonosz vagyok” című regényében. Egészen akartuk birni egymást, oly bensőleg egyesülni, mely csak a halálban teljesülhet. Alig nyolc napos házasság után azon vettem magam észre, hogy nem bán-tam volna, ha férjem valami vasúti szerencsét-lenségben egy párbajba elpusztulna, csak hogy senki el ne szerethesse tőlem. Akkor lettem volna kimondhatatlan boldog, ha holtteste fölött viraszthattam volna, egy sirbolt mélyén, távol minden nő pillantástól. Pierre elárulta, hogy őt is hasonló érzelmek gyötrik. Szerelmünk elérte tetőpontját: s miután tovább nem fokozódhatott, ácsapott természetesen a másik ellen tétbe: gyilkos gyűlöletbe...

Tűstűnket is emésztette ez a gyehenna tűz. Göröcsökre estem. Pierre elájult; egy ily jelenet végén szíve megszűnt dobogni. Miután csak a legvégső gyönyör pillanataiban éreztünk enyhülést, szüntelen ölelkeztünk, a kimerülésig. A talaj ingott lábaim alatt. Gyöngye tagjaimnak minden mozdulat fájdalmat okozott. Nem kellett már nekünk sem étel, sem ital. A cselédek kikacagtak a hátunk mögött. A doktorok a legerősebb szavakkal ostromozták élet-módunkat.

Ilyen körülmények előzték meg Berta szü-

letését. Elgyengült erőink, lázas vérünk adott életet az én szegény kis ájuldozó leányomnak. Már a bölcsőben olyan göröcsöket kapott, hogy élet-halál közt lebegett. Később ideges, lobbánkony természetű lett; az orvos parancsára minden szeszélyének engedni kellett; nevelés-ről szó sem lehetett. Idestova nagykoru lesz s nem tud helyesen írni, akadozva olvas s nincs tökéletes esze. Vagy a babáival játszik, vagy a tyukokkal vesződik. A szerelem gyermeke! Ah! Igazán a szerelem gyermeke! Látná csak a nevelőnő hogyan küzködik vele!... Berta már tizenhét éves!

Szomorúan felsóhajtott s én szánakozva iparkodtam vigasztalni.

— Ön ma már nem kell engem sajnálni — legfeljebb szegény leányom miatt. Maga Párisban volt abban a válságos időben, midőn Pierre és én elszakadtunk egymástól. Meg-elégelte civódásainkat és mikor a vasuton ösz-sejött egy régi barátjával, emlékében felújult a régi derűs, békés viszonyuk képe. Hogy megboszulja magát gyötrelmeiért, követte őt, miután engem méltatlannak talált szerelemre.

Öt évet töltöttem ebben a kastélyban öreg édesatyám s néhány kasznár féle ember társaságában, akik sokat szenvedtek idegességem, vagy inkább eszeiősségem miatt. Már annyira megháborodtam, hogy kipárnázott falak közt, kényszerzubbonyban őriztek... Két ízben mérget ittam. Egyszer meg kiugrottam az ablakou, úgy, hogy lábam töött. De annyira vi-

gyáztak rám, hogy nem emészthettem el magam... Mikor lábbadozni kezdtem, atyám fölözlatta Pierre leveleit, melyekben aggóva tudakozódik hogylétem felől. Nehány hónapi makacs hallgatás után ráadtam a fejem, hogy válaszoljak neki. Ellenséges hangon kezdtek, de szemrehányással; ő azonban hamar a lább hagyott vele. Lassankint az én gyűlölségem is elszállt s elfoglalta helyét az ő bus resignatio-ja. Földidéztek emlékeinkbe azokat a boldog szerelmes órákat, mikor még nem voltunk egymásé. Ő leírta nagy algiri vállalatát. Hogyan varázsolta át néptelen pusztaságokat szent-földdekké, melyek közelében a gyárkemények beláthatlan sokasága emelkedik. Leírta spanyol telepeseit, akik üres kézzel jöttek s most meg-elégedetten gyarapodnak csinos lakóházaikban. Más szemmel kezdtem férjemet megbecsülni. Most láttam, hogy a tüzes paripához illő jó tulajdonságon kívül egyéb, magasabb csodáni valók is vannak benne. Bámultam értelmét, jósa-gos emberszeretetét és tudását. Egy napon önként felszólítottam a visszatérésre. Marseilleg elébe mentem. Nemesen és őszintén öleltük át egymást. Gonosz szenvedélyeink feledve voltak. Igaz, jó barátok lettünk, kiknek nincs titkuk egymás előtt. Nem volt már az a csodás ifju Pierre: szakállas férfi lett, kit az afrikai nap barnára égetett. Más férj volt ez, kibe én nem voltam szerelmes.

Kézének érintése nem okozott oly kejes borzongást, mint egykoron. Erős szakállá arcomat sértette. Mégis szíves voltam hozzá, minden

volt az egész bizottság, kivéve Sarlayt. Ott volt köztük *Vázsonyi* Vilmos orsz. képviselő is. Később bezárták a sztrájk tanyá kapuját és a kijárást rendőrök állották el, kik nem bocsátottak ki többé senkit.

Pontban két órakor megjelent a sztrájk tanyán *Rudnay* főkapitány és *Krecsányi* Kálmán detektív főnök egy honvédszázadosal és két katonával, továbbá *Schmidt* rendőrfelügyelővel és *Boda* Dezső kerületi kapitánnyal.

Rudnay a lugas korlátjánál állott fel, míg Schmidt felszólította a sztrájkolókat, hogy vonuljanak hátra a lugastól, hogy mindenki hallhassa a főkapitány szavait.

Rudnay ezután körülbelül a következő szavakat intézte a sztrájkolókhöz:

— Én, mint a budapesti m. kir. állami rendőrség főkapitánya a *sztrájk tanyát ezennel feloszlatom*, azok miatt a helytelenségek miatt, melyeket itt elkövettek. Ep az imént voltam kénytelen egyik vezetőjüket, Sarlayt, királysértés és izgatás miatt letartóztatni.

A főkapitány ezután felszólította a sztrájkolókat, hogy vegyék tudomásul a felszólítást és engedelmeskedjenek. Azok, akik itt összegyülekeztek, egyenként fogják igazolni személyazonosságukat. Azok a vasutasok, akik tartalékos katonák, azonnal megkapják behívójukat. Ezeket figyelmeztette a főkapitány, hogy a behívó parancsot pontosan teljesítsék, azokat pedig, akiket igazolás után szabadon bocsátanak, figyelmeztette, hogy béken távozzanak, mert minden rendzavarás esetén *karhatalmat fognak alkalmazni*. A főkapitány beszédét a következő szavakkal fejezte be:

— Önök, vasutasok, megszegték esküjüket. Az állami rendőrség nem szegte meg esküjét és ezért fenn is fogja tartani a rendet.

(A tartalékosok kiválogatása.)

A sztrájkolók a legnagyobb nyugalommal hallgatták a főkapitány beszédét. Egyetlen közbeszólás se hallatszott. A főkapitány kijelentette, hogy a kertből senkinek sem szabad távozni. Majd egyik asztalnál elhelyezkedett egy honvédszázados, aki két katona segítségével hozzálátott a sztrájkolók kilétének egyenként való megállapításához.

Az igazoló bizottság először a végrehajtó bizottság tagjait szólította elő. Elsőnek *Seide* Artur állott elő igazolásra s kijelentette, hogy

számítás nélkül. Rajta is láttam, hogy már nem talál oly elragadónak. És mégis mily gyönyörűséget találtunk benne, hogy elbeszélgethünk mindenféléről! Kietlen és csodás tajakat járt be; megismerte az asszonyok minden fajtaját, megfigyelte jellemüket. Rabirtam, hogy elmondja szerelmeit. Minden szenvedés nélkül végighallgattam, mintha felolvastam volna valami idegen hős kalandjait. Új világot teremtett csöndes fészünkben. Gunyosszellemességével, melyet embereket s intézményeket oly találóan tudott jellemezni, egészen elbájolt. Szobáink külön voltak, de sokszor hajnalig elültem ágya szélén, áhítatosan hallgatva. Gazdaságomat a helyes kerékvágásba hozta. Leleményessége új jövedelmi forrásokat teremtett. Pierre a hegedűhöz is ért és velem is megkedveltette a zenét. Művészi érzést oltott belém úgy, hogy ma már könnyen eljászom a legnehezebb darabokat. Nem egy éjet töltötünk Beethoven, Méhul és Wagner finom hangulatainak élvezetében. Gyakran kilovagolunk. A falkát követve bekalandozzuk a vidéket, újra átélve a legendák csodás vadászatait. S ha megállapodunk egy-egy keresztutnál, míg lovaink mohón harapják a friss fűvet, mi szótlanul, könyves szemekkel, hálással szorítjuk meg egymás kezét.

Elmondta, hogy egy kalandornő mennyi bajt okozott neki. Szerette azt az asszonyt. Az meg a faképnél hagyta valami csinos fiu miatt. Szíve még akkor is sajgott ez emlékre. Tréfálkozva emlékeztettem a mi szerelmünk gyötrel-

meire. Igy lassankint sikerült tulságos érzékeny szíveből kitorúlnom ennek a nőnek fájdalmas emlékét. Sőt, mi tőrés-tagadás, házamba fogadtam egy hiu, érzékiessen csinos kis elvált asszonykat; megismertettem őket egymással. Kellemesen szórakoztak s én boldogan hallgattam a kertben vidám kacagásukat. És ő ezért hálás nekem.

— Elmehetek?
— Igen — felelt: *Rudnay*.
S ide erre elávozott.

A sztrájkbizottság tagjai között egy sem volt, a kire a királyi parancs vonatkozott. Ot népfelkelő volt köztük, de *Kail* Elemér honvédszázados ezeket is elbocsátotta:

— Népfelkelőkre nincs szükségünk! — mondotta.

A mikor aztán *Faludi* József angyalföldi állomásfőnök került sorra, alig mondta ki, hogy ő *tartalékos hadnagy*, a százados előlépett és átadta neki a behívó cédulát, a mely 24 órára szól.

A sztrájkolókat a tanya feloszlátása nem keserítette el. Az a felfogásuk, hogy a tartalékos vasutasok behívása nem fog segíteni a zavarokon, a mint hogy szerintök Olaszországban sem segített annak idején.

A *mozdonyvezetők* kijelentették, hogy ha szolgálatra kényszerítik őket, kizárólag az írott szabályokhoz fognak alkalmazkodni, de gyakorlati tapasztalataikat nem használják fel.

Az igazolás egyébként nyugodtan folyt tovább. Estére aztán a sztrájk tanyá kiürítése is minden rendzavarás nélkül meg történt.

A kormány nem tárgyal. A csüggedő sztrájkolók. A közlekedés megkezdődött.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, április 23.

A mai nap a békülés jegyében folyt le. A kormány erélyes intézkedései reménytelenné tették a vasutasok további küzdelmét. Az utolsó órákban már csak azon fáradoztak a sztrájkolók, hogy *általános amnesztiát* s az országos szövetség engedélyezését eszközöljék ki.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter azonban kijelentette, hogy további tárgyalásokba *nem bocsátkozik*, mert ő most

meire. Igy lassankint sikerült tulságos érzékeny szíveből kitorúlnom ennek a nőnek fájdalmas emlékét. Sőt, mi tőrés-tagadás, házamba fogadtam egy hiu, érzékiessen csinos kis elvált asszonykat; megismertettem őket egymással. Kellemesen szórakoztak s én boldogan hallgattam a kertben vidám kacagásukat. És ő ezért hálás nekem.

— Boldog? Igazán, őszintén boldognak érzi magát? — kérdém a ház urnójét.

— Igen, igazán boldognak! ... Nehezen tudtam elérni. Hosszu évek tapasztalatai szerezték meg. Ma már nem imádom a férjemet, de tudatosan szeretem minden erőmből, teljes odaadó baráti szeretettel. Minket csak a halál választhat el. Kárhoztatom egykori szerelmünket, mert szakításra vezetett. Ez az Isteni barátság oly gyönyörök forrása, milyenek régi szenvedélyünk idejében nem fakadtak lelkünkben. Mi ketten egyik vagyunk, egyik! A szenvedélyek idejében mint ellenségek álltunk egymással szemben, halálos gyűlölettel. És ime, itt van a barátságunk gyermeke... Hasonlítsa őket össze.

Egy erős, egészséges fiura mutatott, aki a lámpa világánál jegyzőkönyvébe rajzolgotott Dürer metszetei után. A másik szobában meg a szerelem gyermeke oktanul irdogált, mialatt a nevelőnő megtette a szokásos előkészületeket, ha ájulásba esne.

A vadászok is visszatértek, megelégedve az eredménynyel.

minden idejét a vasuti forgalom ujra való felvételére fordítja.

A sztrájk Aradon.

A legfeszültebb várakozás uralkodott ma, a sztrájk negyedik napján Aradon. Ezt egyrészt Budapestről érkező hírek okozták, melyek ideig egy kilátás gyujtottak arra, hogy a megegyezés ma, vagy holnap sikerül s akkor a sztrájkolók újból munkához állnak, másrészt pedig az Aradra jött vonatok csigázták fel a figyelmet. *A nap folyamán több vonat jött és ment át Aradon*, s ezzel a forgalmat némileg sikerült visszaállítani.

A részleteket az alább következő tudósításunk mondja el:

Az első vonatindulás.

A sztrájk kitörése óta *ma reggel fél 8 órakor ment ki az aradi pályaudvarról az első vonat*. Az Erdély felől még szerdán reggel megérkezett gyorsvonat volt ez, a melyet tudvalevőleg nyílt pályáról hoztak be az állomásra s azóta ott vesztegelt az étterem perronja előtt.

Ezzel a vonattal, illetve annak mozdonyával akart csütörtökön *Sztankovits* Miklós üzletvezető kimenni Paulisra, hogy ott széjjelnezzzen s az Erdély-felé való közlekedés visszaállítása iránt intézkedjék. A mozdonyt azonban a sztrájkolók leszerelték, kiengedték belőle a vizet s így lehetetlen volt azt hamarosan üzembe hozni.

A mozdonyt — mint azt már megirtuk — tegnap este 7 órakor kezdték megtölteni vízzel a katonaság őrizete mellett s ma hajnalban befutotték. Reggel fél 8-kor aztán lassu tempóban ugyan, de kibogott a vonat *Szolnok* felé, hogy a Budapestről avizált katonai vonatnak eléje menjen s a meddig lehet, a forgalom helyreállítása iránt intézkedjék.

A mozdonyt *Kamarás* Béla főmérnök vezette s mellette két munkás látta el a fűtői tisztséget. Ezzel a vonattal utazott el *Sztankovits* Miklós üzletvezető is. Kamaráshoz *Gyulányi* Rezső főmérnök, az osztálymérnökség vezetője szállott még fel. A vonaton foglalt helyet *Kabdebó* János dr., az államvasutak orvosi tanácsadója is, hogy ha szükség lenne rá, orvosi segítség legyen kéznél, valamint *Bogdánffy* Béla szolgabíró, ki a közigazgatási hatóságot képviselte.

A vonat *két század katonaságot* vitt magával és helyezett el a közbeeső állomásokon.

Stengl — mozdonyvezető.

A mai délelőttnek egyik legérdekesebb eseménye volt a 208. számú mozdony megindulása, a mely tizenegy vasuti kocsival indult utnak *Aradról Piski felé*. A mozdonyt *Stengl* Andor főmérnök, kir. iparfelügyelő vezette és kezelte olyan szabatosággal, mintha a terbes szolgálat gyakorlásában állandóan benne volna. *Stengl* Andor tudvalevőleg okleveles gépészmérnök, régebben fűtőházi állfőnök volt Pozsonyban s e minőségben alkalma nyílt a mozdonyvezetést gyakorlatilag is elsajátítani.

Stengl Andor még az este üzleti táviratilapon értesítést kapott *Sztankovits* üzletvezetőtől, hogy ma reggel 7 órakor jelentkezék az állomáson s vezesse ki a két század katonasággal megrakott ugynevezett kémlő vonatot, a mely Aradtól Piskiiig a vonal biztosítását s a forgalom visszahelyezését fogja eszközölni.

Stengl már fél 7-kor kint volt az állomá-

son és jelentkezett Fetter Géza főfelügyelőnél, a ki a Szolnok felé elutazott Sztankovits üzletvezető helyett az állomáson az intézkedéseket vezette. A mozdonyt reggel 4 órakor már fűteni kezdték, ugyanakkor négy más mozdony alá is be volt gyújtva.

A 208-as mozdonyt Stengl iparfelügyelő a másodosztályú váróterem elé állította s ott eresztették bele hosszú csöveken át a vizet a városi vízvezetékéből. Ez a művelet több órán keresztül tartott, noha máskor 5—6 perc elegendő rá, hogy az ugynevezett *daru* segítségével a mozdonyt „megitassák”. A daru azonban használhatatlan állapotba volt helyezve. Érdekes, hogy ennek elrontása a *katonai erő jelentésében*, a sztrájk első óráiban történt. A sztrájkolók ugyanis odamentek a daruhoz, melyet már akkor fegyveres baka őrzött s elkezdtek rajta manipulálni, mintha éppen javítani akarnák. Mikor aztán alaposan elrontották, ráparancsoltak a katonára, hogy senkit se eresszen a daru közelébe, mert akkor nagy baj lesz. Persze az egyszerű baka helyeselt és erősen fogadkozott, hogy — vigyázní fog.

A darut csak ma délután fél 2 órakor állította helyre hosszú munka után Simonffy Aladár fa- és fémipari szakiskolai tanár. Most már könnyen megy a mozdonyok itatása, de reggel még csak a vízvezetési csapból, csöveken át teheték meg azt hosszadalmas utánjárással.

Érdekes, hogy a sztrájkolók ma reggel, a mikor értesültek arról, hogy Piskibe vonat készül, *vészelet adtak, hogy Arad és Piski közt minden vonat megállítandó*. A pálya azonban rendben volt; ezt jelentette a pályafelügyelő is, ki a vonalat egy darabon jó előre bejárta.

A füstölgő, tüsszögő mozdonyt nagy érdeklődéssel vették körül a vasuti tisztviselők, nemkülönben a *Csehovszky* őrnagy parancsnoksága alatt kint volt 33-as tisztek és az a kis közönség, mely a Perronra ki tudott jutni. Stengl iparfelügyelő a mozdonyvezetők kékfestő zubbonyával, kis lapos sapkával a fején ott sürgött-forgott a vaskolosszus körül s szakértelemmel vizsgálta a gép csapjait, szelepeit, víz- és feszültségmérőjét. A mozdony tetején egy munkás állt, ez kezelte a vízvezetési csövet.

Negyed 12-re járt már az idő, a mikor a mozdony teljesen üzemképes állapotban volt. A kazán nem volt ugyan még tele vízzel, de azért biztosan indulhatott, mert Radnán vagy Berzován szivattyú segítségével könnyű szerrel pótolhatta a vizet. A radnai állomás ugyanis teljesen intakt, ott minden eszköz rendelkezésre áll.

Ekkor Fetter főfelügyelő kiadta a jelzőt:

— Indulhatun!

Stengl iparfelügyelő katonásan szalutált s fürgén felpattant a mozdonyra. Már akkor ott volt két fűtő, nem kinevezettek ugyan, hanem csak napszamosok. Azért vittek kettőt, hogy ha netalán egyikőjük az uton okoskodnék, a másik kéznél legyen. A mozdonyra még *Weil* József osztálymérnök is felszállott, hogy a szükséges felvilágosításokat a pályatestre vonatkozólag megadja. *Weil* csak Györökig utazott, ott *Simonyi* Ignác radnai osztálymérnök váltotta föl.

Egy éles, hosszú fűtő és a mozdony lassu méltósággal megindult. Elment egész a viadukt alatt levő váltóig és onnét visszatolatott az ötödik sínparra, a hol a kilenc személykocsiból és két pakk-kocsiból álló vonat várakozott. Időközben a vonatra felszállott *Csobán* százados vezetése alatt 120 katona és néhány tiszt, a közigazgatási hatóság részéről *Baros* Ferenc dr.

főszolgabíró és *Boros* Béla dr. járási orvos, teljes mentőszekrényvel felszerelve, továbbá *Miliga* Mátyás fa és fémipari szakiskolai művezető, a ki azért ment ki, hogy az állomások kutházainál, a hol szükségesnek mutatkozik, a szolgálatok ellássa. Az államvasutak részéről *Boros* György főellenőr szállott föl, hogy a forgalmat helyreállítsa. És végül felsompolygott a kocsikba néhány Aradon rekedt türelmetlen utas, a ki már égett a vágytól, hogy haza utaztassék. Ezekről nem voltak tudomást és hallgatagon beleegyeztek, hogy helyet foglaljanak a vonaton.

Fél 12-kor a kocsisor tetején végighúzták az összekapcsoló zsinort s a vonatot egy újabb fűtővel megindult. Lassan, csendesen ment ki a pályaudvar területéről s nagy kanyarodással lekivágott a hosszú utnak, amely Piskire ér csak véget. Egész addig, míg a vonat füstje látszott, élénk figyelemmel kísérte a közönség a vonat útját, a viadukton álló tömegtelen ember meg is éljenezte.

A mozdonyból minden állomáson kellő számú katonaság szállott ki és *Boros* főtiszt közbenjöttével helyreállította a forgalmat. Az állomásokon kisebb-nagyobb számú katonaság maradt vissza a pályatest és az állomási épületet őrizetére.

Stengl iparfelügyelő az őrházak előtt kispolta a vasuti öröket, mivel minden intézkedést okosan és elővigyázóan megtett arra, hogy vonatjának biztosítsa a rendes, akadálytalan menetét.

Megemlítjük itt jó helyről kapott információ alapján, hogy ma délig az aradi üzletvezetőség területén mintegy ötven állomás tett eleget a felhívásnak és állította helyre a forgalmat.

A Piski felé menő vonat minden baj nélkül megtette útját. A vonat — mint azt egy távirat jelentette — 4 óra 7 perckor elindult Radnáról s egy újabb sürgöny nemsokára hírül adta, hogy elhagyta *Konopot* is.

Pacifikális utközben.

Az első állomás, melyen a pályatest visszahódítására indult piski-i vonat megállott, *Glogovác* volt. A pályaudvaron hallott csend uralkodott, *seholy egy tisztviselő, sehol a szolgaszemélyzet*.

A vonatról *Boros* György főellenőr szállt le elsőnek, majd kiszállottak a kocsikból a vonatot kísérő katonatisztek is. *Boros* kihivatta az állomásfőnököt.

— Főnök ur, hajlandó-e szolgálatot teljesíteni? Kérdezte tőle hivatalos komolysággal.

— Nem, volt a válasz.

— Miért?

— Mert szolidaritást vállaltam kartársaimmal. Amíg az aradi bizottságtól felhívást nem kapok, addig nem teljesítek szolgálatot.

A főellenőr erre az állomásra beosztott forgalmi tiszthez lépett.

— Atveszi-e az állomás vezetését?

— Nem, felelte rá ő is.

— Katona ön? Kérdezte *Boros*.

— Igenis, az vagyok.

— Olvasta a király parancsát?

— Olvastam.

— Hajlandó-e ezek után szolgálatot teljesíteni?

— Mint katona felelősség nélkül igen, de mint polgári tisztviselő felelősség mellett nem dolgozom.

— Akkor öltse fel egyenruháját, s álljon szolgálatba.

Eközben az állomásépület egy ablakában megjelent az állomásfőnök neje karján egy kis gyermekke. *Boros* főellenőrnek egy ötlete támadt.

— Lássá, szólta az állomásfőnökhöz. Ön most azok szájából veszi ki a kenyeret, akik onnét az ablakból aggódva néznek reánk: a felesége és gyermekei azok. Én önt kénytelen leszek felfüggeszteni ma, s az állomásépületből kilakoltatom.

— Sajnálom, nem tehetek másképp, szólta az állomásfőnök.

Boros főellenőr erre beszólította az irodába a beosztott forgalmi hivatalnokot, hogy az állomás vezetését átadja neki.

Az átadás közben megjelent aztán az irodában a főnök, s katonás tisztelgés közben jelentette:

— Főellenőr ur, meggondoltam a dolgot. Kész vagyok szolgálatot tenni, rendelkezék velem.

A glogováci állomás pacifikálva volt.

Hasonló jelcetek folytak le a többi állomásokon is, de *Boros* főellenőr tapasztatos eljárásának mindannyiszor sikerült békét teremteni. Csupán a *paulisi állomáson* volt hiábavaló minden igyekezete. Ott nem állottak szolgálatba az állomás tisztviselői.

Paulison Aradról jött központi tisztviselőket helyezett el *Boros* főellenőr, az állomás biztonságának megvédésére pedig egy szakasz 33-as baka maradt ott.

A vonat pedig folytatta hódító útját Piski felé . . .

A katonai vonat megérkezése.

Délután egy órakor, mikor a rendőrség emberei már bevonultak a pályaudvarról, elterjedt a hír, hogy az a katonai vonat, amelyet még délelőtt tíz órakor Csabáról jeleztek, nemsokára megérkezik. Természetesen nagy volt az izgalom. *Farkas* Ernő állomásfőnök *Fetter* Géza főfelügyelővel kiállott a Perronra és idegesen nézegettek a pesti vonat felé.

Ott a pálya a teljes katonai megszállás képét mutatta. A váltók mellett feltűzött szuronybakák járkálnak, a pályatesten a sinek között gulákba rakott fegyverek, mellettük „pihenő” állásban levő bakák. A pályaudvarra csak hivatalos személyeket és újságírókat engedtek be, no meg azokat az utasokat, akiknek jegyét az igazgatóság láttamozta.

Egyszerre füst látszik a láthatáron.

— Jön! Jön! — zug végig a Perronon állók közt.

— Nem! Ez még csak a csanádi! De pár perc múlva itt lesz a másik is.

Es pár perc múlva csakugyan megjelent a pálya végén a mozdony. Lassan jött. A háta mögött a hosszú kocsisor, a melynek ablakából itt-ott katonarúnás fejek kandikáltak ki.

A Perron egyszerre tele lett izgalommal. A tisztek kiadták a parancsot:

— Gewehr angreifen! Habt euch!

Es nagy lassan berobogott az állomásra a 205-ös mozdony. A gép mellett egy vasutaszredbeli káplár állott; a fűtő ugyancsak katona volt. A mozdonyon volt *Korbuly* József főfelügyelő is, akiről szerda óta nem tudták, hogy hol van. Látszott rajta a négy nap őrjási izgalma és fáradalma, úgy, hogy a Perronon álló tisztviselők önkénytelenül felsóhajtottak:

— Szegény *Korbuly*, milyen törődött!

A vonatot *Farkas* állomásfőnök, *Fetter* Géza főfelügyelő és *Oláh* Odön főellenőr fogadták. Mikor a gép megállott, a mozdonyvezető szalutált; és *Korbuly* leszállott a gépről. Vele egy feketearcu, feketezakállu ur ugrott le a máhokocsiból. Mindkettőjüket rögtön körülvették a vasutasok és a katonatisztek. A feketezakállu ur bemutatkozott.

— Garády vagyok, a vasuti és hajózási főfelügyelőség kiküldött biztosa.

Egyszerre ezer kérdéssel rohanták meg Korbulyt is, Garádyt is. Korbuly még mindig nem tudta, hogy édesanyja meghalt, sőt hogy már el is temették. De mindenkinek nehezére esett, hogy megmondja neki a szomorú hírt. Ehelyett körülvették, és nagy melegséggel, szeretettel kérdezősködtek tőle:

— Hogy vagy?

— Ugye elfáradtál?

— Menj haza, pihe-d ki magad!

De Korbuly, aki ezekben a nehéz napokban igazán a kötelesség tudás mintaképeként viselkedett, még mindig hivatalos dolgokkal foglalkozott. Odafordult Fetterhez és Farkashoz:

— Azt hiszem, ez a személyzet még elviheti a vonatot Pisklig!

Garády gyors kérdezősködéssel tájékoztatta magát a viszonyokról. Aztán kiadta a parancsot:

— Félóra múlva megyünk tovább! Utánunk is indult vonat, az a rendes esti vonat idejében beérkezik.

— Mi hír a vonalon? — kérdezősködtek a körülállók. — Megszállták az állomásokat?

— Meg, — felelte Korbuly. — De már nincs szükség reá, mert a közbeeső állomásokon nagyrészt felvették a szolgálatot.

Ez a hír nem keltett semmi nagyobb emóciót, hiszen az aradi sztrájkolók közül is igen sokan ugyancsak szolgálatba állottak. Az állomáson ott pöfög egy befűtött, indulásra kész mozdony, amelyen egy államvasuti mozdonyvezető ül. A fűtővel együtt felhagyott a sztrájkosok. A Perronon a főtisztviselők félrehívják a forgalmi tisztet, és megkérdezik tőlük, hogy nem állnának-e szolgálatba. A legtöbben igenel felelnek; és az állomáson máris szép számmal vannak szolgálatot teljesítő forgalmi tiszték és altiszték.

Korbulyt azután kikísérik az állomásról. Szinte meghiúsul a szeretetnek az a megnyilvánulása, amelylyel a derék tisztviselőt körülveszik. Nagy nehezen, tapintatosan adják neki tudtul édesanyja halálhírét. Mikor eltávozik, úgy szorongatják a kezét, mintha nem tudnának megválni tőle.

Ezalatt a megérkezett vonatból mintegy huszonöt baka szállt ki. Hatvannyolcasok. Egy hadnagy vezeti őket, aki rögtön jelentést is tesz a kint levő 33-as századosnak. A málnakocsiból a vasutas ezred katonái néznek ki nagy érdeklődéssel. A fűtővel, mozdonyvezetővel és kocsi vezetővel együtt kilencen jöttek. A ruhájuk olyan, mint a vadászoké. A paróliájuk zöld, és mindegyik oldalán egy-egy szárnyas kerék látszik. Akik lejöttek valamennyien magyar gyerekek. Persze, a pályát egyik sem ismeri és ép azért tréfálkozva mondják, egymásnak:

— No gyerekek, megyünk Szibériába!

Tövis felé!

A katonai vonat mozdonyát hamarosan lekapcsolták a kocsiokról, és kiindították a másik sínparra, hogy vizet és szenet vegyen fel. Ez a művelet is valóságos szenzációt keltett. A Perronon ott állott egy-két várócsatya, azok az őszinte csudálkozás hangján mondogatták:

— Nini, megy! Csakugyan megy!

A mozdony odaállott az állomásfőnöki hivatalnál szemközt levő daru elé, de az el van rontva. A mozdony tehát újra megindult a másik daru elé, amelyet Simonffy Aladár tanár javított meg. Ott azután megtöltötték a kazánt vízzel.

Ezalatt a katonáknak meghozták az állomásra az ebédet. A bakák körülállották az ételosztót, és a csajkákat szorongatva várták az ebédet. Valósággal háborus képet nyújtott a Perron. Egyik oldalon a tiszték élénken ta-

nácskozó csoportja, másik oldalon az ebédelő katonák; a pályán gulákba rakott fegyverek, borjúk. A harmadosztályú váróterem nyitott ajtajából látni lehet az oda betelepedett szolnoki bakákat. A vonaton katonák, a Perronon, várótermekben, éttermekben katonák, a pályán katonák. A rendőrség is szépen van képviselve. Ott kinn állanak *Green* Nándor tb. főrapitány, *Berecz* Ferenc alkapitány, *Rimanóczy* Zsigmond rendőrhadnagy. A szép számú rendőrlégénység között ott vannak *Gajda* és *Mátyás* detektívek is.

A katonai vonat megérkezése az első pillanatban roppant nyomástartást gyakorolt a jelenlevőkre. Az a fáradt tempó, amelylyel a vonat berobogott és a katonákkal megszállt állomás mindenki bennem kellemetlen érzést keltett. Mikor azonban a katonaság ebédhez látott, elmult ez a rossz hangulat. A vigan tereferelő bakagyerekek egész mássá varázsolták a Perron képét.

Miután a mozdony vizet és szenet vett fel, ismét visszacsatolták a kocsihoz. Még csak a postakocsiból hozták ki az aradi postát, tizen-négy hatalmas postazsákot, telve levéllel és újságokkal. Csakhamar felhangzott a Perronon a rég nem hallott kiáltás is:

— Újságot tessék!

A szerdai pesti lapok és a szerdai posta érkezett meg — szombaton. Alighogy kitaláltak a targoncákon a zsákokat, cseppet is halatszott.

— Tövis felé beszállani!

Néhány utas felszállt a vonatra. *Garády* a vasuti főfelügyelőbiztos, aki pár perccel előbb jelentette a miniszternek a vasut megérkezését, kisietett a vonat mellé. A mozdonyra Korbuly helyett *Oláh* Odön főellenőr áll fel. A vonatvezető katoná odaszólt a mozdonyvezetőnek:

— Kész?

— Ordögöt kész! Előbb ebédelni akarok! — vágta rá zajos derűtség között a másik.

— Hát miért nem ebédeltél már?

— A mozdonyon nem főzhetek, el pedig nem hagyhatom! — replikázott a káplár a hallgatóság kacagása között.

— Hát akkor hozzatok neki ebédet! — szólt rá a vonatvezető egy másik vasutas katonára.

Nosza, lett nagy szaladás. Hárman is szaladtak az étterem felé. A mozdonyvezető még utánuk is kiabált:

— A sört el ne felejtsetek!

Pár perc múlva ott volt az ebéd meg a sör. Kis vártatva azután kiszólt a mozdonyvezető.

— Most már csakugyan kész!

Azzal összeigazította az óráját a vonatvezetőjével, fűtyentett, és a vonat megindult Tövis felé. A délután folyamán Radnáról jelezték, hogy négy óra 48 perckor onnan is elindult.

A szolnoki katonák, és három vasutas ezredbeli itt maradt Aradon. A szegény szolnoki fiúk reggeltől délután fel 5 óráig voltak étel nélkül; akkor azután megebédelték, és a vasutas kollégákkal együtt visszamentek az 5 órakor induló vonattal Szolnokra. Ezen a vonaton egy munkába állt magyar államvasuti mozdonyvezető ül. Fűtő egy vasutasezredbeli volt.

A korneuburgi katonákról az ottani vasutesezred egy aradi tartalékos, aki itt építész, meséli, hogy azok igen kedélyes emberek. Noha a katonai függőség közöttük is épen olyan erős, mint a többi katonák között, de korántsem olyan pontosak, mint a mi vasutasaink. Megtörténik velük, hogy beülnek valamelyik állomáson sörözni és csak akkor ülnek fel a vo-

natra, ha az utasok már sürgetik őket. Akkor is alkuszna:

— Még csak öt percig hadd igyunk!

Ez ugyan egy kicsit valószínűtlen, de tekintve az állomáson ma történt ebédjelenetet, mégis találonak látszik. A *Fliegende Blätter* Sácunderbahnja egyébként nem sokkal maradhátra a mostani vasutközlekedés mögött. Valóságos viccnek látszik ez az állapot. Rossz viccnek.

A korneuburgi katonák Aradon.

Aradra ma este hat órakor ismét érkezett egy személyvonat Budapestről. Utasokat és katonákat hozott. A vonatot a *korneuburgi vasuti és táviróezred* egy káplárja, mint mozdonyvezető és három katoná mint vonatkísérő személyzet hozta. A vonat, mely Budapestiől érkezett, holnap reggel hat órakor megy vissza, de csak Szolnokig.

A korneuburgi katonák egyelőre itt maradnak Aradon és itt az állomáson fognak forgalmi szolgálatot teljesíteni. Ha azonban holnap reggel nem akadna olyan fűtő vagy mozdonyvezető, aki a vonatot Szolnokig elvinné, akkor ezek a vasutaskatonák viszik vissza.

A korneuburgi katonák azalatt, míg a magyar államvasutak szolgálatában állnak, naponta két korona negyven fillért kapnak élelmezésre. A tiszteknek pedig, amennyiben ilyenek is kerülnének Aradra, a vasut ellátást nyujt.

Budapestre tegnap kétszáz ember érkezett Korneuburgból a vasuti és táviróezredtől Bécsen és Kanizsán keresztül a Déli Vasúton s a két pályaudvaron azonnal meg is kezdte a szolgálatot.

Ma érkezett az ezred nagyobbik része. Ez a csapat tegnap délelőtt érkezett Bécsbe egyenest a Déli Vaspályához, a hol már egy vezérkari tiszt várta s a csapathoz beosztott tisztet informálta a vezényeltetés célja felől. Negyedél órakor indult el a katonavonat Bécsből s ma a kora reggeli órákban érkezett Budapestre.

Hrdlicka Gusztáv alezredes és *Osana* János őrnagy vezetése alatt a vasuti és táviróezred itt levő osztálya tegnap délután próbaképpen több mozdonyt indított a keleti pályaudvarból. Előzetesen a mernökök megvizsgálták a pályatestet, vajjon nem lazították-e meg időközben a sztrájkolók a sínket, és hogy ezután sem következhessek ez be, a pályaudvarra csupán csak azokat bocsájtják be, kiknek az üzletvezetőség belépési igazolványt ad. A vasuti és táviróezred, áll béke idejében 27 kapitány, illetve a mint őket nevezik, főtisztból, továbbá 44 főhadnagy, 62 hadnagy és 5 kadéttól. A közemberi létszám 860-ra tehető, kik között száznál több képzett mozdonyvezető van. Szükség esetén a tartalékokat is berendelik, mely 171 hadnagy és 64 tiszt helyettesből áll; ezeknek polgári foglalkozásuk gépészmérnök, vasuti tisztviselő és postatisztviselő. A mint értesülünk, az összes ezredknél aktív szolgálatban levő vasutasokat, távirászkokat, valamint a gépészeket vasuti szolgálatra fogják kirendelni és beosztják őket ideiglenesen a vasuti és táviróezredhez.

A holnapi menetrend.

A forgalom a legfőbb vonalakon nagynehezen megkezdődött. Ma már három vonat érkezett Aradon és kettő elindult az aradi állomásból. Ezekből kettő csak kémlő vonat volt, bár az egyik, a Piski felé menő, néhány utast is vitt magával.

Az üzletvezetőség most azon fáradozik, hogy lehetőleg betartsa a menetrendet, bár ez óriási nehézségekbe ütközik. Az üzletvezetőségnek ugyanis nem áll a ren-

delkezésre elegendő mozdonyvezető, s akik a mozdonyokat vezetnék, azok részint már utközben vannak, részint pedig dilettáns fűtők, akikre az üzletvezetés nem mer egy-egy vonatot rábízni.

Hacsak holnap meg nem érkezik a vasutasezred néhány gyakorlott mozdonyvezetője, akkor holnap csak két vonatot lehet Aradról elindítani.

Az üzletvezetés tehát holnap csak két olyan vonatra számít, melyet biztosan el tud indítani.

Az egyik indul reggel hat órakor Budapestre és visszaviszi magával azokat a 68. gyalogezredbeli katonákat is, kik ma délből érkeztek Szolnokról Aradra.

A másik szintén menetrendszerű időben, 6 óra 35 perckor indul meg Tóviszre.

Az első vonat hozzávetőleges számítások szerint 12 és 2 óra között ér Budapestre.

Hogy Temesvárra meg fog-e indulni a hat órakor esedékes személyvonat, az attól függ, hogy vajon Temesvár állomás fogja-e fogadni a vonatot. Ha erre nézve akadály fenn nem forog, valószínű, hogy Temesvárra indul meg a harmadik vonat.

Ezekon kívül természetesen fognak még oly vonatok is Aradról indulni, melyek máshonnan érkeznek és az aradi állomáson csak keresztül mennek. Ezeknek az érkezési idejét nem tudja senki se megjósolni s így azokat az üzletvezetés nem is vehette be számításai közé.

A sztrájtanya éjjele.

Amióta az állomást megszállották a katonák, nagyon ritka odakünn a sztrájkoló vasutas. A bizottság a Millennium külön termében tartja most is az összejöveteleit, de az állomáslétterem sztrájkanyája épúgy feloszlott, mint valami vonatot. Az altisztek és az alsóbb forgalmi személyzet áttette a sztrájkanyát a városligeti vendéglőbe. A lombosodó fák között az asztalokat sűrűn körülülék a vasutasok és családtagjalk. Sokan kívül maradnak a vendéglőben, és a kiserdő padjaira telepednek.

Ma este az aradi üzletvezetés ismét alkudozásokba bocsájtkozott a sztrájkolókkal, hogy álljanak munkába. A bizottság kijelentette, hogy előbb érintkezésbe lép a budapesti központtal, és annak feleletétől teszi függővé a választ.

Ez a hír villámgyorsan terjedt el a sztrájkolóknak között. A bizottság megígérte nekik, hogy a központ választát tíz óra felé közölni fogja a kis erdőben levő sztrájkanyán. Erre a biztatásra még jóval sűrűbben lepték meg a vendéglőt a sztrájkolóknak, úgy, hogy alig lehet az asztalok között mozogni. Élénk beszélgetés folyik a fehér abroszok körül. Általában nagyon vig a hangulat. Mintha valami jól mulató kompánia gyűlt volna össze odakünn.

Ahogy az ember belép a kiserdőnek a vendéglő felé eső kapuján, a fák között égő villamoskörtek, és a vendéglő gázlámpái színes képet tárnak elője. Már messziről hallatszik a vig zsebongás. Az éjszaka csendjében kihallatszik minden erősebben megnyomott szó:

— Igen, határozottan jogos a mozgalom...

A központ... hiába a katonaság...

A központ válasza kevéssel tíz óra előtt érkezett. A bizottság tagjai azonnal kimentek a sztrájkanyára, és tudatták az ott levőkkel, hogy a központ azt válaszolta, hogy most alkudoznak a függetlenségi párt képviselőivel. Meglehet, hogy pár perc, meglehet, hogy csak éjtől után fogják az eredményről az ara-

diakat értesíteni. Addig tartás fenn cselekvési szabadságukat.

A hirt éljenzéssel fogadták.

— Várunk, ha kell, egész éjszaka is!

Az egyik sztrájkoló hirtelen feláll egy székre és int, hogy csend legyen. A kezében valami papirost tart; mindenki azt hiszi, hogy valami táviratot akar felolvasni. O azonban felvilágosítja a várakozó tömeget, hogy az éjszaka fáradalmait akarja a kartársak szórakoztatásával, felolvasással enyhíteni.

— Halljuk, halljuk!

A felolvasandó dolog egy röpirat. Ki a bűnös? Irta egy vasutas. A röpirat egyébként igen emelkedett hangon van írva és minden negyedik mondatában benne van az, hogy: Szeretném, ha olyan erős volna a hangom, hogy elhallatszanék a Kárpátoktól az Adriáig, hogy elmondhatnám... és így tovább. A felolvasó pedig minden második mondatnál kimondja a maga véleményét is. A rossz világításnál kurdélis rosszul olvas fel; a mondatok körülbelül így hangzanak:

— A magas kormány emberei, a kegyelmes és nadrágos... no, mi ez? — a nagyságos urak azt mondják, hogy mi vasutasok az... állati... akarom mondani az állami tisztviselők között legjobban vagyunk fizetve. A magas kormány... ejnye, mit nevezl ez mindig magasnak azt a kormányt? (Zajos derűlttség.) Kérem, ha kinevetnek, akkor én nem tudok tovább felolvasni. (Zajos derűlttség.)

És így tovább. A sztrájkolóknak pedig élvezettel hallgatják a felolvasást. Helyeseinek, éljeneznek és abcugolnak. Ez az egész. Különben békésen, türelmesen ülnek a fehér asztalok körül. És mikor az ember eltávozik közülök, az éjjeli csendben messzire elhangzik a felolvasó szava:

— Szeretném, ha elhallatszanék a hangom a Kárpátoktól az Adriáig...

A sztrájk Budapestén.

A fővárosban ma rendkívül mozgalmas események történtek. Feloszlatták a sztrájkanyát, letartóztatták a mozgalom egyik vezérét, Sarlay fő isztviselőt (minderről fönebb külön cikkben adunk tudósítást.) Azután megindultak az egyezkedések s a függetlenségi párt hangulatos felhívást bocsátott ki a sztrájkoló vasutasokhoz. Mindenki érzi, hogy jelentős fordulat előtt állunk, a mely jobbra, vagy balra, de rövidesen eldönti a sztrájkolóknak sorsát.

Megindult a forgalom.

A keleti pályaudvaron ma már eleven, pezsgő élet uralkodott. Délután fél 8-ig két vonat indult ki az állomásról különböző irányokban. Délelőtt 8 óra 10 perckor elindult egy személyvonat Aradra is. Mindezeket a korneuburgi vasuti ezred látta el személyzettel. Ma hajnali 5 óra óta a keleti pályaudvaron a 32 ik gyalogezred harminc tartalékos katonája is vasuti szolgálatot teljesít.

A nyugoti pályaudvaron ma már a reggeli rendes bécsi személyvonaton és a déli bécsi gyorsvonaton kívül délután 2 óra 30 perckor Szegedre is indult egy gyorsvonat. A nyugoti pályaudvarról indult vonatokat ma is mérnökök és tisztviselők vezették. Mindegyik induló vonat szerkocsijában két-két csendőrőrmester is elhelyezkedett a vonat biztonsága érdekében, de eddig még dolguk nem akadt.

Délután pont 2 óra tíz perckor robogott be a tágas csarnokba az a bécsi gyorsvonat, amely-

lyel Köpösdý mérnök tegnap délből indult el. A fiatal mérnök elmondta, hogy csak a nagyobb állomásokon vehető észre a sztrájk, mert azok teljesen néptelenek. Természetesen nyitva van sok sorompó is, és azért minden átjárónál már messziről hosszú fűtytel jelezte a vonat közeledését, hogy a szerencsétlenséget elkerülje.

Utások úgy az induló, mint az érkező vonatokkal szép számban voltak.

Az államvasutak igazgatóságának értesítése szerint holnap megindul az általános személyforgalom. Budapestről vasárnap reggel 8 óra 15 perckor gyorsvonat, 8 óra 30 perckor pedig személyvonat indul Orsova felé, rendes menetrenddel. Ezzel egyidejűleg megindul a forgalom Temesvárról is Budapest felé úgy, hogy holnap este 6 óra 50 perckor egy személyvonat, este 7 óra 40 perckor pedig egy gyorsvonat is érkezik Temesvárról Budapestre.

A függetlenségi-párt kiáltványa.

A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt ma d. e. 11 órakor Tóth János elnökle alatt értekezletet tartott, a melyen a párt negyven tagja vett részt.

Az elnök előadta az értekezlet egybehívásának okát. A kiküldött bizottság kint járt a sztrájkolóknál s most ezen ut eredményéről akar beszámolni. A helyzet megváltozott, a mennyiben a sztrájkolók már nem kívántak a pártokkal érintkezni, mivel a kormány megszakított velük minden tárgyalást.

Endrey Gyula a kiküldött bizottság nevében részletesen elmondotta, mi történt a sztrájkanyán.

Utána felszóltak: Polonyi Géza, Bakonyi Samu, Korossy, Barta Ödön, Justh Gyula, Barabás Béla, Komjáthy, Papp Elek, Kelemen Béla, Szathmári Mór, Lukács Gyula, Bizony Ákos és Veres József, a kik közül többen indítványt terjesztettek elő.

Legérdekesebb volt a Barabás indítványa, melyben azt kívánta, hogy a függetlenségi-párt testületileg vonuljon ki a sztrájkanyára és szólítsa fel a vasutasokat, hogy az ország érdekében álljanak újból munkába.

A párt végül kompromisszumban állapodott meg s egyhangulag a következő határozatot hozta:

A függetlenségi és 48-as párt a közszabadság, az egyéni szabadság és jogok védelmében mindazon tényezőkkel szemben, kik ezek ellen vétettek, a legszigorubb vizsgálatra készen várja a vasuti sztrájk megszűnését, melynek tartama alatt teljesen tárgyilagos és elfogulatlan bírálatokra alkalmas tényállás meg nem állapítható.

A kormányt hanyagságáért, melyet a mozgalom irányában mutatott, valamint a mozgalom kitörésekor a polgárok szabadsága, a gyülekezési jog és az egyéni szabadság ellen brutális támadásokkal és törvénytörésekkel követett el, a legerélyesebb megtorlásban fogja részesíteni.

Mivel azonban az ország ellen alkalmazott erőszakos fellépés az ország gazdasági összes tényezőinek, a nép millióinak életerét vágja el s az ország összes gazdasági érdekeit beláthatatlan mérvű és súlyú veszteségeknek és helyrehozhatlan veszélyeztetésnek teszi ki: a függetlenségi és 48-as párt az ország ezen válságossá vált, nehéz helyzetében elsősorban és sürgetően apellál a vasuti összes alkalmazottak hazafiságára és éppen azért, mert csak a rend helyreállítása után lesz a

vasuti alkalmazottak memoranduma nyugodtan és tárgyilagosan megbirálható, a nemzet millióinak nevében hívja fel a párt a vasuti alkalmazottakat az üzemszolgálat azonnali lehetővé tételére.

Kijelenti egyúttal a párt, hogy felhívásának várva várt sikere esetében a szolgálati kötelezettség hű teljesítésének felvétele után maga részéről a támasztott követeléseket az ország pénzügyi helyzetének lelkiismeretes figyelembe vétele mellett a legjobb indulatu vizsgálódás tárgyává teszi s a jogos és méltányos igényeket támogatni fogja.

Ezután szintén egyhangulag fogadta el a párt Polónyi Géza határozati javaslatát, mely így szól:

Határozza el a párt, hogy tekintettel arra, hogy az anyagi, mint az alaki jog területén a jogorvoslatok kizárásával lejáró elévülési és perjogi határidők okából az egyesekre soha többé nem orvosolható joghátrányok, sőt jogvesztések állanak elő, intézzen a párt az igazságügyi kormányhoz sürgős interpellációt az iránt, hajlanló-e ezek megelőzésére, részben elhárítására törvényjavaslatot sürgősen elő terjeszteni?

A párt az interpelláció beterjesztésével Szalay Lászlót bizta meg. Az értekezlet ezzel véget ért.

A megdöbbenet sztrájkolók.

A budapesti sztrájkanyán már korán reggel sok ezer sztrájkoló gyűlt össze. A király parancsa óriási megdöbbenést okozott közöttük.

A sztrájkolók egy része roppantul meg van ijedve. Követelik, hogy a sztrájkvezérek használják fel az utolsó pillanatot s bármily engedménnyel elégedjenek meg. A sztrájkbizottságban emiatt nagy az egyenetlenség. Attól félnék, hogy nagyszámu sztrájkterő lesz közöttük, noha délig ilyesmi nem fordult elő.

A főkapitány arról értesült, hogy a sztrájkolók közül sokan az állomásokon tartózkodnak, vasuti kocsiokban alusznak és engedetlen ségre biztatják társaikat. Ezért ma rendeletet adott ki, hogy a perronjegyek és más igazolványok máától fogva érvénytelenek s csupán csak az utasokat bocsátják a perronra.

Egy későbbi távirat jelenti: A sztrájkoló vasutasok ma délelőtt rendkívül nagy számban gyülekeztek össze a sztrájkanyán, hogy megbeszéljék a helyzetet. A tizenhárom bizottság felszólította, a jelenlevőket, hogy a sztrájkanyára feloszlata, vagy eselleges letartóztatások esetére ne álljanak ellent és ne csináljanak zavargást.

A mi a dolog érdemét illeti, a sztrájkolók elhatározták, hogy követeléseikből mit sem engednek. A hangulat igen nyomott volt. Abban a hitben vannak, hogy a kormány mégis csak fog tenni engedményeket, mert lehetetlennek tartják, hogy a kormány teljesen elnyomja a vasutasokat.

Néhányan békét akarnak, de a sztrájkolók nem hallgatnak rájuk. Mig így tanakodnak, az a hír terjed el, hogy a rendőrség és a katonaság még ma körül fogja venni a sztrájkanyát, a sztrájkolókat igazolásra szólítja fel és a katonaköteleseket utasítja, hogy azonnal vonuljanak be.

Félhivatalos nyilatkozat.

A félhivatalos Magyar Távirati Iroda jelenti:

Azzal a különösen a vidéken tendenciózusan elterjesztett híreszteléssel szemben, hogy a kabinet helyzete megingott és Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter lemondani készül, illetékes hely-

ről fel vagyunk hatalmazva annak a kijelentésére, hogy a hírekből egy szó sem igaz s ez a mese csak a központ és a vidék összeköttetésének ideiglenes megszakítása következtében került felszínre.

A válságnak bármely irányu kitörésére nincsen ok. Az utolsó 24 óra eseményei megmutatták, hogy a vasutiforgalom újjászervezésének erélyes megkezdését a legjobb siker kíséri és minden reménység meg van arra, hogy a vasuti szolgálat helyreállítása az egész vonalon viszonyilag rövid idő alatt meg fog történni.

Itt említjük meg, hogy az államvasutak igazgatóságánál ezrével jelentkeznek vasuti szolgálatra. A délelőtt folyamán több mint ötszázat felvettek ezek közül.

Elfogott vasuti tiszt.

Az államvasutak igazgatósága ma újból azon fáradozott, hogy a forgalmat megindítsa. Ennek eddig az a főakadálya, hogy az igazgatóság még mindig nem ura a táviróvezetékeknek. Nagyon sok táviró hivatalnok a kapott sürgönyöket vagy elsikkasztja, vagy meghamisítja.

Igy Szabadkán egy táviró-hivatalnok az igazgatóság egy sürgönyét meghamisította, minek következtében a rendes személyvonat, mely menetrendszerűleg, pontos időben megérkezett Szabadkára, nem mehetett onnan tovább. Az igazgatóság megtette az intézkedéseket az illető tisztviselő elfogatása iránt.

Másutt a hivatalnokok felláztatják a munkásokat. Az ilyen helyekre csendőröket és katonákat vezényeltek ki.

A vasuti ezred segítségével ma sok vonatot lehetett elindítani.

Ma este az igazgatóságnál százötven mozdonyvezető jelentkezett szolgálatra. Az igazgatóság azonnal alkalmazta őket. Ezek segítségével az áruforgalmat is fel fogják venni.

A fővárosba megindulnak a rendes élelmezési vonatok. Holnap pedig szénvonatok indulnak Győrbe és Pozsonyba. Hétfőtől kezdve a salgótarjáni szénvonatok is rendszeresen közlekedni fognak.

Mindenünnen oly táviratok érkeznek, hogy a vasutasok visszalépnek szolgálatukba. Így Kecskeméten, Csabán és sok más helyen.

Az egyezkedő akció.

Délelőtt 10 órakor tanácskozás volt, a melyben Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter, Ludvígh Gyula államvasuti elnökgazdát és Sándor József államtitkár vettek részt.

Késő délután a demokrata körben a sztrájkbizottság tartott értekezletet. Jelen volt köztük Vássonvi Vilmos országgyűlési képviselő is, a ki hosszas beszédben buzdította őket, hogy tegyenek némi engedményt, annál is inkább, mert az ellenzéki pártok a parlamentbe kezükbe fogják venni a vasutasok ügyét.

A bizottság tagjai erre hajlandónak mutatkoztak ügyüket a parlamenti pártok kezébe letenni s ezzel kapcsolatban elfogadni a kormány feltételeit. Ha ezt a kormány most már elfogadja, abbahagyják a sztrájkot és a szolgálatot haladéktalanul felveszik.

A függetlenségi Kossuth-párt ma este Barabás Béla elnöklésével újabb értekezletet tartott.

Barabás Béla előadta, hogy a vasutasok országos mozgalmi bizottságának megbízásából Vássonvi Vilmos képviselő a függetlenségi párttal a vasutasok oly elhatározását közölte, amennyiben az ellenzéki pártok vasutasok ügyét pártfogásukba veszik, elfoglalják helyüket és megkezdik a munkát. A mozgalmi bizottság jegyzőkönyvi határozat-

tal kérte az ellenzéki pártokat, hogy ügyüket támogassák és pedig kéri, a jegyzőkönyv szerint a Kossuth-pártot, a Szederkényi-pártot, a néppártot és a volt nemzeti párti disszidenseket.

Kívánságaikat a következőkben foglalták össze:

1. Komoly garanciát kérnek aziránt, hogy a mozgalomból kifolyólag nem fog senkit bántódás, nyugdíjazás és áthelyezés érni.

2. Alásatosan kéri, hogy az előző években és most benyújtott memorandumokban és pótmemorandumokban foglalt fizetésrendezési és más kérések engedélyeztessenek és életbelépttetessenek.

3. Kéri a szolgálati viszonyok egy szolgálati rendtartás általi szabályozása.

4. Kéri az országos szövetség megalakulásához való engedélyt.

5. Kéri a napibéres munkások kívánságainak és nyugbérének sürgős tárgyalás alá vételét és lehetőleg méltányos megoldását.

A jegyzőkönyv felolvasása után, Barabás Béla, Polónyi Géza és Sebes Dénes szólaltak fel. Ezután a párt elhatározta, hogy Barabás Béla, Barabás Odónt és Polónyi Gézát bizsak meg, miszerint Hieronymi kereskedelemügyi miniszterrel tanácskozzanak.

Este tíz órakor a tanácskozások már folytak, ekkor híre terjedt, hogy erős kilátások vannak a megegyezésre. A miniszter ezen hír szerint kijelentette, hogy az összes pontokba bele megy, az elsőt, az amnesztiaira vonatkozót kivéve, a melyet nem akar megadni. A kiküldött képviselők erre a mozgalmi bizottság tagjaival újból tanácskozásra ültek össze.

Hieronymi nem tárgyal.

Éjjeli 1 órakor budapesti tudósítónktól a következő telefon-jelentést kaptuk:

Az óriási vasutas-sztrájk, a mely április 20-ka óta izgalomban tartja egész Magyarországot, a mai nap nem hozta meg ugyan a befejezését, de a kínos ügyben mégis oly fordulat állott be, mely, ha a jelenségek nem csálnak, oda vezet, hogy a kormány a legrövidebb idő alatt ura lesz a mozgalomnak s úgy a személy, mint az áruforgalmat az összes vonalokon minden irányban helyreállítja.

A behívási parancs kibocsátása s a sztrájkanyára feloszlata a helyzet egész komolyságáról s a kormány ama elhatározott szándékáról tesz számot, hogy a kormány egész erejét, teljes energiáját mozgásba hozza arra vonatkozólag, hogy a forgalom megakadályozásának véget vessen s vas kézzel szorítsa vissza azokat, a kik eddig megkísérelték az állam e nagyszámu, tekintélyes hivatalnoki karát esküjétől eltántorítani.

A kormány három egész napot szánt az alkudozásokra és még ma is dacára, hogy már a behívási parancs kibocsátott, egész délután 1 óráig időt adott a sztrájkolók veséreinek a megfontolásra s csak akkor, midőn délután 1 órakor semmiféle jel nem mutatkozott arra, hogy a sztrájkolók megváltoztatják elhatározásukat, rendelte el a kormány a sztrájkanyára feloszlata s kijelentette, hogy minden további alkudozást beszüntet.

A délután folyamán a sztrájkbizottság végre feleszmélt arra, hogy micsoda

konzekvenciákat vont magára és eszébe jutott, hogy úgy tárgyalt az állammal, mint hatalom a hatalommal. Ez pedig nem mehetett tovább. Vázsonyi Vilmos orsz. képviselő kúzbemjárásával vették igénybe, a kia mai nap folyamán felkereste Hieronymi Károly kereskedelemügyi minisztert és megkérte, fogadja el a sztrájkolók deputációját, vegye át kivánságaik jegyzékét, ígérje meg a jóakaratu támogatást s akkor megszüntetik a sztrájkot. Ez lett volna az utolsó kísérlet.

Hieronymi határozottan kijelentette Vázsonyinak, hogy az utolsó napok eseményei s a ma történt dispoziciók után nincs abban a helyzetben, hogy elfogadhassa a sztrájkolók deputációját, mert nem adhat nekik semmiféle ígéretet arra vonatkozólag, hogy kivánságaikat teljesítheti. Jelenleg az ő feladatát az egész országban a forgalom helyreállítása képezi, s ha ez megtörtént, csak akkor hajlandó fogadni a deputációt, de akkor sem a sztrájkolók küldöttségét, hanem a hivatalnokokét. Ezek kivánságát, panaszait tudomásul veszi és megfontolás tárgyává teszi. Kötelességének ismeri az alkalmazottak helyzetén javítani, a sztrájk okait alaposan felkutatni, de minden lehető megtenni arra is, hogy a jövőben hasonló mozgalom ne ismétlődhessék.

Vázsonyi leverten távozott a minisztertől és ment a sztrájkolókhoz, hogy a választ tudomásukra adja.

Miután a kereskedelmi miniszter minden intézkedéseket megtette, esti tíz órakor visszavonult és bár azok a hírek vannak elterjedve, hogy a miniszter elfogadja a hozzáérkező deputációkat, Hieronymi tíz óra óta nem jelentkezett többet.

A behívottak illetményei.

A behívott tartalékosokat természetesen legközelebből az a kérdés érdekli, hogy ők mostani katonai szolgálataik alatt micsoda fizetést fognak kapni? A kérdésre hirtelen nem lehet határozott választ adni s maguk a sztrájkolókra behívott vasutasok sem fogják egyelőre tudni, hogy kapnak-e fizetést a vasutól az alatt míg katonai szolgálatot teljesítenek vagy nem.

A kérdés azon fordul meg, hogy mozgósítás történt-e vagy csak egyszerű behívás fegyvergyakorlatra. Az esetben, ha a kormány mozgósításnak tekintené a rendeletet, a behívandó vasutasok a vasutól semmi féle fizetést nem kapnak, ha pedig fegyvergyakorlatról van szó, akkor a végleges tisztviselők kivétel nélkül az ideiglenesek közül pedig azok, akik egy évnél hosszabb idő óta szolgálnak, megkapják fizetéseiket a katonai szolgálat ideje alatt is.

A sztrájkolók azon része, akik katonai szolgálatra nem kapnak behívót, azon nem számított esetben, ha a sztrájk ügye május 1-ig jobbra vagy balra megoldást nem nyer, s így elcsúsztatva se kezdenék meg a szolgálatot, fizetésre természetesen nem is számíthatnak.

Legújabb.

Éjfélután fél háromkor vettük a következő értesítést: 1 órakor ismét fölkeresték az ellenzéki képviselők Hieronymi Károly minisztert. Ki a képviselőket fogadva, kijelentette, a sztrájk ügyében dönteni a miniszterelnök van hivatva. Meg kell tehát várni Tisza Istánt, míg holnap Bécsből visszajön Budapestre, mielőtt a végleges lépések megtörténnek. A képviselők

ezt a választ tudomásul vették s eltávoztak.

Ezután Hieronymi két órakor fogadta a vasutasok sztrájk-bizottságát. A küldöttség szónoka kérte a minisztert, felejtse el a történeteket, mert hisz a vasuti vezetőség tudja, hogy a vasutasok lelkiismeretes tisztviselők és jó hazafiak.

A miniszter kijelentette, hogy éppen az a körülmény, mely szerint ő a bizottságot ily szokatlanul későn, az éjjeli órákban fogadja, amellyel bizonyít elsősorban, hogy fontosságot tulajdonít az ügynek, másrészt biztosítja őket jóakaratóról. Kormányzati elvnek azt tartja, a ki parancsolni tud, tudjon érezni is.

Végleges választ még nem adhat, hanem a miniszterelnök megérkezése után azonnal értekezni fog vele, amikor is tudomásukra fogja juttatni a végleges döntést.

Hieronymi a bizottságtól ezek után barátságos búcsút vett, kik negyed három órakor eltávoztak.

Igy tehát ez ügyben döntés még ez ideig nem történt. Ez a miniszterelnök hazaérkezésétől van most függővé téve.

A sztrájk a vidéken.

Eszékről távirat: Ha a vasuti forgalom hétfőig nem indul meg, élesztő híján a kenyérszítés lehetetlenné válik. Az itteni malmoknak mindössze még csak két napi szénkészletük van.

Miskolcra és *Szegedre* érkezett távirati jelentések szerint ott a vasutiforgalom megkezdése a katonai segítség dacára sem sikerült.

*Nyitra*ról *Lipótvárra* is kellett volna egy vonatnak indulnia a Privigye felé szóló forgalmat helyreállítani, az alkalmazottak azonban az utolsó pillanatban megtagadták a szolgálatot.

Egy másik távirat jelenti: a nyitrai állomásfőnök ma reggel minden áron el akarta indítani a vonatot. A gép már be volt fűtve, de a személyzet az utolsó pillanatban elhagyta a vonatot.

Belgrádból jelenti a táviró: Szerbiában a magyar vasuti sztrájk miatt óriási károk álltak elő. A Belgrádba érkezett összes élőállatot, a melyeket Magyarországra kellett volna szállítani, poton áron eladták, részben visszaszállították. Itt híre jár, hogy a jövő héten új emberekkel már az egész vasuti forgalom meg fog indulni.

Debrecenből táviratozzák: A debreceni pályaudvaron a sztrájkolók eltávolították a mozdonyokat és a sineket felszedték.

A P. N. ma érkezett számában olvassuk pénteki kelettel az alábbi érdekes sorokat: A vidék még nem nyert teljes áttekintést a helyzetről, amely meglepetésszerűen indult ki a fővárosból. A vidék tudvalevően nem bizott meg feltétlenül a fővárosiakban, és éppen azért óriási izgalmat keltett a hír a fővárosban előfordult zavargásokról. Az első, amit a hír hatása alatt tettek, az volt, hogy a bizottságok összeültek és megbeszélték a teendőket. Az első ilyen telefonjelentést Miskolcra kaptunk. Ott a mozdonyvezetők, vagy 80-an, és 120 készenlétben várták az események híreit. Mikor megtudták a sztrájkot, nyomban elhatározták a csatlakozást. Ezt követte a zágrábi vonalon *Dogaraseo*, ahol még a pályáér is elhagyta helyét, úgy, hogy nem maradt az állomásnak még csak a közelében sem ember. A pesszimista vasutasok az állomásfőnök, később a helyettese

elnöksével elhatározták, hogy ők nem dolgoznak tovább, mihelyest az erőszakos intézkedésekről meggyőződnek. Ez ma megtörtént. Kimondta a sztrájkot Zsolna is és ezzel ugyszólván az összes fővonalak, mindjárt az első nap beváltották fenyegetésüket. Holnap már levelek sem érkeznek, de nem is továbbíthatnak. Ezzel az ügy a legkomolyabb stádiumba jutott. Az éjszaka folyamán a budapesti sztrájkolók a következő körtáviratot küldték szét a vidékre: „Bajtársak! A sztrájk kitört. Holnap reggel lépetek ti is sztrájkba, egye meg a fene az igazgatóságot.”

IRODALOM ES MŰVESZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Katinka grófnő, operette. Este: Vándorlegény, operette. (Páratlan bérlet.)
Hétfő: Sursum corda, színmű. (Páros bérlet.)
Kedd: Sursum corda, színmű. (Páratlan bérlet.)
Szerda: Szanatórium-estély. (Páros bérlet.)
Csütörtök: Aranyvirág, operette. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Aranyvirág, operette. (Páros bérlet.)
Szombat: Aranyvirág, operette. (Páratlan bérlet.)
Vasárnap: Délután: Lili, operette. Este: Fenn az érnő, mincsen kas, vigjáték. (Páros bérlet.) Utolsó előadás.

* *Sursum corda*. Hétfőn lesz *Bosnyák Zoltán* kitűnő darabjának a *Sursum corda*-nak a bemutatója, mely elé nagy érdeklődéssel tekint a közönség. A főszerepeket *Ternyei Lajos*, *Aranyossy Janka*, *Bónis*, *B. Pakey Margit*, *Föllinusz*, *Békés* és *Fóti Frida* játsszák. A bemutatón minden valószínűség szerint a szerző is jelen lesz.

* *A szanatórium-estély*. A szombatról elmaradt szanatórium-estély, mely a vasuti sztrájk következtében nem volt megtartható, a jövő héten április 27-én szerdán tartják meg. A műsor a régi, melyen tudvalevőleg *Éstős Károly*, *Szabolcska Mihály* és *Balla Miklós* neve is szerepel. A felolvasások előtt a *Cigánybárót* adják *Zilahyné* felléptével.

* *Ternyei Lajos* elismerődése. A *temesvári* magyar lapban olvassuk: Az új tagok immár java részben bemutatták színpadra termettségüket. A változás azonban nem nagy e önyére vált színpadunknak, mely mindig első volt az első közt. *Krecsányi* ugylá'szik már maga is tapasztalja, hogy az új tagok megválasztásában nem volt szerencsés kezű. Vissza is óhajta hódítani az eltávoztakat, legalább arra vall azon elhatározása, hogy *Ternyei Lajost*, aki jelenleg Aradon aratja babérait, immár visszaszerződte.

* *Aranyvirág*. A jövő hét második üdön-sága az „*Aranyvirág*” lesz, *Martos Ferenc* és *Huszka Jenő* kitűnő operetteje, mely diadalal járta be eddig Magyarországon összes színpadait. A darab címszerepét *Felhő Rózsi* játssza, akinek ez egyik legjobb alakítása lesz. A darab bemutatója csütörtökön lesz.

Bádogosok sztrájkja Aradon.

(A munkaadók válasza.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 23.

Megemlékeztünk arról, hogy az aradi bádogos-munkások bérmozgalmat indítottak s föltételeket azzal küldtek meg a munkaadóknak, hogy arra szombatig kérnek választ. A föltételek főbb pontjai voltak: tíz órai munkaidő, a darabszám munka eltörlése, egy évnél fiatalabb munkásoknak 24 fillér, annál idősebbeknek 30—40 fillér, önállóan dolgozóknak 50 fillér munkabér.

Ma este telt le a munkások által adott terminus. A munkaadók, amint értesülünk egyértelműleg kijelentették, hogy a követeléseket nem hajlandók megadni. Egyben azt is megmondták, hogy a követeléseket a viszonyokhoz képest annyira magasaknak tartják, miszerint még alkudozásokba se bocsátkozhatnak. Ezért nem

hajlandók maguk között békéltető bizottsági tagokat se kijelölni. A ki hétfőn reggel nem áll munkába, azt még *hétfő délelőtt elbocsátják*.

A munkaadók elutasító válasza folytán hétfőn bekövetkezik a sztrájk. A sztrájkolók száma körülbelül ötven. Előreláthatóan hosszabb ideig fog tartani a sztrájk, mivel a bádigosoknak most sürgősebb munkájuk nincs s az építkezések nem haladtak annyira, hogy az ő munkáikra kerülne a sor. A bádigos-ságédek azt mondják, hogy ők akár hónapokig kitartják sztrájkot.

A vasutasok behívása.

(A király parancsa és az Acsev.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 23.

A király tegnap kiadott parancsával élesen foglalkoznak a katonai körök és különösen erős disputák fognak a fölül, hogy megfeleli-e ez a *mozgósítás* fogalmának, vagy sem?

A Felsőnek azt a jogát, hogy béke idején tényleges szolgálatra behívhatja a tartalékosokat, a véderőről szóló 1889. évi VI. törvényeik 12. §-ának második bekezdés szabályozza, a mely a következőket mondja:

A közös hadsereg tartaléka és a tengervéd a közös hadseregnek hadi létszámra részben vagy teljesen leendő kiegészítésére csak ő Felsője parancsára hivatathatók be.

Itt tehát a közös hadsereg (és természetesen a honvédség) magyarországi csapatesei részben hadi létszámra egészítették ki. Van még egy szakasza a véderő törvénynek, amely a létszám-kiegészítésre vonatkozik. Ez a főnti szakasz harmadik bekezdése, a mely így szól:

Ha különös körülmények megkövetelik, a tartalék első évfolyamának és a póttartalék legifjabb sorozási évfolyamának legénységi állományához tartozó egyének, az 1888—XVIII. t. c. rendelkezései szerint béke idejében is tényleges szolgálatra visszatartathatók, illetőleg behívhatók.

Ennek a szakasznak alapján hívták be a póttartalékosokat és tartalékosokat, az elmaradt sorozás helyett; de most a tartaléknak nemcsak első évfolyambeli, hanem minden vasutas embereit behívták. Tehát ez az intézkedés nem annyira létszám kiegészítés, (hisz arra szükség se volt,) se fegyvergyakorlat, tehát határozottan: *mozgósítás*. A mozgósítás mellett bizonyít az is, hogy a behívott tartalékosok huszonnégy óra alatt tartoznak bevonulni szolgálatra; létszám kiegészítés esetén legalább tizenhárom napi idejük van a behívástól számítva.

Csupán az a kérdés, hogy ha ezt csakugyan mozgósításnak tekintik, vajjon a szolgálati szabályzatnak, esetleg a katonai büntető-törvénykönyvnek a *hadai állapotra* vonatkozó szabályai az irányadók? Ez utóbbit valószínűtlen, mert a hadi állapotnak egyéb kriteriumai nincsenek meg.

A vasutasok között némelyek oly nézeteket is hangoztattak, hogy a katonai behívottak csak katonai szolgálatra kötelezhetők, de vasutira nem. Ez tévedés. A szolgálati szabályzat határozottan kimondja, hogy minden katona tartozik *egyéni képességeit, különös ügyességeit* a katonai szolgálat érdekében érvényesíteni, azokat szükség esetén rendelkezésre bocsátani. A szabó köteles ezredszabó lenni, ha beosztják, a kerékpározni tudó tartalékos a gyakorlaton kerékpáros-szolgálatot teljesíteni, a vasutas pedig ha kell, vasutas szolgálatot tartani.

A vasuti szolgálatra behívott tartalékosok, habár katonák, azon polgári vasuti főtisztviselőknek tartoznak engedelmességgel, amelyek-

hez beosztatnak, — ép úgy, mint pl. képviselőválasztás idején a kirendelt katonai karhatalom parancsnoka a választási elnök utasításait tartozik követni. A mostani esetben ez azzal lesz súlyosbítva, hogy amennyiben a katonának berendelt vasutas a főtisztviselőnek, a kihez beosztott, nem követi az utasítását, katonai függelém sértést (Subordinations-Verletzung) követ el s a katonai büntető-törvénykönyv rendelkezései értelmében büntetettik.

A szolgálat részleteire nézve, — bár ilyen eset még nem fordult elő — a vasuti szolgálatra beosztott tartalékos katonák fölött a *vasuti- és táviró ezred* számára kiadott különleges hadügyminiszteri utasítások és szabályzatok lesznek irányadók.

(A tartalékosok behívása.)

Nyírő Sándor honvédelmi miniszter Bécsből visszaérkezett Budapestre, hogy *személyesen* vezesse az államvasutak szolgálatában álló *tartalékosok behívása* tárgyában szükséges intézkedéseket.

(A mozgósítás és az Acsev.)

A királyi parancsokkal elrendelt mozgósítás közelről érinti az Arad-csanádi egyesült vasutakat is. A mozgósítási parancs ugyanis úgy hangzik, hogy a *„magyar állam területén levő összes vasutak személyzete“* behivatik tényleges szolgálatra. Így tehát az Arad-csanádi vasutak, a Déli vasut, a Kassa-Oderbergi vasut, az Alföldi Gazdasági vasut és a többi magánvasutak személyzete is. A behívott tartalékosokat aztán az államvasutakhoz osztják be szolgálatra.

Az Arad-csanádi egyesült vasutaknak 207 katonakötelezett embere van. Ebből 45 hivatalnok. Behívás alá kerül azonfelül 10 mozdonyvezető és az összes motortervezők.

Az *Alföldi Gazdasági* vasut, melynek személyzete csaknem kivétel nélkül fiatal, katonakötelezett ember, a mozgósítás tartamára *kénytelen beszüntetni* forgalmát.

Az *Acsev* főtisztviselői azon dolgoztak a mai nap folyamán, hogy a vasuti *személyforrást változatlanul fenntartsák*, s a megmaradt személyzettel minden irányban két-két személyvonatot indíthassanak napjában. Ez előreláthatólag sikerülni is fog. A motorközlekedés azonban valószínűleg szünetelni lesz kénytelen.

Budapest, április 23. A hadvezetőség ma oly értelmű rendeletet adott ki, hogy a behívás alól mindazok kivételnek, akik vasutnál szolgálatot teljesítenek, és akik új fogadalmat tettek.

(Az Acsev. alkalmazottai tehát nem vonulnak be.)

(A tartalékosok behívása.)

A királyi parancs folytán, melyről az aradi lapok nyomán értesültek a vasutasok, ma néhányan, be sem várva a behívót, *önként jelentkeztek*, természetesen katonai egyenruhában. Az önként jelentkezők is nem a hadkiegészítő parancsnokságnál, hanem az állomási főnöknél jelentkeztek szolgálatra. Így hadnagyi egyenruhában jelentkezett *Radni* Simon fűtőházi mérnök, továbbá jelentkezett *Schwellengraber* István hivatalnok, tartalékos hadapród. Utóbbit a Piski felé induló személyvonat vitte magával s távirónak helyezte valamelyik állomáson.

A 33. gyalogezred most szolgáló tartalékosai közül is néhányat, kik már régebben vonultak be fegyvergyakorlatra, rögtön beosztottak a vasuti szolgálatra. Ezek egyikét az állomásfőnök elküldötte *nyolc* olyan mozdonyvezető lakására, akikről tudta, hogy tartalékos kato-

nák. A nyolc közül azonban csak *egyét* talált otthon.

A katonaruhába öltözött vasutast a legtöbb helyen sirással fogadták az asszonyok, a katona azonban így vigasztalta őket:

— Ne féljenek semmit, kutyára bízták a hájat!

Itt említjük meg, hogy az igazgatóság rendeletet adott ki, mely szerint a nyugdíjas mozdonyvezetőket és fűtőket be kell hívni szolgálatra. Ilyen nyugdíjas körülbelül *tizenöt* van Aradon.

A tartalékos vasutasok behívása Aradon mindaddig nem történt meg. A hadkiegészítő parancsnokság egyelőre csak arra kapott utasítást, hogy mindazon tartalékosok neveit, akik foglalkozásukra nézve vasutasok, írják össze.

Ez meg is történt s újabb rendeletre várnak már csupán, hogy a behívottak a közigazgatási hatóságok útján a tartalékosoknak kézbesítsék.

SPORT.

+ Az „Aradi Tornaegyesület“ füles lapda jétszócsoportja vasárnap délután a lyceum előtt fekvő játszótéren gyakorlatot tart, melyre az aradi országos tornaünnepélyre benevezett játékosokat ezennel meghívja az elnökség. Ugyanezen alkalommal a gerely, súly- és diszkoszdobásban, ugyancsak a sík- és gátfutásversenyben is gyakorlatok tartatnak.

Drágaság a fővárosban.

(A sztrájk következményei.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 23.

Budapest élelmezése, amint előreláthatóan és jeleztük, leghamarabb megérezte a vasutas sztrájk hatását. A legtöbb élelmiszer ára ma jelentékenyen emelkedett. Az árusok a rendes vevőknek még csak a régi áron adták, de annál többet követeltek az idegen vevőtől. Am azért a főváros élelmezése a raktáron lévő árukkal körülbelül egy héttig biztosítva van.

Vasuton természetesen ma semmi gabona nem érkezett s lisztet sem szállíthattak el a malmok, csak hajón. A malmok attól tartanak, hogy ha a sztrájk még néhány napig tart, elfogy a szenük s kénytelenek lesznek az üzemet megszorítani esetleg ideiglenesen megszüntetni. Emiatt nem is igen vásároltak ma s az üzlet majdnem teljesen stagnált.

A marha közbádoghídon a tegnapi sikeres vásár után csöndes az élet, a munka rendesen folyik s az árak nem emelkednek. A nagyvágókat megnyugtatta a közlelmezési ügyosztályban tartott mai értekezlet, amelyen a vágóhídi igazgató és a vásárpénztár-igazgató is részt vett s amelyen konstatálták, hogy a marhabúban nincs hiány s előreláthatóan a jövő héti vásárra ismét elég nagy lesz a felhajtás.

A sertésközbádoghídi vásáron megszünt minden élet, ma már árjegyzést sem ad ki, mert *egyetlen darab sem érkezett a vásárra*. A sertéshu-hiány érezhető is, az árak ma újból emelkedtek.

A különböző husokból ma elegendő volt az árukészlet, az árak a tegnaphoz képest túlságosan nem emelkedtek. A csarnokokban az árjegyzés nagyban a következő volt:

	Tegnap:	Ma:
	fillérekben	
Borjúhus (nagy a hiány)	200—220	240—280
Vesepecsenye	400—	450—500
Pecsenyehus	152—160	—180
Leveshus	112—152	120—160

A *tojásból* tegnapielőtt 46, tegnap 41, ma 38 darabot adtak 2 koronáért.

A tejszállítás ma már megindult. Hiány nincs, tengelyen szállítanak elegendőt. A központi tejszarnok szövetkezetet a nagyobb uradalmak értesítették, hogy a rájuk eső mennyiséget mindennap, még áldozat árán is szállítják. Ugyanazt írta Libits Adolf jószágkormányzó is, aki József főherceg tehenészetéből naponként 2000 liter tejet küld a fővárosba.

Megemlítjük, hogy Kunszentmiklós községe táviratban értesítette a fővárost, hogy két vállalkozó naponként 30-30 métermázsa különböző hust (marha, borju, jub) hajlandó felszállítani, ha a város az áru azonnal leendő átvételét fix áron biztosítja.

Pestmegye alispánjának felhívására a főbírák és a községi jegyzők biztatják a főváros körüli falvak lakóit, hogy minél több élelmiszert vigyenek be Budapestre. A felhívásnak a kellő eredménye meg is lett, ma már nagyban szállítottak tejet, vajot, hust, zöldséget. Főleg sok élő borjút vittek be.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Kölcsény Egyesület irodalmi sz. osztálya f. hó 24-én d. u. 5 órakor a kereskedelmi és iparkamarában teljes ülést tart, melyre a szakosztály tagjait tisztelettel meghívja Kozsika Mihály titkár.

(*) Az Aradi Lloyd Társulat vasárnap délután 2 órakor tartja saját helyiségében rendes évi közgyűlést a következő tárgysorozattal: 1. A választmány évi jelentésének előterjesztése. 2. A számvizsgáló-bizottság jelentésének előterjesztése és a felmentvény megadása. 3. Az 1904. évi költségvetés megállapítása. 4. A tagok netaláni indítványai. 5. Társulati alelnök és egy esetleg két választmányi tagnak 2 évre szóló megválasztása.

(*) Az aradi izr. kiházasító egyesület folyó évi április hó 54-én d. e. 11 órakor az első aradi betegsegélyező és temetkezési egyesület helyiségében választmányi ülést tart.

A katona-vasutasok Aradon.

(Aki Aradot Nagyváradnak nézte.)

Arad, április 23.

Amikor Korneuburnnak neve először belekerült a vasutas szenzáció hullámaiba, annak a hírek révén, hogy a sztrájk alatt megindítandó vonatokat a korneuburgi vasuti- és távirátvezető katonái fogják vezetni: a vasutas katonákban mindenki csupa német, meg mo:va fiut sejtett. Magyarországon csak hébe-hóba látni egy-egy zöld hajókás, szürke zubbonyos katonát, akinek gallérján a szárnyas kerék jelenti, hogy az Eisenbahn-Regiment-ből való; bizony magyar fiu nem is lesz köztük.

De azért nagy érdeklődéssel várták a katonai mozdonyvezetőket, és kalauzokat. Szinte elképzelte mindenki, hogy mint fogják alkalmazni a vasuti vonalakon a német vezényszót: „Fertig! Aussteigen! Fünf Minuten!”

Az érdeklődést aztán egy kellemes meglepetés honorálta. A korneuburgi katonák, akiket a budapest-aradi vonatra vezényeltek, mind vérbeli magyar legények. Talán örültek is, hogy a sztrájk révén egy kis hazai levegőre tehetnek szert. A magyar voltukat különben a publikum egy derűs epizód kíséretében tudta meg. A mikor megérkeztek, egy kalauznak kirendelt vasutas ezredbeli leugrott, s azt kiáltotta:

— Nagyvárad, — kiszállni!

Azok, akik a Perronon voltak, mosolyogva, örvendve igazították helyre:

— Arad, Arad!

A korneuburgi szívesen rektifikálta. Azután a vonatot a pályatesztre tolták (annyira biztosan mozgattak a lokomotívon, mintha egyéssel se foglalkoztak volna) azután, az aradi állomáson megvacsoráztak, s itt is töltötték az éjjelt. A zsoldjuk ebben a rendkívüli szolgálatban megszapordott: fejenként

két korona 40 fillért kaptak. De mi ez a dicsőséghez képest. A hogy mindenki sietett velük beszédbe elegyedni, s ők kegyesen szóba is álltak az érdeklődőkkel, érezték, hogy ők a nap hősei, ők a Pitreich vasutasai. Az egyik azt mondta, diskurzus közben:

— Mert a katona nemcsak fegyverrel menti meg a császárt, hanem ha kell, gőzzel is . . .

HIREK.

Arad új huszárjai.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 23.

Az Edvárd angol király nevét viselő 12. huszárezred törzse és 2. osztálya ma délelőtt érkezett meg Arad határába, azonban még az ismert okból a lovasági laktanyába nem költözött be, hanem ideiglenes tartózkodási helyére Glogovácra és Mikalakára lovagolt.

Az ezred fél tizenegy órakor érkezett meg a simándi-uti vámház elé, a melynek közelében az aradi helyőrség részéről Lehmann Vince vezérőrnagy, állomáskapitány segéd-tisztje Vollerics főhadnagy, Ditrich ezredes és Witauschek főhadnagy, ezredsegéd-tiszt, a honvédszázadosok, a kassai katonai tüzérezred tisztikara Moys Rezső őrnagy vezetésével fogadták.

A megérkezéskor az ezred parancsnok, Belnay János megtette a szabályszerű jelentést, a mire Lehmann vezérőrnagy üdvözölte az Aradra vezényelt osztályt. A huszárok rövid pihenőt tartottak, miközben a tisztek néhány szót váltottak.

Azután újra megindultak, s a viadukton át a radnai-utra tértek, s onnét lovagolt be az osztály egyik fele Mikalakára, a másik fele Glogovácra. A tisztek legnagyobb része még ma este bejött Aradra, s maga a parancsnok is, Belnay ezredes. A legénység csak távolból látta meg a várost, a hol új állomáshelyük lesz a lebergi napok után.

— A város és a vasuti sztrájk. A vasuti sztrájk Aradvárosának ügyvitelére is hatással van. A minisztériumból szerda óta egyetlen akta sem érkezett, úgy, hogy a város irattárában négy nap óta alig iktattak egyebet, mint a pénzügyigazgatóság és a kapitányi hivatal bírságbehajtás iránti intézkedéseit, meg a katonai ügyosztálynak jelentéseit. A vashíd ügye is késedelmet szenvedett, a szanatórium est is elmaradt. Szóval a városnak szép kilátásai vannak, hogy a forgalom megindultával három-négyszer olyan nagy elintézni való aktacsomót kap, mint rendszeren.

— A király házassági évfordulója Budapestről táviratozza tudósítónk: A király ma ünnepelte házasságának ötvenedik évfordulóját boldogult Erzsébet királyasszonnyal, a ki már nem érte meg az aranylakodalmat. Az évforduló alkalmából a budavári Mátyás-templomban fényes ünnepi mise volt, melynél a szertartást végző pap abban a misemondó ruhában fungált, mely a megboldogult királyné menyasszonyi öltözékéből készült.

— A vezérkari főnök nyugalombavonulása. Bécsből származó hír szerint a közös hadsereg legfőbb vezetőségében fontos változás készül. Báró Beck Frigyes tábornagy, a vezérkari főnöke ugyanis megváltik állásától s nyugalomba vonul. A most folyamatban lévő vezérkari utat befejezi, az őszi csehországi királyhadgyakorlatot még ő vezeti és azután ötvennyolc évi szolgálat után kilép a tényleges szolgálatból. Utódjául Potiorek Oszkár altábornagyot, a

vezérkar főnökénnk jelenlegi helyettesét és Kolozsváry Dezső vezérőrnagyot, a volt honvédelmi minisztert emlegetik, aki szintén hosszabb időt töltött kiváló állásokban a vezérkar központjában s úgy báró Beck, mint Pitreich lovag közös hadügyminiszter bizalmát bírja. Báró Beck visszavonulásának a híre már többször felmerült, de sohasem bizonyult valósnak. Most sem látszik valószínűnek a hír, mert tudvalevően a király kijelentette, hogy amíg ő él, addig báró Becket nem eresztli nyugalomba.

— A király Budapestén. Bécsből táviratozzák: A király a legújabb diszpozíciók szerint május 2-án jön Budapestre.

— Közös miniszteri értekezlet. Budapestről táviratozza tudósítónk: Tisza István gróf miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter ma délelőtt a Déli vasúton Bécsbe érkeztek s nyomban a külügyminiszteriumba mentek, a hol Goluchovszky gróf külügyminiszter elnökelete alatt a közös miniszteri értekezlet megkezdődött. A tanácskozás délután félégységig tartott. Délután két órakor az értekezletet a Hofburgban a király elnöklésével folytatták, délutáni fél négyig. Miután még mindig vannak függőben maradt kérdések, a delegáció összehívásának időpontját ma se állapították meg. A közös értekezlet után a király Tisza István gróf miniszterelnököt hosszabb magánkihallgatáson fogadta, a melyen a miniszterelnök tárcájával összefüggő dolgokról tett jelentést. Tisza István miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter este hét óra 40 perckor a Déli vasúttal, Bécsújhely és Nagykanizsán át Budapestre utaztak. Holnap délelőtt több sürgős ügyben minisztertanács lesz. A miniszterelnök és a pénzügyminiszter a mai nap folyamán több ízben érintkeztek Kluen-Héderváry Károly gróffal, a király személye körüli miniszterrel.

— Három nap Paulison. A szerda délelőtt Erdély felől jövő vonat, a mint ismeretes, Paulisnál rekedt. Ott állította meg utjában a sztrájk. Könnyű elképzelni azt a helyzetet, a melyben a vonat utasai voltak. Még ha valami város mellett áll meg a vonat, de Paulison, a hegyaljai kis falu mellett! A módosabbak segítettek magukon valahogy. Telefonáltak Aradra bérkocsikért, a melyek ki is jöttek s behozták őket. Csakhogy ez persze nagyon drága egy utazás volt. A kinek csak tíz forintjába került, nagyon olcsón uszta meg a kellemetlen kalandot. Mit csináljanak a harmadik osztály utasai és a többi osztályokból is azok, a kik nem Aradra, hanem Budapestre, vagy még messzebbre akartak juttatni? Bizonyosan ezekre gondolt Szankovics üzletvezető, a mikor csütörtök délután minden áron ki akart menni Paulisra egy mozdonyra, hogy a nyílt pályán levő vonatot behozza. Csakhogy a kísérlet meghiúsult. A Paulison megállt vonat utasai három napig voltak kénytelenek vesztegelni; már tudniillik azok, a kik kocsikban be nem jutottak. Ezalatt az utasokat — számszerint harmincnégyet — maga a vasút látott el étellel. Lakást persze maguk a kupék adtak. Ma délelőtt érc véget ez az elátkozott állapot, s a szegény, zátonyra jutott utasok elindulhattak Paulisról. Ilyen utikalandban se mindenkinek volt része.

— Ki a bűnös? A vasutasok sztrájkjáról röpirat jelent meg ma Aradon a fenti címen, mely tizenhárom nyomtatott oldalon keresztül a vasutasok igaza mellett száll síkra. A röpirat így végződik:

— „És megállt a hatalmas óra-gép. A sín-párákon gazdátlanul állanak a gőzgépek; a

vasúti kocsik rendezetlenül sorakoznak végig az országban. Nem hallatszik a mozdony füttye, nem zakatolnak a gépek, nem dübörögnek a kocsik; a szurtos arcú munkások elhagyták a pályaudvarokat, a vonatvezetők kalauzok, pályőrök, munkások, szerte-szét bolyonganak távol a pályatesttől; az irodákban, az íróasztalok mellett nem ül senki; a hatalmas irathalmazt nem rendezi senki; a raktárakban az áruk mozdulatlanul fekszenek egy rakáson, nincs ki gondolja, kiraktározza, kiadja; — a távollevők ismeretlen állomásokon vesztegelnek; az utazni akarók vissza vannak tartoztatva; nincs posta, nincs forgalom, pang a kereskedelem, pang az ipar; mérhetlen az állam kára, a nagy közönség vesztesége, keletlenessége, baja.

Igen, mi megértjük a helyzetnek rettenetes horderejét és mi ép úgy átkozzuk e borzalmas helyzet megteremtőit, mint hazának minden fia.

A kocka el van vetve. Mi már a kitűzött céltól el nem térhetünk még akkor sem ha börtön, kenyérvészítés lesz a mi sorsunk.

Igazságért küzdünk, és az igazságért elbukni is dicső!

— **A walesi hercegi pár Bécsben.** Bécsből táviratozza tudósítónk: A walesi hercegi pár, a mely néhány nap óta itt volt, ma reggel elutazott Bécsből. Királyunk a pályaudvarra kikísérte őket és ott a hercegtől szívélyesen elbucszott, a hercegnőnek pedig kezét csókolt.

— **A nagynémetek az államvasut ellen.** Bécsből táviratozza tudósítónk: A Reichsrath nagynémet pártjának tagjai ma heves és ingerült felszólamlásokban fakadtak ki az ellen, hogy a hadsereg egy részét az „elmaradt és tehetetlen magyar államvasuti igazgatás javára” a sztrájkolók ellen fölhasználják.

— **Arad megye közgyűlése.** Arad megye törvényhatósága, mint már írtuk, f. hó 25-én, hétfőn reggel 9 órakor tartja meg tavaszi évnegyedes közgyűlését. A folytatolagos sorrendben a következő újabb ügyek szerepelnek:

Gröss József lippai lakos kérelme az arad-zámi törvényhatósági közut egy részének iparvasúti célokra való igénybevétele. **Almai Olivér** alcsilli vásárjog-tulajdonos kérelme az engedélyezett országos vásárok határnapjainak áthelyezése iránt. **Dr. Bradean Athanasz** radnai járási orvos kérelme az egészségügyi körbe nem osztott községek által fizetett járulékokban részesítése iránt. **Dr. Lázár Zóárd** törvényhatósági biz. tag indítványa az arad megyei ármentesítő és belvizrendezői társulat járuléka ügyében vizsgálat kérelmezése s a társulat államosítása tárgyában. **Györöki Andriányi Károly** aradi lakos nagybátyja néhai györöki Andriányi Lajos nevére Aradvármegye közkórházánál 10.000 koronás alapítványt tesz és annak elfogadását kéri. Aradvármegye törvényhatósági utainak az arad-hegyaljai helyi érdekű motoros vasut céljaira való átengedése.

— **A keletázsiai háború.** Szűlt jelentés szerint a Yalu folyó mellett az oroszok és japánok közt nagy ütközet folyik. Közlebbi részletek még hiányoznak.

— **A szultán és Rákóczi hamvai.** Konstantinápolyi távirat szerint a szultán készséggel beleegyezett abba, hogy **II. Rákóczi Ferenc** hamvait exhumálják és Magyarországra szállítsák.

— **Vakhr Aradról.** A fővárosban mint tudósítónk telefonálja — ma az a tragikomikus hír volt elterjedve, hogy Aradon a pályaudvaron nagy verengzés történt. A híresztelés szerint a sztrájkolók *agyonlőtték egy vasúti mérnököt* mire katonaság sortűzet adott és sok embert halálra sebzett. Mondanunk se kell, hogy ebből a nevetséges hírből egy szó sem igaz.

— **A központi választmány ülése.** Arad város központi választmánya hétfőn, 25-én délután négy órakor a városház emeleti tanácstermében ülést tart az 1905. évi képviselőválasztói névjegyzék összeállításí módjának és közszemlére tételének megbeszélése céljából.

— **A kereskedelmi tanács tagjai.** A kereskedelemügyi miniszter az országos ipari és kereskedelmi oktatási tanács iparoktatási szakosztályában **Nesnera Aladár** aradi állami fa- és fémipari szakiskolai igazgatót, a tanács kereskedelmi szakosztályába pedig **Marschall Lajos** aradi kereskedelmi és iparkamarai titkárt hat évi időtartamra a tanács tagjaivá kinevezték.

— **Anyakönyvi kinevezések.** A belügyminisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Arad vármegyében a kisjenői anyakönyvi kerületbe **Petrucz János** jegyzőt, anyakönyvvezetővé, továbbá az újszentannaiba **Nozdovicsky Sándor** jegyzőt irnokot, a kisjenőibe pedig **Barna Elemér** segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesekké nevezte ki és **Petrucz Jánost** és **Barna Elemért** a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Száz korona egy megsértett vasutas miatt.** Az aradi üzletvezetőség **Kovács János** vonatrendezőt megbízta, hogy a vasúti munkásokat hívja be szolgálattételre, hátha akad köztük olyan, aki munkába áll. **Kovács** vállalkozott is erre a tisztségre. Miközben a behívó jegyeket kézbesítette, az Erdélyi uton szembeakadt **Majoros Pál** aszfaltmunkással, aki, mint géptisztító, hosszabb ideig volt ezelőtt a magyar államvasutak alkalmazásában. Beszédbe elegyedtek, és a **Majoros Pál** nemes lelke ropantul felháborodott, mikor megtudta, hogy **Kovács** mi járatban van.

— **Hát te vállalkozol ilyesmire, mikor sztrájk van? A kasztófaravaló gazember!** mondta nemes egyszerűséggel.

Kovács erre a sértésre rögtön rendőrhöz fordult, aki elé is állította az érző szívű **Majorost**. **Zubor Andor** rendőrfogalmazó, aki **Berecz Ferenc** alkapitány tavollétében a kihágási bíró tisztségét magára vállalta, kihágásnak minősítette **Majoros** azon tettét, hogy hivatalos eljárásban levő embert sértett, és ezért öt napi elzárásra átváltoztatható száz korona pénzbírságra ítélte az aszfalt derék munkását.

— **Kitüntetett gyógyszerész.** A király **Varságh Béla** békéscsabai lakos okleveles gyógyszerésznek, a tanügy és a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a **Ferenc József** rend lovagkeresztjével adományozta.

— **Egy nyomorék fiu segítése.** A kis **Dirnbeck János** javára a mai nap a következő újabb adományokat kaptuk: *Egy jótékonycélú tarokkparti* 18 kor. 50 fill., *Toinai János dr.* 5 kor., *Domonkos Lajos* 5 kor., *Zubor Andor* 5 kor., *Deutsch Irma* 1 kor. Mai gyűjtésünk 34 kor. 50 fillér. Tegnap kimutattunk 41 koronát, ezzel eddigi gyűjtésünk 75 korona 50 fillér.

— **Halálozás.** **Marinkovics Péter** elemi iskolai igazgató fiacskája, **Petyuske**, hosszas szenvedés után elhunyt. Vasárnap délután 4 órakor temetik a **Kossuth-utca** 53. számú házból.

— **Sztrájk a fűrészgárban.** *Eszékről* táviratozzák: **Mitrovicán** a **Garay-féle** nagy fűrészgárban az összes munkások kimondták a sztrájkot.

— **Elbocsátás a honvédség kötelékéből.** A hivatalos lap közli, hogy **Krauss Gyula**, **Holteer József**, **Reicher Lajos** és **Adam György**, lugosi 8. honvédségalezredbeli tartalékos hadnagyok április hó 30-ával a szolgálati kötelezettség teljesítés után, tisztviselői rendfokozatuk megtartása nélkül, saját kérelmükre elbocsátottak a honvédség kötelékéből.

— **Az állandó választmány ülése.** Arad vármegye állandó választmánya ma délelőtt és délután ülést tartott, amelyen a 25-ikén tartandó közgyűlés tárgysorozatát beszélték meg, megállapítván a törvényhatóság elé az egyes tárgyakban terjesztendő javaslatokat.

— **Helyreigazítás.** **Kosztolányi Béla** máv. felügyelőről tegnapi lapunkba az a tévedés csuszott be, mintha ő tegnap este kint lett volna az állomáson, mikor az elromlott szivattyuja mozdonyt vízzel megtöltöttek. **Kosztolányi Béla** annak a nyilvánosságra hozatalára kér, hogy ő szerda óta nem volt kinn az állomáson, amit szívesen regisztrálunk is.

— **Csodaszámba megy azon rendkívül jó hatás, melyet a csuz és köszvényes bántalmakban szenvedők érnek el a híres Zoltán féle ke-nőcs használatával.** Oly betegek, kik már 15—20 év óta szenvedtek és fürdőket s különféle szereket használtak, e szer néhányszori alkalmazása által gyógyultak meg. Uvegje 2 kor. **Zoltán Béla** gyógytárában, Bpsten, Szabadság-tér.

— **Angol hölgyek** sohasem használnak arckenőcsöt, hanem **Ugorkatejet**, mely valódi angol minőségben kapható **Balassa K.** gyógyszerárában Budapest Erzsébetfalva. Föltétlen biztos hatású és teljesen ártalmatlan szépitőszer, mely már 2—3 szori bekenés után eltávolít szeplőt, májfoltot, kiütéseket, mitessert és mindenféle tisztatlanságot az arorról, annak gyönyörű üdeséget, fiataliságot kölcsönöz. Vigyázzunk, hogy minden üvegen a „Balassa” név látható legyen. Uvegje 2 korona, hozzá valódi angol ugorkaszappan 1 kor. Ugorkapuder 120 kor. Kapható minden gyógyszerárban. Postán szétküldi **Balassa Kornél** Budapest-Erzsébetfalva. Főraktár Aradon: **Földes Kelemen** gyógyszerárában, **Vojtek és Weisz** drogueriában. 3509

— **Állásokat nyerni legbiztosabban** csakis az „Országos Általános Pályázati Hírlap” útján lehet, a mely az állástadókkal való közvetlen összeköttetése folytán leggyorsabban ad hírt, az összes betöltendő állásokról. Az állástadók is nagyobbrészt e lap útján töltik be a megüresedett állásokat. Minden számban számos állami, közigazgatási magán-tisztviselői, gazdasági, hivatalsozói, pénzügyi, kereskedelmi, könyveői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van a feltételek és teljes címek kiírásával. Ingyen melléklete a „Jegyesek és Házasulandók Lapja”, melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Előfizetés egy negyed évre 4 korona, egyes szám 40 fillér, mely bélyegben is küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 18. Képviselők főkiadóhivatalok vezetésére, minden nagyobb vidéki városban kerestetnek. 321

— **5 fillérért megtekinthetők az ország egyik legnagyobb áruházának tavaszi és nyári újdonságai.** Kérje Nagysád egy levelezőlapon mintagyűjteményemet s elküldöm azt ingyen és bérmentve. Tartalmazza a következő tételek mintáit: 3000 vég tavaszi és nyári divatszövet 120 és 140 cm. széles 65 krtól 3 frt. 25 krig. 15000 vég mosóaru különböző minőségben 24 krtól 1 frt. 20 krig. **Wiener Mátyás** női divataruháza, Budapest, **Andrássy-ut** 3. 3416

— **Házassági célból ismerkedni legbiztosabban** lehet „Házasulandók Lapja” útján: ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házasulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiakról, különböző szománya nőktől tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik az „Országos Általános Pályázati Hírlap”-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokat. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 18. 326

— **Parketta tükörfényes lesz** **Vojtek és Weisz-féle** parkett-viasz használatától 1 doboz 1 korona. 44

— **x— Pármai Ibolya-szappan.** E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdószappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves, gyöngéd illattal elatott szappanról még azt tudjuk, hogy az arcbört finomítja, üditi, ugyannyira, hogy még a legérzékenyebb arcbörtök is nagy eredményei használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 drb. 80 fillér, 8 darab 2 korona 20 fillér. Készíti **Szabó Béla** pipereszappangyáros, **Misko con.** Kapható Aradon, **Vojtek és Weisz** gyógyára kereskedésében és **Maresch Gyula** üzletében. 611

— **x— A mit a sorsjegytulajdonosok többnyire nem tudnak.** Igen értékes utbaigazításokat és tanácsokat tartalmaz a **Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság** ép most megjelent prospektusa. Oly — teljesen megbízható forrásból származó — szakszerű felvilágosítások ezek, melyek az osztálysorsjegyek iránt érdeklődő közönségre nézve is igen fontosak. A nevezett intézet (Budapest, **Haas-palota**) ily prospektust kívánatra ingyen és bérmentve küld és mindenki csak saját érdekében cselekszik, ha e fontos közleményeket figyelmenesen átolvassa.

Foulard-selyem 60 krtól 3 frt 70 krig méterenként, blousoknak és uszályoknak. Bérmentve, elvámolva, háshoz szállítva. Dús mintaválaszték azonnal. **Henneberg selyemgyára, Zárkch.** 3422

Vasuti sztrájkok.

(Öt vasuti bérmozgalom története.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 23.

A magyarországi vasuti sztrájk az ember emlékezetébe idézi mindazokat a kísérleteket, amelyek arra irányultak, hogy sztrájkokkal változtassanak a vasuti alkalmazottak helyzetén. A legutóbbi években Európában ez irányban megindult mozgalmak rövid története itt következik:

Angolországban 1900-ban történt az első kísérlet nagy vasuti sztrájk szervezésére. A mozgalmat a Great Eastern Railway alkalmazottai indították meg, akik sztrájkjal fenyegetve, egész sereg követeléssel léptek az igazgatóság elé. Az igazgatók halogatták a választ, és időt próbáltak nyerni arra, hogy időközben idegen munkaerőt szerezhessenek. De egészen bizonyosnak látszott, hogy a választagadó lesz, akkor valamennyi angol vasuti alkalmazott csatlakozott a sztrájkhoz. Akkor körülbelül 600.000 vasuti alkalmazott volt, akik közül 60.000 az Amalgamated Society of Railway Servants kötelékébe tartozott, amelynek nagyon sok pénz állott a rendelkezésére. A viaszly egyik főpontja az volt, hogy a vasuti igazgatók ne ismerjék el ezt a társaságot a munkások jogosult képviselőjének. De valójában csak egyetlen szénvasut (Taff Vale Railway) munkásai állottak sztrájkba. A tanácskozás a nyár közepéig egészen a tél beálltáig tartott. Időközben mindkét fél meggondolta a dolgot. A Great Eastern Railway végre mégis tárgyalni kezdett a munkásszövetség vezéréivel és a munkások, akik féltek a téltől és a szén nagy áremelkedésétől, igen szerényekké lettek követeléseikkel.

Svájcban 1895. október és november hónapjaiban volt makacs bérmozgalom, amelyhez az egyesült svájci vasutaknál 98, a központi vasútnál és a Jura Szimpion vasutnál körülbelül 90 százaléka csatlakozott a munkásoknak, de csatlakozott hozzája a Gottbard és az északkeleti vasut jelentékeny része is. Az alkalmazottak azt követelték, hogy a fizetést 10—25 százalékkal emeljék, a szolgálati évek száma szerint állandó díjtáblázatot állapítsanak meg és hogy a személyzet közreműködésével szolgálati pragmatikát dolgozzanak ki. Még mielőtt kitört a sztrájk, a vasutasok képviselői és az alkalmazottak tárgyalni kezdtek. Csak az északkeleti vasut nem akart tárgyalásba bocsátkozni. E vasut alkalmazottai ennek következtében bejelentették, hogy 1896. március hó 1-én megkezdik a sztrájkot. A már szervezett sztrájk előestéjén azonban a hatóságok intézkettek, hogy átvegyék a társaságtól az üzemet és a kormány e nyomása következtében a társaság engedett. A mozgalom 1896. márciusban az alkalmazottak sikerével végződött. Az 1902. évben a szövetség tanács törvényt hozott a munkáidőről a vasutakon. Ez a törvény, mely 1903. október 1-én lépett életbe, elrendeli, hogy a vasuti alkalmazottak igazi munkáideje nem több tizenegy óránál.

Olaszországban 1902-ben volt sztrájkmozgalom, amelynek elnyomására a kormány erőlyes módszert alkalmazott. Az összes vasuti alkalmazottak 1902. március 4-re általános sztrájkot terveztek. A kormány, mint már 1898-ban tette, 1902. február 24-én behívta mindazokat a vasuti alkalmazottakat, akik a katonaságnál szolgáltak. Ez az intézkedés a vasuti személyzetnek körülbelül harmadát (30.000 ember) érintette. A kormány ez intézkedése hatása következtében a vasuti alkalmazottak vezetőinek sikerült a sztrájk határidejét március 10-ig meghosszabbítani. A kormány vezetésével már előbb tárgyalás folyt az alkalmazottakkal, amely március 8-án eredménnyel járt. A vasuti alkalmazottak lemondtak az eredetileg követelt fizetésről, de fizetésjavítást ígértek nekik és megegyezés történt az új fizetés- és előléptetés-rendben is.

Hollandiában 1903-ban volt vasuti mozgalom. Amszterdámban sztrájkolt a hollandiai vasutársaság és az államvasutársaság személyzete. A sztrájk csak részben járt sikerrel, sőt egyes ipari munkaszakembereinek helyzetét rosszabb tette. A sztrájkmozgalom azoktól a munkásoktól indult ki, akik a kikötői szállító vállalatok-

nál voltak alkalmazva és nem akartak árut átvinni nem szervezett munkás kezébe. E mozgalomnak a kikötőmunkások elbocsátása volt az eredménye, de az elbocsátott munkásokat a vasutasok személyzete támogatta. A vasuti munkások kiállottak a munkánál és egy napon Amszterdámban megszűnt az egész vasuti forgalom. A vasuti társaságok fizetésemelést edtak ugyan, de a kormány elhatározta, hogy szigorú sztrájk törvényt készít. Az új hollandiai sztrájk törvény április 11-én szentesítették. A vasuti alkalmazottak tekintetében kihat ama hivatalnokokra és alkalmazottakra, akik nyilvános vasuti forgalomban állandóan, vagy ideig-ideiglenesen vannak alkalmazva. A törvény szerint kilenc hónapi fogság és hatszáz korona pénzbüntetés éri azt, aki sztrájkra rábeszél, vagy kényszerít; minden vasuti hivatalnok, aki megtagadja a szolgálatot, hat hónapi fogsággal és hatszáz korona pénzbüntetéssel, sőt, ha összebeszél, három évig terjedhető fogsággal büntetnek. Abban az esetben, ha az összebeszélés célját, a forgalom megszűntetését, elérék a büntetés maximumát négy évi fogságban állapították meg. A munkás-szakegyesület általános sztrájkjal akarta a javaslat törvényerőre emelését megakadályozni, de a kísérlet nem sikerült, a javaslatból törvény lett és a sztrájk megőrt.

Viktóriában (Ausztrália) 1903. májusban sztrájkoltak a vasuti munkások, de minden eredmény nélkül.

Kérjen mindenki

saját érdekében

Valódi Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávét

csak oly csomagokban, a melyek a Kneipp páter védjegyét és a Kathreiner nevet viselik, és kerülje gondosan a silány utánzatok elfogadását.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 23.

Delitőzsde. Buzakinálát mérsékelte, a vételkedv korlátozott. Kedvező irányzat mellett 15.000 métermázsra került forgalomba, 5 fillérig drágább áron. Egyéb gabonanevek közül rozs és tengeri 5 fillérrel drágább. Időjárás derült, szép.

Estitőzsde. Berlin 1 magasabb.

Zárul 12 órakor:

Buza áprilisra	7.83—7.84
Buza májusra	7.79—7.80
Buza októberre	7.82—7.83
Rozs áprilisra	6.24—6.26
Rozs októberre	6.50—6.51
Zab áprilisra	5.23—5.25
Zab októberre	5.46—5.47
Tengeri májusra	5.05—5.06
Tengeri júliusra	5.25—5.26
Repcé augusztusra	10.90—11.—

Zárul 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	640.75
Magyar hitelrészvény	756.75
Leszámitóbank részvény	458.—
Rima-Murányi vámsz részvény	490.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	640.—
Közuti vasut	575.50
Városl villamos vasut részvény	328.50

CSARNOK.

A másik német.

— Elbeszélés. —

Írta: Hegyesy Vilmos.

(Folytatás.)

III.

Végehez közeledett a hadgyakorlat. A Cserényi-ház nap-nap után zajos vigasság tanácsa volt. Az öreg lassanként belelépte magát a háborúba és fraternizált már az egész fővezérlel. Némelykor még azt is elfeledte, hogy többnyire németek kzt van. Lakomát lakomara adott a generalitás tiszteletére. Ne mondassák, hogy rossz dolguk volt a magyar portán.

Csak egyetlenegy dologgal nem tudott megbarátkozni. Ez pedig előfordult mindennap.

Ugyanis reggelenként zenés parádával vittek el egy lobogót a főhadiszálláson levő őrségtől. A mi ugy szokott végbemenni, hogy az őrség giédába áll, megperdül a dob és a zenekar intonálja a „Gott erhalte“ t.

Ez a parádé mindig kellemetlen volt az öreg urnak. Észre is vették, hogy nincs inyére.

— Hogy lehet az, kérdezte évelődve egy tőzrtiszt, hogy nem szereti a „Gott erhalte“ t? Pedig milyen szép, milyen fenséges melódia...

— Meglehet, hogy szép! felelte Laci bácsi. De minden attól függ, hogy miképen hallgatja az ember. Mert, hogyha például tizenkét esztendőn keresztül mindennap huszonötöt vernének az ezredes urra és mindannyiszor a „Gott erhalte“ t fujnak hozzá, bizony: szeretném látni, vajjon akkor is olyan fenségesnek tartaná ezt a muzsikát?

Fényes, tiszta őszi éjszaka volt. A kertre nyíló terrasszon bucsuvacsorára voltak összegyűlve Cserényi László vendégei. Sűrűn hangzottak a lelkes toasztok és a mulatságot a katonai zenekar játéka tette még lármásabbá.

Holnap reggel még egyszer meg kell hallgatnia Laci bácsinak a „Gott erhalte“ t és ezzel vége a vendégségnek. Kiürül a ház, a környék és helyreáll a régi csönd.

Odalenn a kertben, egy félreeső padon ül Rózsika kisasszony, Cserényi László leánya, ki a ház urnőjének szerepét lelkes buzgalommal vitte e zajos napok alatt.

A leány hátra hajlja szép szőke fejét és elmélázva tekint az égre, mely olyan ragyogó kék, mint a Rózsika mélységes szemei. De mégis ragyogobb... mert a fiatal leány szemeit egyszerre csak elborítja a nedvesség és nehéz csöppök futnak végig orcán.

H gyere könyezne, a mikor hallja, hogy a hadtesparancsnok épen most mondja bucsu köszöntőjét, éltetvén a szíves házigazdát és pájos leányát.

Méyen, panaszosan sóhajtott Rózsika, mialatt megtöri könyes szemeit. Szinte csodálatos, hogy az öreg tábornagy parancsoló hangon, katonás köszönetnyilvánítása ily megindítóan hat reá.

Oh, de nem is az exellenciás ur rikatta meg az álmadozó leányt. Sokkal, de sokkal alantabb rangfokozatban kell keresni a megindulás magyarázatát.

Rózsika bánatosan körülnéz, aztán elővesz egy arcképet. Ott őrizte a szíve fölött. Holdvilág van, tehát jól láthatja. De ha koromsötétség volna, bizonyosan akkor is meglátná a délceg alakú, nemes arcú katonatisztet, a kit a kis kartonlap ábrázol.

IV.

Seebolt főhadnagy, mint a dandárparancsnok segédtisztje volt vendége a Cserényi-háznak. Alig néhány napi idő kellett ahhoz, hogy a derék fiatal tiszt, a ki addig a legnagyobb odaadással végezte kötelességeit, egész határozottan megállapíthassa, hogy ő kimondhatatlanul melegebben érdeklődik a házi kisasszony szép szemei, mint a napi parancsok iránt. Viszont Rózsika kisasszony csakhamar fontosabbnak kezdette találni a hosszadalmas referátát, melylyel neki Seebolt főhadnagy naponként beszámolt a hadgyakorlat menetéről, mint a gazdasszonyi teendőket. Így történt aztán, hogy egy elpaccolt ebédért és egy elpaccolt napi parancsért ugyanegy napon érte felebbvalói dorgálás Rózsikát és Seeboltot. De haragos apát és mérges tábornokot még sohasem halgattak olyan könnyű szívvel, mint a hogy ezek a delikvensek

fogadták a feddést. Pedig mind a kettőnél első eset volt, hogy hanyagságon érték őket... Azután társalgásuk egyre jobban eltávolodott a hadgyakorlati és gazdasági témáktól. De azért nem vált rövidebbé... Mentől inkább közeledett az elválás ideje, annál több mondani valójuk volt... És végre tökéletesen tisztába jöttek a felől, hogy volna még valami mondani valójuk egymásnak... de nem merik szóba hozni.

A fiatal leány egyre mélyebben hajol a kép felé, mintha nem tudna elég közel lenni hozzá. Egyszer aztán összerögzött.

Valaki megállott előtte. Rózsika nem nézi, hogy ki a háborzató. Érti ő azt, hogy ki van itt. Gyorsan elrejt a képet és karjával elföldi nedves szeméit.

Reszketve, küzködve áll a leány előtt Seebolt főhadnagy. Férfias vonásain, szelid szemében zavar tükröződik. Félénken néz a leányra és majdnem úgy látszik, mintha menekülni akarna innen. Erősen szoritja kardja markolatát; valószínűleg attól várja a bátorságot. Végre megembereli magát és reszkető ajakkal szól:

— Bocssáson meg, Rózsika kisasszony... Mit bocssáson meg... hiszen nem vétett semmit! sóhajotta vissza szünet mulva a leány és fölélt.

— Azt akartam volna még mondani... illetőleg az akarom mondani...

— Igen, édes Seebolt! hagyta helyben Rózsika, maga se tudta, hogy: mit.

— Hiszen tudja... kisasszony... Rózsika... édes szerelmem! tört ki végre a tuláradó érzés a fiatal emberből, a ki hővesen megragadta a leány kezét.

Rózsika nem szólt, nem ellenkezett. Bahunyta szeméit és önfelédten ráhajolt a férfi vállára.

Seebolt a szívéhez szoritotta a kis kezét és hosszasan, hosszasan nézte a sápadt, finom arcot, mely olyan közel van az övéhez, hogy ajkai érzik a leány lehelését.

Ha ő most megcsókolhatná ezt a fehér homlokot! Ha ő most magához élelhetné ezt a karsu alakot, mely öntudatlanul hozzája simul!...

De nem... ezt nem szabad megtennie... Még nem szabad.

Elbocsátotta a leány kezét és hátra lépett. — Jó éjt, Rózsika! A viszontlátásra... holnap.

Ezzel hirtelen megfordult és visszasietett a társasághoz. A zenekar épen a Rikóczyi indulót játszotta. Vége volt a vacsorának.

(Vége következik.)

Nemzeti színház.

Vasárnap, 1904. évi április hó 24. én.

Délelőtti előadás.

Délelőtti előadás.

Délután 3 1/2 órákor, fél helyárral:

Katinka grófnő.

Operette előjátékkal, 3 felvonásban. Írta: Faragó Jenő. Zenéjét szerzte: Húvós Iván.

SZEMÉLYEK:

István gróf	Arkossy V.	Simon gróf	Győre Alajos.
Anna grófnő	Pajor Agnes.	János gróf	Németh J.
Katinka	Felhő Rózsika.	Ulrik, szolga	Szadai F.
Teofil herceg	Polgár S.	Jean, szolga	Liget V.
Pető diák	Singhoff V.	Pásztortű	Márton M.
Romanovszky	Juhász S.	Pásztorleány	Fői Frída.
Katalin	Fekete A.	1. vőfély	Juhai József.
Ulászló gróf	Bónis Lajos.	2. vőfély	Kiss József.

Kezdete délután 3 és fél órákor.

Bérlet 195. sz.

Páratlan.

Beste 7 1/2 órákor, reades helyárral:

A vándorlegény.

Nagy operette 3 felvonásban. Írták: West és Schmitzer. Fordította: Faragó Jenő. Zenéjét szerzte: Eysler Edmund.

SZEMÉLYEK:

Filip herceg	Márton M.	Oculi	Singhoff V.
Lois, neje	Fői Frída.	Csepű	Arkossy V.
Nikkel	Liget V.	Libuska	Pajor Agnes.
Oleander	Fekete A.	Bonifác	Németh J.
Polgármester	Juhász S.	Kancsó	Győre Alajos.
Swaubinger	Polgár S.	Vándorlegény	Juhai József.

Kezdete este 7 és fél órákor.

NAPIREND.

Április 24. Vasárnap. Róm. kath. naptár: József oltalma. — Protestáns naptár: József oltalma. — Görög-keleti naptár (április 11.): Antipa. — A nap két 4 óra 40 perckor, nyugszik 6 óra 45 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 1/2—12 1/2 óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 1/2—2 1/2 óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekljmuzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorological-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, elvélve csapadék.

Április 24. Az aradi iparosítjak önképző-egyesületének műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Városliget). — Az aradi turista-egyesület kirándulása Ötvenes és Szent-Annára. — Az aradi Lloyd-társulat közgyűlése délután 2 órákor. — A Kölcsey-egyesület irodalmi szakosztályának ülése délután 5 órákor (Kereskedelmi- és iparkamara). — Az aradi izraelita kiházasító-egylet választmányi ülése délelőtt 11 órákor (Aradi első betegsegélyző- és temetőkezési egylet).

Április 25. Arad megye törvényhatósági-bizottságának évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órákor. — Az aradvármegyei községi és körjegyzők egylete és nyugdíjintézetének választmányi ülése délelőtt 11 órákor, közgyűlése délután 2 órákor (Megyeház).

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás!

Nem mulaszthatjuk el mindazoknak, akik

özv. dr. Korbuly Bogdáné

f. é. április hó 22-én végbement temetésén oly kegyesek voltak számos megjelenésük által mély fájdalomukat enyhíteni és végül, kik az elhunyt ravatalára koszorút helyeztek, fogadják ez uton is hálás köszönetünket. Arad, 1904. április 23.

1252

A gyászoló család.

Ajánlunk háztartási, mindennemű ipari czélokra, ugyszintén

vasaláshoz

elsőrendű, száraz, darabos

bükk faszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Felhívjuk igen t. vevőink

figyelmét

azon körülményre, hogy takaréktűzhelyben főzésnél szénvel való tüzelés gyors, takarékos és igen olcsó.

100 kiló 3 korona 40 fillér.

Kályhák fűtésére ajánlunk elsőrendű, darabos, magas hőfoku salon

fűtő kőszén

100 kiló 3 korona 40 fillér

darabos elsőrendű légszesz pirszenet

(Coaks.)

Ugy az aradi gázmű mint porosz minőségűt is tartunk raktáron. — Legjobb kétszer mosott, valódi porosz

kovács-szenet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Megrendelések pontos hazaszállítására fél nap időt kérünk s azt díjmentesen saját kocsinkkal eszközöljük.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

Értesítés.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy üzletemben állandó

Olcsósági tárlatot

nyitottam, melyben antiquar könyvek, hangjegyek, rézmetszetek, színnyomatok stb. meglepő jutányos áron igen nagy választékban kaphatók.

Egész könyvtárak vétele és eladása.

Olvasó-egyleti könyvtárak igen előnyösen való berendezése, vagy kiegészítése. **Jókai** összes műveinek nemzeti kiadása kitünő állapotban, félbőr kötésben 100 kötetben antiquarice **140 frtért**, egy 18 kötetes

Gracza: Szabadságharc

története 5 kötetben igen jó karban **17 frtért** és egyéb kiváló művek nagy választékban antiquarice kaphatók.

Nagymennyiségű olasz, angol, orosz és svéd könyvek raktáron.

Levélpapírok leszállított áron. **Irodai-cikkek**, papírneműek, írószerek, üzleti könyvek stb. teljes raktára.

Egyben ajánlom

60,000 kötetes kölcsönkönyvtáramat,

melyben az összes újdonságok azonnal kaphatók. Magyar, német, francia és angol irodalom. Havi kölcsöndíj 1 kor. 20 fill., vagy kötetenként 8 fillér.

Pontos kiszolgálás vidékre is. A könyvek újak és tiszták.

Uj magyar, német, francia és angol jegyzékekkel készséggel szolgálunk vidékre bérmentve. Legújabbak érkeztek: Beksics: Ködös problémák, Edmond Rostand: A napkeleti király kisasszony. Ferenyzy Ferenc: Flirt, Tömörkényi István: Gerendás szobákból, Dénes: Nemes Károly pályafutása, Herczeg: Kéz kezét mos, Szécsi: Utazás az özvegyesség felé, Faragó: Katinka grófnő, Verne: A két Kip-testvér, Gréville: Egy régi háztartás, Szikra: A fölfelé züllők, Kenedi: Lőporfüst, Uj Monológok. Zobelitz: Krach, Anny Wothe: Verfehmt Zobelitz: Gräfin Langeweile, Viebig: Das schlafende Heer, Tinayre: Das Haus der Sünde, Mattasich: Memoiren aus den letzten Jahren, Budde L: An stillen Wassern, Bilse: Aus einer kleinen Garnison, Zobelitz: Der goldene Käfig, Valdagne: Vicaisens Beichte. Georgy: Gross Berlin, Frau Schlitze. Rose: Kerlchens Flitterwochen. Eschtruth: Jedem das Seine. Birkenfeld: Der Oger, Mann Thomas: Budenbrook (Verfall einer Familie). Willy: Un vilain monsieur. Saussay: Chair epa-nouies stb.

30,000 kötetes

zenemű kölcsöntár,

melyben minden új zenemű azonnal kivehető. 259 oldalas zenekölcsöntári jegyzék. Vidéki bérlők is a legelőzékenyebb kiszolgálásban részesülnek. Kölcsöndíj a zenekölcsöntárban havi 1 K. 40 f., vagy hangjegyként 14 fillér.

Kerpeliszó,

könyv, zenemű- és papírkereskedése, antiquariuma, könyv- és zenemű kölcsöntára.

Adrássy-tér 20. (Fischer-palota.) Telefon 385.

Krausz Paulin

kölsönkönyvtára,
könyv- és papirkereskedése
ARADON Deák Ferenc-u. 2. sz.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, miszerint raktáram tulsufoltsága folytán készleteimet új és antiquar könyvekben, valamint papírárukban leszállítani vagyok kénytelen, miért is azoknak árát

meglepően jutányosan
állapítottam meg.

Írószerek és
irodai cikkek
nagy raktára.

Divatos levélpapírok.
Imakönyvek.

Képes könyvek és ifjusági iratok óriási készlete.

Üzleti könyvek.
Képes levelezőlap-albumok
a legolcsóbb áron.

Az összes bel és külföldi divatlapokat és folyóiratokat állandóan raktáron tartom és megrendelés esetén házhoz szolgáltatom. 1216

75.000 kötetes
kölsönkönyvtáram

magyar, német, francia és angol legújabb pótyjegyzékei megjelentek, melyeket készséggel megküldök ingyen és bérmentve.

Minden újdonság azonnal kapható!

Havi kölsöndij 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként 8 fillér.

Vidékre gyors és pontos kiszolgálás!

Kiváló tisztelettel:

Krausz Paulin.

Limbek János

elő magy. ír. szab. ércporsó-gyára és temetőrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Marinkovics Péter és neje szül. Hanthó Ilona, valamint gyermekeik György, Ilona, Lajos, ugyszintén alólirottak nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudtjuk, hogy kedves gyermekök, illetve testvérkéjük

Petyuska,

az elemi iskola III. oszt. tanulója,

f. évi ápril hó 23 án, hossz-as szenvedés után az örök élet boldog honába költözött.

Felejtethetlen drága halottunkat f. évi ápril hó 24 én, délután 4 órakor fogjuk a gör. kel. egyház szertartásai szerint a Kossuth-utca 58. számú házból utolsó útjára elkísérni.

Arad, 1904. április 28 án. 1251

Nyugodjék csendesen!

özv. Hanthó Lejosné, nagyanyja.	Marinkovics Sándor, Sztankovics Sándor, Marinkovics Karolina férj. Petran,
Hanthó Jolán, nagyneje.	Marinkovics Mária, özv. Popovicsné
Hanthó István, Hanthó Tamás, Hanthó József, Hanthó Sándor, nagybátyák.	özv. Marinkovics Emilla, özv. Georgievits szül. Mariakovics Danica, nagybátyái és nagynejei.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKOZLO ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Délelőtt 11—1 óráig, este 9—10 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. — Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta fivételnek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszhelyes küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

Aradi festék- és anyagára üzletbe ügyes segédet.
Aradi fűszerkereskedés részére idősebb, gyakorolt segédet.
Aradi díszmű- és játékaru üzletbe, szakképzett a kirakatrendezést értő segédet.
Aradi urdivat üzletbe fiatal segédet.
Aradi papirkereskedés részére ügyes fiatal segédet.
Vidékre urdivat üzletbe, német és románul beszélő fiatal segédet.
Vidéki városba, borsgyakereskedés részére fiatal, magyarul és németül, esetleg románul beszélő irodai gyakornokot.

Vidéki vasáru üzlet részére szakképzett segédet.
Vidékre a fűszer és csomago üzletben jártas segédet, ki a tót nyelvet bírja.
Vidéki városba, fűszer- és vasáru üzletbe szakképzett fiatal segédet, ki a tót nyelven jártas.
Vidéki mezővárosba a rőfös szakmában jártas ügyes, fiatal segédet, ki a tót nyelvet beszéli.
Vidéki fogyasztási szövetkezet részére szakképzett üzletvezetőt ki 1000 korona óvadékkal rendelkezik.
Vidékre a fűszerüzletben teljesen jártas segédet.
Vidéki vasáru üzletbe erős segédet.
Vidéki rőfös- és vegyesáru üzlet részére intelligens segédet.
Vidékre a fűszer-, vas- és rövidáru szakmát teljesen értő fiatal segédet.
Vidéki városba a fűszerszakmában jártas fiatal segédet, ki magyar, német és románul beszél.
Több rőfös és vegyesáru üzlet részére a román nyelvben jártas fiatal segédet.

Ajánlunk:

Mérlegképes könyvelőt, aki a magyar, német, román és francia nyelvben és levelezésben, valamint az utazásban jártas.
Az egyszerű és kettős könyvelésben, valamint a magyar és német levelezésben jártas, kereskedelmi képzettséggel bíró alkalmazottat.
Az egyszerű és kettős könyvvezetésben jártas szép írásu női alkalmazottat, kezdő állásra.
Megfelelő iskolai képzettséggel bíró, magyar, német- és románul beszélő fiatal embert irodai gyakornokul.
A fűszer- és vegyesáru szakban minden igényeknek megfelelő segédeket.

**AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKOZLO USZTÁLYA.**

Klein Sándor, Keppich Zsigmond,
titkár. 199 elnök.

A volt RÉVÉSZ-féle végeladás

összes könyv- és papírárukat
fűzletünkbe

Templom- és Kazinczy-utcák
sarkára
vittük át.

AZ összes áruk, ugymint:
Regények.

Ifjusági iratok.

Jogi könyvek.

Irodai és levélpapírok
Imakönyvek.

Üzleti könyvek.

Zenták. Irónok, stb.

az

eddiggi olcsó áron
lesznek árusítva.

Kiváló tisztelettel:

INGUSZ I. és FIA

ARAD.

Olcóság! Telkiismeretesség! Saját érdekében hirdessen kizárólag LEOPOLD GYULA hirdetését Irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 54. Szakavatottsági Pontosság!

Császárfürdő

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hévíznél gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványvizusodákkal, kő- és kádfürdőkkel, 200 lényelmes lakoszobával.

Prospektus kívánatra logya és bérmentve.

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESÉBB

REPARATOR

a KRIEGNER-féle

1 űveg 2 koronán, kis űveg 1 kor.

Főraktár: KORONA-GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENŐSE! ELŐZÉKENYBÉGI!

SZERENŐSE-NAPTÁR INGYEN ÉS BÉRMENTVE!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 60.

a magy. kir. szab. szerződés szerinti felelős helye.

110,000 sorsjegy, 55,000 nyar. — Nyeremények összige 14,459,000 korona.

A Kisbirtokosok

Országos Földhitelintézete

BUDAPEST, V. GEZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses állaglevél-kölcsönöket, melyek után

Éves törlesztés:	2% feledecsél:
20 évre a 100 kor. ért. 2.50%-a	20 évre a 100 kor. ért. 2.50%-a
30 : : 2.50%-a	30 : : 2.50%-a
40 : : 2.50%-a	40 : : 2.50%-a
50 : : 2.50%-a	50 : : 2.50%-a
60 : : 2.50%-a	60 : : 2.50%-a
70 : : 2.50%-a	70 : : 2.50%-a
80 : : 2.50%-a	80 : : 2.50%-a
90 : : 2.50%-a	90 : : 2.50%-a
100 : : 2.50%-a	100 : : 2.50%-a

Részletelő járadéka a törlesztéssel együtt.

Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

PLATSCHEK WILMAOS

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Elsőrangú legelőcsébb, legelőcsébb Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút)

HÔTEL PARIS SZÁJLODA

SZAJLODA: SIMON PÁL

BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. SZ.

100 szoba 2-20 K-tól fejtebb felszereléssel és villanyvilágítással együtt. Fűrdők, elegáns kávéház, étterem és szórakozás a házban. Vilmos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

REMINGTON

IRÓGÉP

ÚJ MODELLE

megjelent!

PROSPEKTUST KÜLD

GLOGOWSKI ÉS TÁRS

BUDAPEST

ANDRÁSSY-ÚT 12.

LEGTÖKÉLETESEBB FELJELMŰVÁRTALAN

Ön nagyon idősnek látszik!

Fesse haját a CZERNY-féle

Tanningene

HAJFESTŐ-SZERREL

Vidéknek kedvelés találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős elsőrangú étterem

Budapest, VI., Andrásy-út 39.

Külön magyar konyha, valódi tiszta borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedül kimerése.

UGORKATEJ

Asz egyedül létező valódi angol SZÉPÍTŐSZER

Balassa-féle valódi angol szepítő, májfoltot, pattanást, mely azonnal eltávolít minden szepít, fátalságot kölcsona. Hölgyeknek nélkülözhetetlen!

50 íveg és 2-4 K. hozzá ugorka-szappan 1-4, szór 2-4 K. Postal szétküldés naponta.

Főszékhely: Balassa Kornél Gyógyszertára: Budapest — Erzsébetfalva

VÉRGYÓGYÍTÁS

A legelső és legelőcsébb gyógmód: asthma, szív-, gyomor-, ideg- és bőrbaj, szélhűdés, elmezavar stb. ellen.

Megalapítója és egyedül képviselője:

Dr KOVÁCS J. fővárosi orvos.

BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRÚT 18. SZ. I. EM.

Shacia

CRÉME 2 KOR. KORONA-GYÓGYSZERTÁR PUDER 1 SZAPPAN SZAPPAN

LEGKÉPVEJTESEBB, LEGTÖKÉLETESEBB ARGISZTÍTÓ-ÉS SZÉPÍTŐ SZEREK:

Versenye kivüli olcsó árak! Elsőrangú angol és francia női ruha-kelme-különlegességek áruház

LEON és OLÁI

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.

Mintákat az ország minden részébe ingyen és bérmentve küldenek

OSERS és BAUER

MOTORGYÁR

BUDAPEST V. Lipót-körút 7.

Bécs Drednerstrasse 79-85.

Benzin- és petrolin-motorok

Benzin- és petrolin-lokomobilok

Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemműkötséggel.

Készülék berendezések működésben — Elsőrendű gyártmány. — Kedvező fizetési feltételek.

PAGLIANO-SYRUP

Óvakodjunk utánzatoktól.

Csakis világoskék gyári jellel ellátott űveget kérjünk, amelyen PAGLIANO GIROLAMO tanár aláírása látható.

vértisztító- és edző-szer

1838-ik év óta biz'os sikerrel használatban.

Készítője: PAGLIANO GIROLAMO egyetemi tanár FLORENZ — Via Pandolfini — (Olaszország.)

Minden nagyobb gyógyszerertárban kapható.

Raktár: Gutori Földes Kelemennél.

LEGKIVÁLÓBB MINŐSÉGŰ

CHIFFONOK ASZTALNEMŰEK KÁVÉS KESZLETEK TORÓLKÖZÖK TORLO RUHAK ZSEBKENDŐK ROSENBLÜH H. és TSA.

Paplanok a legjobb kivitelben. Fegyházban kötött egytörtésabb haris yák.

Pénzek előlása Szőnyegmaradékok olcsó előlása.

Szőnyeg,

köztük olyanok, melyek tűzkárunknál mint kévéssé sérültek liquidáltak.

Pénzek előlása Szőnyegmaradékok olcsó előlása.

I-ső rendű Axminster plüsch szőnyeg

250/350 mtr. 36 forint, ugyszintén a még raktáron lévő sérült angol vásznak, cretonok és battisztok.

Kész mosó blouzok

míg a készlet tart féléron, mivel e czikket többet nem tartjuk.

Óriási válassztékban színes női harisnya kintában látható.

Magy válassztékban Férfi és Gyermek ruha.

Vászon maradékok olcsó áron. Fehér himzés maradékok fél áron.

CERNAVASZON

ÉS FEHERNEMŰ OSZTÁLYUNK CSAK IS A LEGJOBB GYÁRTMANYOK EREDETI GYÁRI ÁRAK ROSENBLÜH H. és TSA.

Uri hölgyek figyelmébe!

Kitűnő munka és legremekebb kivitelben készítünk a legújabb divat szerint

házi, kimenő, gyász, színházi és menyasszonyi ruhákat feltűnő olcsó árak mellett.

A n. é. hölgyközönség szives pártfogását kérve, maradtunk kiváló tisztelettel

Keiser Ferencz és nővére

női divat és confection terme 100

Aradon, Andrassy-tér 6. szám (Verbos-ház),
a minorita palotával szemben, bent az udvarban I. emelet.

Kovács Soma és Társa Arad, Neuman-palota.

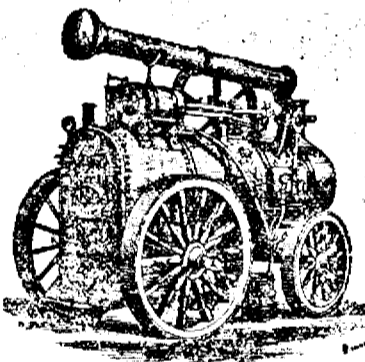
Nagy raktár elismert legjobb K ü h n e -gyártmányu

gazdasági gépekben.

Cséplőgépfelszerelések

és anyagok: 1066

dobsin, rétegfém, szab. tőrekrosta és sziták, gépolaj és gépkenőcs, szijjak, zsák, ponyva, mentőszekrény stb.

Kovács- és gépész-

szerszámok.

Permetezők, kénporfúvók,

pinczegazdászati eszközök.

Telefon 331.

Rozsnyay Mátvás

gyógyszertára

a Szent Háromsághoz, Aradon, Szabadság-tér.

Mindennemű kül- és belföldi különlegességek, szépitőszerek, arczvizek, hölgyporok, pipere és gyógyszappanok, gőtzerek, illatszerek, irrigátorok felszerelve, cognac, rum, tea, törköly, malaga, ménesi, aszabor, cacao por, gyermektáplisztek, fogporok, szájvizek, hajszeszek, szobaillatok, valódi kölni víz, nagy választékban kaphatók. — Ártalmatlan, csodás hatású bőrfinomító készítmények.

Serail-arczkenőcs, éjjeli használatra. Egy tégely 1 kor. 40 fillér, kis tégely 70 fillér.

Serail-Crème, nappali használatra. Egy tégely 1 korona.

Serail-szappan. Kitűnő pipere szappan, 1 drb. ára 60 fillér.

Serail-szájviz. Kellemes aromás szájviz. 1 üveg 1 kor. 50 fillér.

Serail-hölgypor. Kiváló minőségű finom pipere por 3 színben. Egy doboz 1 korona.

Gyermekeknek váltótíz, hidegtelés, szamárköhögés ellen a legjobb hatású szer a valódi több-szörösen kitűntetett **Rozsnyay-féle chinin cukorka.** Valódi csak akkor, ha minden egyes darab csomagoló papirosa Rozsnyay Mátvás névaláírással van ellátva. Egy 10 drbot tartalmazó doboz 1 kor. 152

Új épület és gépjavitó-műhely.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség szives tudomására hozni, hogy

Aradon, Szent István-utca 9. sz. alatt egy épület-, mű- és gépjavitó-műhelyt nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába vágó új és javítási munkákat, ugymint: vízvezeték berendezéseket, valamint mindennemű tisztes, százados és hidmérlegeket utányos árak és jóállás mellett.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

KISS ERNŐ,

épít-, mű- és géplakatos.

313

Telefon 419. szám.

Telefon 419. szám.

Olcsó

kávé, tea és rum

árak:

1 kiló háztartási kávé	frt 1.20	1 kiló Aranyjáva igen fin. kávé frt 2.—
1 " Portorico kávé	" 1.40	Különösen ajánlomnaponta frissen pörkölt kávéimat.
1 " Cuba apró szemű, igen finom kávé	" 1.80	1 kiló Cuba legfin. vegyes kávé „ 2.—
1 " Cuba középszemű, igen finom kávé	" 2.—	1 " Gyöngy-kávé pörkölt legf. „ 2.10
1 " Cuba nagyszemű legfinomabb kávé	" 2.10	Nagy raktár a legjobb zamatu rumokból. És fél liter családi rum igen jó frt. 1.50
1 " Gyöngy valódi Ceylon legfinomabb kávé	" 2.10	1 liter Demarara igen jó rum „ 1.—
1 " Gyöngy valódi Portorico kávé	" 2.—	1 " Cuba igen finom rum „ 1.20
1 " Mocca valódi arabiai legfinomabb kávé	" 2.10	1 " Jamaica nagyon jó rum „ 1.60
1 " Mocca valódi arabiai finom kávé	" 2.—	1 " Jamaica kit. zamatu rum „ 2.60
1 " Aranyjáva legfinomabb nagyszemű kávé	" 2.10	1 " valódi aug. ananas ru „ 3.25
		Rumhoz csomagol. at a legjobb isü teakbóli is.
		161 kiló Mandar'ncsász. kev. tea frt 4.—
		" " legfin tea „ 5.—
		" " háztartási igen fin. tea „ 3.—
		" " háztartási finom te. „ 2.50

Pontos és gyors kiszolgálás mellett kapható:

Tamasdán Kornél

fűszer-, esemago-, kávé-, rum- és tea-üzletében

Aradon, József főherceg-ut 12. szám.

Készpénz fizetésnél 2% engedmény. — Vidéki megrendeléseknél csomagolás nem számíttatik. 55

Az érdekelt malom, gyár, bánya és cséplőgépek

tulajdonosai figyelmébe ajánljuk a legújabb 73.595/1903. IV. b) számú miniszteri rendeletnek teljesen megfelelő leg berendezett és kiállított

mentőszekrényeinket

melyeknek készletben léte a gyár és gépvizsgálatoknál szigoruan megkivántatik.

Fenti mentőszekrények kiegészítésére szolgáló egyes kellékek külön is kaphatók.

Vojtek és Weisz.

drogueria és parfumeria nagykereskedésében

ARADON.

Tudósítás!

Az aradi helyőrségi húskezelőségnek szándéka a vágóökrök szükségletét egy időre szerződésileg biztosítani.

Vételre csak jól hizlalt ökrök kerülhetnek, 200—300 kilogramm súlyban átlag.

Az évi szükséglet 1200 drb. szóbeli és írásbeli ajánlatok az élősulybani ár megnevezése mellett, az aradi helyőrségi húskezelőséghez, az aradi várba, intézendők.

1232

Uj kerék és kocsigyártó üzlet.

ILLÉS SÁNDOR

kerék és kocsigyártó

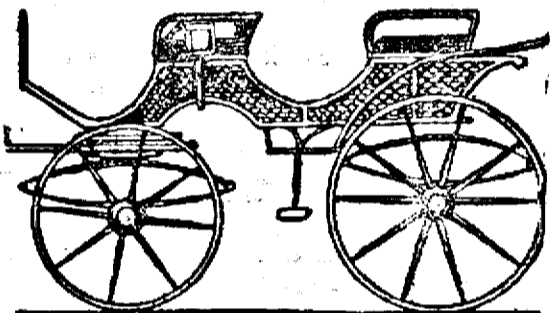
Aradon, Kossuth-utca 2.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy

Aradon,

Kossuth-utca 2. sz. a.

egy a mai igényeknek megfelelő és kitűnő munkaerővel berendezett

kerék- és kocsigyártó-üzletet nyitottam.

Készíték minden a szakmamba vágó famunkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig úgy új és javítási munkákat, jutányos árak és legszolidabb kivitelben.

Súlyt fektetve arra, hogy messzire menő szakismeretemet hosszu éveken át külföldön é. p. Hamburg, Frankfurt a/m. Karlsruhe és Bécsben a Löhner-féle cs. és kir. udvari szállítók kocsit gyártásában szereztem, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy t. megrendelőim kívánatainak minden tekintetben eleget tehessek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve,

391

maradok kiváló tisztelettel

Illés Sándor, kocsigyártó.

Uj kerék és kocsigyártó üzlet.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás

Kitűnő munka. — Olcsó árak

Janiga A. és Társa

férfi- és egyenruha-szabók Aradon.

T. ez.

Van szerencsénk az igen tisztelt helyi és vidéki n. é. közönség becses figyelmét felhívni arra, hogy üzletünket f. é. márczius hó 1-től

Boros Béni-tér 9. (Schill-ház)
helyezettük át.

Itt mindennemű egyenruhák és uri öltönyök a legújabb divat szerint, kitűnő szabás és a legfinomabb minőségű honi-, angol- és francia szövetekből, a legjutányosabb árak mellett készülnek.

Továbbá állandó nagy raktár vasuti sapkákból, mindennemű zsinórzat és paszományokból.

Magunkat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva maradunk

438

Egy tisztességes házból való

kiváló tisztelettel

fiu tanoncznak felvétetik.

Janiga A. és társa.

Minden verseny kizarva!

Feltűnő olcsó árak!

Tavaszi Occasio.

Ifj. Lövy Ármin

Szabadság-tér 1. sz.

férfi ruhaszövet osztályának tulzsufolt-sága folytán egész öltönyökre való szövözetet minden hozzávalóval együtt következő árakra szállította le:

583

- 1 teljes férfi öltönyre jó minőségű divatos szövet teljes hozzávalóval együtt csak frt **5.50**
- 1 teljes férfi öltönyre jobb minőségű divatos szövet teljes hozzávalóval együtt csak frt **7.50**
- 1 teljes férfi öltönyre finom minőségű angol Scheviotte teljes hozzávalóval együtt csak frt **9.50**
- 1 teljes férfi öltönyre finom minőségű angol Scheviotte teljes hozzávalóval együtt csak frt **11.50**
- 1 teljes férfi öltönyre jó minőségű angol szövetek teljes hozzávalóval együtt csak frt **13.50**
- 1 teljes férfi öltönyre finom minőségű angol szövetek teljes hozzávalóval együtt csak frt **15.50**
- 1 teljes férfi öltönyre legfinomabb angol szövetek teljes hozzávalóval együtt csak frt **16.50**

Maradékok gyermeköltönyökre rendkívül olcsón.

Építési szándékozók figyelmébe!

Vollák József

és Társa

építési vállalkozók, építési iroda és faterlep

Arad, Radnai-ut 6. szám.

Városi és megyei telefon 65.

Mivállalunk mindennemű

kőműves munkát.

úgy mint bérházak, magán épületek, nyaralók, stb. felépítését, bármely stíl szerint; helyben és vidéken; továbbá amerikai és más rendszerű jégvermek, elevátorok, magtárak, istállók, stb. felépítését és szakszerű berendezését, valamint régi épületek átalakítását, új homlokzatok készítését és homlokzatok beszínezését, nedves falak szárazzá tételét stb.

Czementmunkákat, ugymint: czementburkolatok, beton alapok, lépcsők, boltozatok, czement-jászliok és itatórájuk, beton csatornák, aknák, stb. készítését.

Acsmunkákat, ugymint; fedelek és fedélszerkezetek, pajták, színek és egyéb gazdasági férőhelyek készítését több évi jótállás mellett. Facsment fedelek készítését a legjutányosabb áron.

Elvállaljuk továbbá mindennemű Rabciz-munkák szakszerű elkészítését. Épületek felmérését és becslését gyorsan és pontosan eszközöljük. Költségvetéseket kívánatra ingyen szolgálunk.

Eddigi ügyfeleink bizalmáért köszönetet mondva, kérjük azt irányunkban a jövőre néve is fenntartani.

Kiváló tisztelettel

1638 **Vollák József és Társa.**

Osztály-sorsjegyek

Lukács Vilmos

BUDAPESTI BANKHÁZÁBÓL

KIZÁRÓLAG NÁLAM KAPHATÓK

== Kuzás már 1904. május 17. és 18-án

ez I-ső osztályú corejegyek árai:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1.50 kor.

Lukács Vilmos Bankház

Központi iroda: Budapest, V., Fürdő-utca 10.

ROTHSTEIN MOR

fűszerkereskedés 1003

Arad, Szabadság-tér 3.

T. cz.

Van szerencsém uraságod becses tudomására hozni, hogy eddig fennállott **Basztján József és Maringer József** társas cégéből kiléptem és saját cégem alatt

Maringer József

Bocskó-utca 2. számú házban, egy a mostani igényeknek megfelelően berendezett

==== **úri-szabó üzletet** ====

nyitottam, ahol mindennemű a legújabb divatu bel- és külföldi szövetekből raktártartok és a legújabb facon szerint mindennemű férfi ruhát, valamint egyenruhát előírás szerint, pontosan készítek.

Kiváló tisztelettel

Maringer József,

polgári- és egyenruha-szabó

Bocskó-u. az izraelita templom közelében.

605

Fischer Károly

sodronyszövet, fonat, szitaárak és aczelsodrony ágybetétkészítő

Arad, József főherczeg-ut 8. sz.

Ajánlja különféle sodronyszövet készítményelt, ugymint: réz, vas és ciznezett sodronyszövetek, melyeket raktáron tartok, főképp malmok, gyárak és gazdasági czélokra, ugyszinten **Bachler-féle szelelő rostához való sziták.** Készítek alkalmas kézi- és gépsodronyfonatot kertek, ligetek, tyukudvarok és vadaserdők bekerítéséhez, föld, kavics, homok- és kőszént-hányórosták vaskerettel építészeti, bánya és kertészeli czélokra. Pincze és magtárlakokhoz rostélyok. Szikrafogók mozdony- és gyári-kéményekre. Rugganyos aczelsodrony-ágybetéteket vas és fa-állványokra, melyek könnyű tisztántartása által igen ajánlhatók. Különféle szőr-, vas-, réz- és selyem-sziták, donány-dobok és dobsziták, valamint minden e szakmába vágó itt fel nem sorolt tárgyak a legjobb minőségben, mérsékelt árak mellett elkészítetnek.

633

Tervezések, költségvetések díjtalan készíttetnek!

Építetők szives figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. építetők közönséget értesíteni, hogy helyben **Csernovits Péter-utca 14. sz. alatt**

építés vállalati irodát

nyitottam.

Ajánlkozom mindenféle építkezési munkálatra u. m. laképiletek, bérházak, gyárak, templomok, kripták, iskolák stb. stb. stylszerű tervezésére és felépítésére, valamint mindenféle átalakítási és javítási munkák kifogástalan teljesítésére; ugymint bármily épület elszámolások — becslések felvételére is a legjutányosabb árak mellett.

Czélom lévén e téren való hosszú gyakorlatom és szaktudásom által — melyekből le is vizsgáztán — a lehető legjutányosabb árak mellett kifogástalan jól és gyorsan végzett munkák teljesítésével a n. é. közönség bizalmát minden tekintetben kiérdemelni, miért is szives pártfogását kérve tisztelettel.

587

Kondorossy Kálmán.

Lak és bérépületek építése részlet-törlesztésre is felvállaltatnak!

Nagy

arany-, ezüst- és ékszerjavító műhely átvétel.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Aradon, Széchenyi-utca 1. szám alatt létezett Regényi Kálmán-féle arany-, ezüst és ékszer javító üzletet** átvettem és azt

Christián József

cég alatt tovább vezetni fogom.

Készítek midennemű új és javítási munkákat olcsó árak mellett.

Valamint veszek mindennemű régi törött aranyat és ezüstneműt a legmagasabb árak mellett.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Christián József

aranyműves,

Széchenyi-utca 1.

504

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

Kellemes ízű, friss, fehér

Hajós-féle

Csukamájolaj

ára egy üvegnek 2 korona.

Cseplőgépi-, nagyobb műhely-, gyár- és malom-tulajdonosok

figyelmébe!

A 73.595—IV. b) 1903. sz. nagyméltóságú m. kir. belügy-miniszteri körrendeletnek szigoruan megfelelő, tökéletesen felszerelt és kiállított

162

Mentőszekrény

jól záró kemény faszekrényben legolcsóbb ár mellett kapható.

Fontos tudnivaló tüdőbetegeknek!!

A törvényesen védett „**Sylo**” az egyedüli szer, mely mindenféle légzőszervi bajoknál rendkívüli jó hatással bír. Az éjjeli izzadást teljesen megszünteti. A testsúlyt gyarapítja. Heptikás embereknek valóságos megváltója.

Ára egy üvegnek 3 korona.

Kapható az egyedüli feltaláló és készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban az Isteni Gondviseléshez

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Szőlőbirtokosok figyelmébe!

A 3-szor sodrott szőlő kötőzónál

daczára annak, hogy 25%-al olcsóbb kötő anyag, a Raffia hársnál tartósabb.

Ajánlunk továbbá a legjobb minőségben jutányos árak mellett: 1111

I-a Raffia hársot, vizmentes ponyvákat kötélárukat és zsinógeket, kender heveder, kendertömlők és fonott lószőrt.

Teljes tisztelettel

Erdélyi és Bácskai iparú raktár

Reich B. Károly Fia és

Társaság.

Andrássy-tér 6. Verbos ház.

Férfiak

ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte írnak. Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki írhat érte bárhol magyarul, mire titoktartás mellett postafordultáva egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute 49. Elektron Building, Fort Wayne, Ind Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek. 4214

? Miért ?

nevezik

Gaedicke

bankházát a legnagyobb
szerencse-gyűjtődének ?

Mert ott a legtöbb főnyereményt fizették ki
Mert ott a 602.000 kor. jutalmat
Mert ott 3-szor a 400.000 „ főnyereményt
Mert ott 3-szor a 100.000 „ „
Mert ott 1-szer a 70.000 „ „
Mert ott 4-szer a 60.000 „ „
Mert ott 3-szor a 30.000 „ „
Mert ott 5-ször a 25.000 „ „
Mert ott 10-szer a 20.000 „ „

nyerték és

Mert más gyűjtőde hasonló eredményt felmutatni nem tud.

A ki tehát főnyereményhez akar jutni, siessen a XIV-ik magyar kir. szab. osztályosorsjáték május 17. és 18-án megtartandó húzásához postautalványon vagy utánvét mellett

$\frac{1}{12}$ $\frac{1}{6}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{1.50}$ sorsjegyeket
koronáért rendelni

Gaedicke A. bankházánál

Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtődéje

Budapest, Kossuth-Lajos-utca II. szám.

Postatakarékpénztári befizetési lapokkal az összegek postadíjmentes átutalhatása céljából kívánatra szívesen szolgálok.

Levágandó rendelőlevél.

GAEDICKE A. urnak

BUDAPEST.

Szíveskedjék czimemre I. osztályu eredeti Magy. kir. szab. osztályosorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az ellenérték: koronára utánvételezendő postautalványon küldöm.

Pontos cím: Név
Állás
Lakhely
Utolsó posta

A nem kívánt módokat
fővárosi

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő fizlete

Weitzer János-u. 13. sz.

a főpostával szemben.

Ajánlja dus raktárát mindentféle paszományos és gombkötő árakban, u. m. zsinór, gomb, rojtok, bojtok, selyem Ponponok és zsaniliákban.

Elvállal 526

minden e szakba vágó munkát, a legjutányosabb árak mellett.

Újítás a lakások tisztázásánál!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy hosszú kísérletezés után oly szerrel és eszközzel rendelkezem, hogy teljes megbízhatóság és jótállás mellett a lakások

tökéletes féregmentessé tételét

elvállalom.

Teljesítek mindennemű díszes és egyszerűbb

szobák, termek stb. festését

a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeknek megfelelő legdiszesebb kivitelig és mindennemű mázóási és fénymázóási munkálatokat a legalaposabb kivitelben. A lehető legjutányosabb árak mellett. A n. é. közönség b. megbízását kérve kiváló tisztelettel

Guttman Sándor,

szobafestő 691

Weitzer János-utca 19. földszint.

Háztulajdonosok figyelmébe!

Ajánlkozom **cement hordók, kádak, továbbá teraszok, burkolatok és mennyezet boltozatok** elkészítésére u. m. **Cement és terező** szakmába vágó munkákat jutányos árak, pontos kivitelben és jótállás mellett. Szíves megbízásokat kérve tisztelettel

Wagner Péter,
Arad, Jllés-utca 126. 614

Eladó szőlőoltvány.

Különböző bor és csemeg-faju I. oszt.
gyökeres szőlőoltvány,

továbbá szőlők pótlásához alkalmas **gyökeres
amerikai vessző** kapható

Winkler József

szőlőoltvány termelőnél 994

Arad, Batthyány-utca 13. szám.

ALAPÍTTATOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest, VII., Wesselényi-utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt.
Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg.

ALAPÍTTATOTT 1890.

Bérbe adjuk

f. ó. május hó 1 jére a Magyar-Pécskán főut 33. sz. alatti

üzlethelyiség,

nagy lakás és melléképületeket magában foglaló

házunkat,

melyet jelenleg Iritz F. Frigyes utóda cég lakja.

Lippai serfőző főraktára

Arad, Salacz-utca 5. Telefon 337. 1227

Van szerencsém a n. érdemű közönséget arról értesíteni, hogy **eredeti** csomagolásban oly

Csukamájolajat

hozok forgalomba, mely egy új eljárás szerint légritkított térben lesz a frissen fogott csukák májából, az erre a célra berendezett hajókban előállítva E

csukamájolaj

nagyban különbözik az árbelitől, világos-sárga és a lehetőségig szagtalan.

JAVALVA: Tüdő, mell és gégebetegségek, bőrbetegségek, görvélykór (scrophula) ellen, valamint gyenge egyének, különösen gyermekeknek, mint vértisztító és javító.

Es a csukamájolaj könnyen reszorbeálható, ezért gyermekek és gyenge egyének igen jól tűrik, miért is orvosi autoritások mint a test súlyát gyarapítót és vértisztítót legjobban ajánlják.

Egy üveg ára 2 korona.

Lakások, beteg- valamint gyermekszobák levegőjének tisztítására

ozón fenyő illatot

e fenyő illatból pár cseppet forró vízzel telt edénybe öntünk, mi által a levegő üde fűszé lesz, akár csak a fenyves erdőké.

Egy adag 1 korona.

Szoba illatok: Rózsa, Rezeda, Orgona, Heliotrop, Viola, Gyöngyvirág.

Papier de Armenie

pompás és csodás illatu füstölő papír egy adag 40 fillér. — Illatszerek nagy választékban.

Gutori Földes Kelemen

Gyógyszerész és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Telefon 111. szám. 1075

**Azonnal elfoglalható
Kiadó lakás!**József főherceg-ut 12. sz.
házunkban**5 szobás lakás**

modern berendezéssel, fürdőszobával és kitűnő mellék helyiségekkel

kiadó.

Bővebb felvilágosítást József főherceg ut 12. sz. földszinti irodánk nyújt.

Fodor és Reisinger.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy bécsi és külföldi bevásárlási utamról hazaérkeztem és a legelegánsabb

**tavaszi és nyári
virág-, cheth és tül-
kalapok**

a legnagyobb választékban kaphatók, melyek a legkényesebb igényeknek is megfelelnek.

Gyászkalapok mindig raktáron vannak.

Javításokat elfogadok.

Kalapdiszek fityolok és menyasszonyi koszorúk dus választéva.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri 726

Madmoiselle Serah
(Löwenberg S.)

Andrássy tér 20. sz.

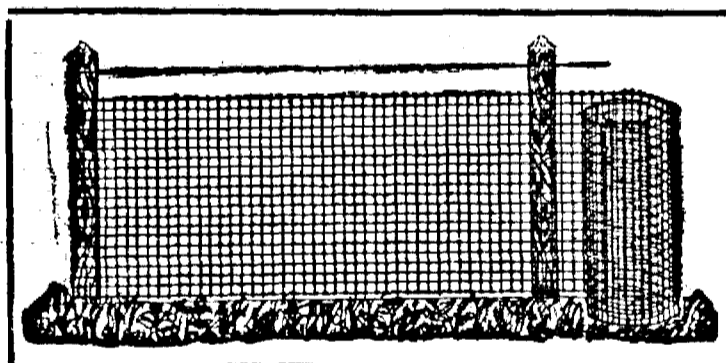
Aki a
GYOMRÁT!
szereti,

annak igen jó hatása, éhgyomorra egy pohár melegített

Rohitsi (Styria) vizet

iszik.

Rendszeres használat által kitűnően hat az étvágyra és az emésztő szervekre. 247

Bámulatosan olcsó kerítések!

Szőlőtermelők figyelmébe!

Mezőgazdák figyelmébe!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítés-gyára

Budapest, VIII. kerület, Üllői-ut 48. szám.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott

Hungária sodronyfonatát,

mint a legczélszerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot,

mely előnyeivel fogva felülmul minden eddigi alkalmazott sodronykerítést. Ezen, a szőlő- és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos találmány előnye: olcsóság.

Horganyozott vas-sodronyból (nem kell befesteni):

körülbelül 5 centiméter lyukbőséggel:

Készletben: 1 és 2 méter magasságban valamennyiből, 1-50 méter magasságban 2,2, 2,5 és 2,8 mm. dróterősségekből.

Sodronyerősség mm: 1-2 1-4 1-6 1-8 2-0 2-2 2-5 2-8 mm.
Ar □-méterenkint fillér: 40 48 56 64 72 86 100 120 fillér.

Körülbelül 3x5 centiméter (hosszukas) lyukbőséggel:

Készletben: 1 méter magasságban valamennyi dróterősségben.

Sodronyerősség mm: 1-2 1-4 1-6 1-8 2-0 2-2 2-5 2-8 mm.
Ar □-méterenkint fillér: 58 66 74 82 96 110 130 150 fillér.
Csomagolásért, földadásért és kezelési költségeket számított négyzetméterenkint 1 fillért, de egy küldeménynél legalább 50 fillért.

Czélkerítés: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélei pedig tükéssek, tehát az átmozgást megnehezíti. A fonat csavart szálú — mint vékony sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, mi által nagy az ellenálló képessége; a keresztirányban pedig hullámosak, a szálak összecsuuszása tehát ki van zárva.
Könnyű kezelés: Kézvel meghuzva, egyszerűen a faducokhoz szegerezendő, horganyozott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Nagy előny a fonat feszessége, a mi lehetővé teszi azt, hogy a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölérősíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tükés sodronyt alkalmazva, a kerítés letészése szerint megmagasítható. — A tükés sodrony méterenkint ára 6 fillér.

Számos elismerő-levél áll rendelkezésre.

Tovább gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat mindenféle czélokra, csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erdőjárásokat vaskezes sodronyfonat és kovacsolt vasból. Föld- és kavicsrostákat, magtárbak-rostályokat, ökr-szálkaszak-akat, szikrafogókat, szőlőbogyó-rostákat, borászókat, cséplőgépekbe való gabona osztályozó-hemp-eket, stb.

Arjegyek ingyen és bérmentve. Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

A természetes keserűvizek sorából magasan kiemelkedik a
Schmidthauer-féle

Igmándi keserűvíz,

mely a **székrekedés** és azzal járó neheztől bajoknak u. m.: **étvágyhiány, gyomorrelluvódás, aranyér, vérbőség** sat. páratlan természetes gyógyítója.

Már fél pohárral reggelizés előtt használva teljesen fájdalom nélkül hat, a nélkül, hogy a szervezetet gyöngítene.

Főraktár Aradon: **G. Földes Kelemen** gyógyszerész, **Fejér Gyula, Dürr Kocsárd, Schwartz J., Karácsonyi A., Rothstein M., Daimel L., Guttman S. és Lázár Gy.** uraknál. Kapható mindenütt, úgy egész, mint a közönség kényelmére a 2-3-szori használatra elegendő kis fél üveges töltésben is. Utasítás mellékelve.

Fél üveg 30 fillér.

Egész üveg 50 fillér.

Keresztetik

100—600 holdig terjedő

Földbérlet

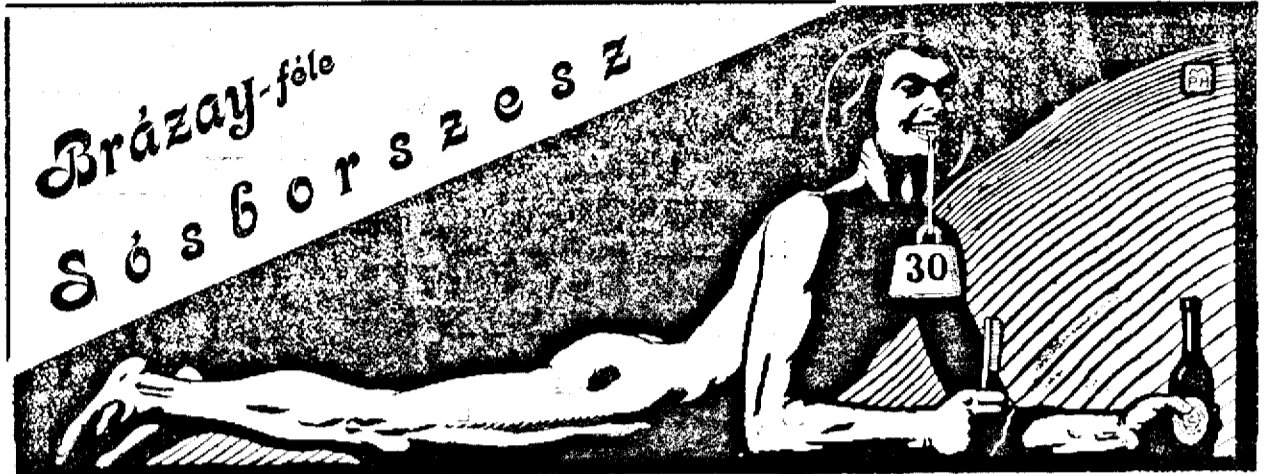
Arad-, Jemes- vagy Csanád-megyében.

Bővebbet: 1221

Hartmann Samu

vaskereskedésében

Aradon.

Ha étkezés után **BRÁZAY-féle Sósorszesz**et öblögetjük a szájunkat, úgy fogaink, szájunk és az iny tisztán tartatnak és megvédetnek a romlástól.

A legszebb

Női ruhakelmék és blousok,
Costüm kelmék fekete és színes,
Ruha és blous selymek, zeffírek,
Cosmanosi cretton és battisztok,
Napernyők a legdivatosabb kivitelben
jutányos árrban szerezhethők be

Singer Sándor áruházában

Arad, Andrassy-tér 20.

Vidékre mintákat bérmentve küldök.

Mindenkinek saját érdeke

aki a tavaszi idényre

divatos és izléses férfi-, fiu- vagy gyermekruhát akar vásárolni, az ne mulassza el az alkalmat és szerezze be szükségletét

FRANK LEÓ

férfi-ruha áruházában Aradon, Andrassy-tér 9. sz.,

(az új minorita-templom átellenében), hol most az új idény beálltával dus választéku raktár áll a legolcsóbb és legszolidabb árak mellett a t. vevőközönség részére felhalmozva.

Mérték szerinti megrendelések a legújabb szövetekből és legdivatosabb kivitelben

saját műhelyemben készül, úgy, hogy a legkényesebb izlést is minden tekintetben kielégít.

Állandó nagy raktár hazai és külföldi szövetekben.

Szolid elv!

Figyelmes kiszolgálás!

Olcsó árak!

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

BUDAPEST, V. KERULET, VÁCZI-KÖRUT 32. SZÁM

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű

gőzcséplőkészleteket, ipari czélokra alkalmas Compound lokomobilokat

MILLENIUM

fűkaszáló-, márokrakó- és kévekötő aratógépeket, valamint egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

8470—1904.

60510—1904. F. IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérművek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adni:

állomáson	1. évi április hó
Arad	25-én d. e. 9 óra
Szeged	28-án d. e. 9 óra
Debreczen	29-én d. e. 9 óra

Budapest, 1904. évi április hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Hirdetmény.

Az 1883. évi 44. törvényozikk 15 §-a értelmében felhívjuk Arad sz. kir. város III. osztályu kereseti adóköteles közönségét, hogy a 1902. évi adókiivetés uton 1902—1903. vagy a 1904. évben keletkezett és még meg nem adozott haszonhajtó foglalkozások, ipar és kereskedelmi vállalkozásokra vonatkozó vállomásaikat 8 nap alatt legkésőbb folyó április hó 29 ig a városi adóügyosztályban annál inkább beadják, mert ennek elmulasztása esetén adójuk hivatalból beszerzendő adatok alapján fog megállapítani.

Arad, 1904. évi április hó 20-án.

A városi tanács.

Hamburg-Amerika.

Személyszállítás az új, nagy hamburgi duplacsavaru, legújabb szerkezetű posta- és express gyorshajókkal.

Lehetőleg legnagyobb biztonság és kényelem.

Minden gőzhajónak két csavarja van, és mindegyik 12—16 vízhatlan részre van beosztva, tehát emberi számítás szerint ezen hajók elmerülhetetlenek.

A fedélköz, villamos világítással, gőzfűtéssel, és szellőztetéssel van ellátva. Kitűnő ellátás. Családok és egyedül utazók külön. 1119

Express gyorshajómenet 6—7 nap.

Fedélközi menetdíj 140 korona

Duplacsavaru postahajómenet 9—10 nap.

Fedélközi menetdíj 118 korona

A hajók indulása a következő:

Április 15-én	"Bulgária"	duplacsavaru postahajó
"20-én	"Moltke"	express gyorshajó
"22-én	"Pennsylvania"	duplacsavaru postahajó
"27-én	"Deutschland"	express gyorshajó
"29-én	"Patricia"	duplacsavaru postahajó
Május 6-án	"Belgravia"	duplacsavaru postahajó
"11-én	"Ritche"	express gyorshajó
"13-án	"Pretoria"	duplacsavaru postahajó
"18-án	"Moltke"	express gyorshajó
"20-án	"Graf Walderssee"	duplacsavaru postahajó
"25-én	"Deutschland"	express gyorshajó
"27-én	"Bulgária"	duplacsavaru postahajó
Június 1-én	"Auguste Viktoria"	express gyorshajó
"3-án	"Pennsylvania"	duplacsavaru postahajó
"8-án	"Blücher"	express gyorshajó
"10-én	"Patricia"	duplacsavaru postahajó

és így tovább. A további menetrendet folytatjuk.

Vasuti jegyek kiadása New-Yorkból az amerikai vasutak összes állomásaira eredeti vasuti áron. Azonkívül közvetlen hajójáratok, Halifax-Kanadába, kizárólag csakis a hamburgi kikötőből.

Azon számtalan kérdésközlést illetően, mely hozzánk naponta érkezik, valjon igaz-e az, hogy mostantól kezdve Hamburgon át Amerikába tilos az utazás, — nem lévén azon helyzetben, hogy azokra egyenkint megfellehessünk — minden érdeklődőnek szives tudomására hozzuk, hogy a kinek utelve van, annak jogában áll arra utazni, merre neki tetszik, és utjában út, senki fel nem tartóztatja, sem pedig utjából másféle el nem terelheti.

Feltétlen szükséges az útnan 20 — korona előleg beiktatása, mi által az utas magát biztosítja, hogy egy éven belül, bármikor, ha a hajójegy drágább is lesz, csakis a fenti rendkívüli olcsó árt fogja fizetni.

Közlekedési felvilágosítással minden nyelven szolgálnak:

Falk és Társa, Hamburg, Amerikaház.

AZ ARADI LLOYD TÁRSULAT

folyó évi április hó 24-én, vasárnap d. u. 2 órakor

tartja saját helyiségében

rendes évi közgyűlését,

melyre a társulat tagjait tisztelettel meghívja

az elnökség.

Tárgysorozat:

1. A választmány évi jelentésének előterjesztése.
2. A számvizsgáló-bizottság jelentésének előterjesztése és a felmentvény megadása.
3. Az 1904. évi költségvetés megállapítása.
4. A tagok notaláni indítványai.
5. Társulati alelnök és egy, esetleg két választmányi tagnak 2 évre szóló megválasztása.

Arad, 1904. április 16-án.

Az egész világból jövő

hálairatok és elismerő levelek fényes bizonyítást tesznek arról, hogy a

Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CRÉME

szeplő, májfolt, bíbircs, bőrvörösség és mindennemű arcizisztánság ellen feltűnő és utóiréheletlen készítmény. A bőre rögtön felszivódik, hatása bámulatba ejtő. Nappal is használható!

Egy tégely ára 1 korona.

Aradi Ibolya-crém szappan 70 fill.

Ibolya-hőlypor fehér, rózsa és krém színben I doboz I K. 20 f.

Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) egy üveg I kor.

Kapható a készítő és feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában 118

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Földes Kelemen, Hauer Lajos (Gáj), Kossuth Pál, Ring Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerészek urak és Vojtek és Weiss droguista uraknál.

Figyelmeztetés: A bevásárlásnál csakis HAJÓS-féle készítményeket tessék kérni és ellegadni.

Feltűnés!

Az idényre tavaszi és nyári czipőárakban

óriási készleteket halmoztunk fel s ezért rendkívül előnyös árakat léptettünk érvénybe. Előnyáraink az idény folyamán.

Férfi czugos fekete bőr, erős	2.25	Női csattos czipő, elegáns ...	1.70	Női szürke vitorlavászon, füzös czipő ...	— .90
„ füzös, igen tartós ...	2.50	„ fekete bőr czugos czipő, tartós ...	2.20	Leánycipők füzös, fekete és színes ...	1.60
„ „ I-a Box ...	4.—	„ I-a Boxbőr, igen elegáns	3.50	Gyermekcipő füzös és gombos kiváló minőség, fekete és színes	— .80
„ „ szürke vitorla vászonból, fürdőre és sport czipőnek ...	1.—	„ fekete és színes bőrczipő, füzös	2.75		
		„ zergebőr szalon s tánc czipő	1.30		

Legjobb, halaszthatatlan alkalom a bevásárlásra!

„TURUL” CZIPŐGYÁR R. T.

főraktára Aradon, Andrássy-tér, Minorita-palota, Deutsch Testvérek üzlete mellett. Városi és megyei telefon 537. szám.

626

Hazai gyártmány!

KLEINOSCHEG SEC

UJDONSÁG!
ELSŐ MINŐSÉGŰ
PEZSGÓ.

KLEINOSCHEG TESTVÉREK
esász. és kir.
udvari szállítók pezsgő pinocéll
BUDAFOK.

8414

Férfi és uram sem ellenséges!
Dr. David Viktor, az első magyar orvos, aki a székélybetegségek gyógyítására a székélybetegségek gyógyítására a székélybetegségek gyógyítására...

Dr. David Viktor.

2587

1868 óta forgalomban.

BERGER-féle GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosok tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában lényegesen sikeres alkalmaztatik

mindennemű bőrkütségek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, előidült kútségek, ugyanezen okokból, ótvár, fagydag, láhzuzadás, felp. és szárazság ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a leghatékonyabb anyagokat és minden egyéb, a kezelésben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Teljes körzettségű sikeres alkalmaztatik a kátrányszappan helyett.

Berger-féle gyógy-kátrány-kátrányszappan.

Az arcbőr tisztálattalanságát eltávolítására, a gyermekeknek valószínűleg tejbetegségei ellen felelősen alkalmaztatik, a székélybetegségek gyógyítására.

Berger-féle glicerín-kátrányszappan

50% glicerín-tartalommal és finom illattal. Az arc tisztítására, a székélybetegségek gyógyítására, a székélybetegségek gyógyítására...

G. Hell & Co.
Kátrány-disztribútorok
Bécsben 1868-ban

G. Hell & Comp., Wien, I., Sterng. 3.
Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerár, Budapest, Király-ut., Thallmayer & Seitz, Zrínyi-ut. Utólagosan Magyarországi összes gyógyszerárakban.

Raktár Aradon: Gutori Példes Kelemen és Rosenyay Mátyas gyógyszerész utraknál, és kapható az összes hazai gyógyszerárakban. 715

FOGÁK

szájpadlás nélkül és anélkül, hogy a gyökerek eltávolításának 3 koronától. Az általam készített és Párisban első díjat nyert fogsorokat mindenki azonnal megszokja, beszédsvarekat nem okoz és különösen rágvale. Régi fogsorok átalakítottak.

Widékiek 12 óra alatt kielégítettnek.

Nagyobb rendeléseknél a vasutköltség fele megtérítettik.

Fogorvosi intézet:

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 50. sz I. em.

Royal-szállóval szemben.

Fogorvos: **LÖFLER EMIL.** Fogtechnikai vezető: **GROSSMANN S.**

Foghuzás érzéstelenítve. Tartós plombák. Rendel: d. e. 10-12 óra, d. u. 8-7-ig.

Vasár- és ünneppnapokon is. Mérsékelt árak. Részletfizetésre is.

† Soványság. †

Szép testidomokat kaphatni a világ-hírű erőportól. *D. Franz Steiner & Co.* berlini cég készítménye, amely a párisi 1900. évi és hamburgi 1901. évi kiállításokon aranyéremmel lett kitüntetve. 6—8 hét alatt 30 font kövéredés egész bizonyos. Orvosi előírás. *Reálisan szolid — nem szélhámos-ság, számtalan köszönő írat.* Ára dobozonként használati utasítással 2 kor. 50 fillér. Az összeget legajánlatosabb előre postautalványon küldeni. *Kapható Török József gyógyszerárúháza Budapesten, 59, Király-utca 12.* 234

Papp Samu

műkertész,
a Kertészeti Közlöny szerkesztője.

Elvállal kisebb nagyob
kertek berendezését
vagy újja alakítását
és további kezelését

Készít
a legújabb párisi divat szerint
élő virágokból

csokrokat, koszorukat
és mindenféle disztárgyakat. Mérés-
sékelt árakért. 1218

Arad, Török Gábor-utca 20.

Fényképkezdvezmény minden vevőnek!

ZIMMERMANN ÉS EISELE

norinbergi-, dísmü-, férfi-divat és játék-áruház
ARADON, a „Zöld papagájhoz”.

Óriási választék

mindenféle

gyermek- és sétakocsikban,

melyek a legfinomabb, legtartósabb és legcélszerűbb kivitelben vannak rakta-
rón.

Onmüködő és fapálczika-redők! Tekegolyók és tekebábok!

1163

Kiváló tisztelettel ZIMMERMANN ÉS EISELE.

Fényképkezdvezmény minden vevőnek!

6078—1904. kh.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy kereskedelemügyi m. kir. Minis'ter ur önmegmítósága 29038—1904. sz. rendeletével f. hó 24. ere. eső vasárnapon mindennemű fuvarozásnak egész napon át való végzését, valamint mindennü élelmiszernek egész napon át történő előállítását s úgy piacon, mint üzletből való árusítását megengedte.

Arad, 1904. évi április hó 23.

Sarlot,
főkapitány.

Aradi nyomda részvénytársaság.

Ajánlja
kitűnően berendezett és
jól felszerelt

NYOMDÁJÁT,

hol mindennemű nyomdai
munkák gyorsan és pontosan
elkészítettnek.

Báli meghívók,
Tánczrendek,
Belépti-jegyek,
Esküvési és eljegyzési
kártyák,
Gyászjelentések,
Üzleti körlevelek,
Levélpapírok,
Borítékok, stb. stb.

Méltányos árak!

Szép kivitel!

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a donanyzo egyszer veszi és többé más nem szivhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Kutakat épít,
mélyít és fur

Licsmann József

kutmester

Arad, Wesselényi-utca 36. sz.

Különlegesség

hegyi sziklákban is.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy helyben,

József-főherceg-ut 11. sz.

alatt, (Karolina-utca sarkán) egy, a mostani kor igényeinek teljesen megfelelő

női divat és rövidáru üzletet nyitottam.

Amidőn magam a n. é. közönség pártfogásába ajánlom, figyekezem oda fog irányulni, hogy nagyrabecsült vevőimnek minden igényeit a legnagyobb mértékben kielégítek.

Kiváló tisztelettel,
Stern József.

621

Ugyanott egy jó házból való tin tanulóul felvétetik.

168—1904. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az Orczy utca rigol kijavítási, továbbá a Dezső- és Török Gábor utcák víz-vezető árkaiknak kikövezési, a György-utcában kőalaps ut készitési; a Rákóczy-utcának a Hunyady- és Forray-utcák közötti részének asphattal leendő burkolási munkálatainak elvállalás iránt folyó évi április hó 25-én ó. 10 órakor árlejtést tart.

Kijelölt-ár: I. Az Orczy-utca rigol kijavítása, továbbá a Dezső- és Török Gábor-utcák víz-vezető árkaiknak kikövezése 1020 korona. II. A György-utcában kőalaps ut készitése 3024 korona. III. A Rákóczy utcának a Hunyady és Forray utcák közötti részének asphattal leendő burkolása 26116 kor. 95 fill. IV. Külvárosi utak kavicsolása 2600 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10% a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1904. évi április hó 5-én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s.k.
aljegyző.

Uraságoktól használt

nyári és téli férfi-ruhákat háló ebédlő és más butorokat

a legmagasabb áron veszek.

Kivánatra házhoz is megyek.

Menczer Márton

Arad, Petöfi-utca 7. sz.

Klein Ignác

gépharisnya kötődjé

Aradon, Lázár Vilmos-utca

Földes palotában (Fleisher-féle butorgyárral szemben.)

Felhívom a n. é. közönség figyelmét jól felszerelt

gépharisnya kötődémre,

melyet Aradon eddig még nem létezett gépekkel rendeztem be.

Elvállalok mindennemű új harisnyák kötését és fejelését u. m. keztyük, kamaslik, alszoknyák és alsóingek és minden kötődjé szakmába vágó új és javítási munkákat jutányos árak mellett.

Gégner János

épület-, butor és portál asztalos

Aradon, Angyal-utca 21. sz.

Elvállal minden az épület-, butor és portál asztalos szakmába vágó új és javítási munkákat u. m. épület munkákat-, üzleti-, szoba és konyha berendezéseket, továbbá portálok föllállítását jutányos árak és pontos kivitelben. Tervrajzok díjmentesen készíttetnek.

Téglaeladás!

A vasut közelében lévő téglaégetési telepemen jól kiégetett

téglák

igen előnyös árak és feltételek mellett kaphatók. 1244

Utárványok lakásomon válthatók.

Kirle Antal.

Flórián-utca 6 b. ajtó szám 5.

Aradi ipar- és népbank.

Ékszer-zálogosztály.

Árverési hirdetmény.

1904. évi május hó 5-én d. e. 9 órakor az aradi ipar- és népbank zálogosztályában a következő számú és 1904. évi február hó végéig lejárt ékszer-, arany- és ezüst-tárgyak alapszabályunk 72. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett fognak elárvereztetni, u. m.:

14106	14150	14811	14888	14894	14971	14982	15073	15266	15358	15370
15596	15689	15775	15788	15822	16108	16123	16199	16437	16689	16714
16918	16922	16994	17108	17161	17239	17396	17470	17472	17685	17720
17852	17867	17912	17946	18016	18104	18108	18157	18192	18204	18231
18257	18424	18608	18617	18686	18717	18838	18906	19059	19071	19116
19197	19263	19337	19343	19370	19373	19386	19387	19388	19395	19503
19513	19514	19551	19568	19627	19728	19890	19915	180	214	245
272	295	312	345	466	532	645	736	742	776	806
879	944	969	1053	1060	1102	1137	1154	1159	1291	1328
1521	1604	1713	1735	1843	1880	2046	2084	2119	2125	2153
2188	2210	2277	2356	2359	2364	2371	2494	2506	2532	2533
2648	2670	2788	2845	3066	3176	3196	3337	3588	3614	3620
3622	3645	3809	3870	4089	4576	4694	4707	4714	4801	4815
4861	4864	4882	5022	5085	5119	5138	5244	5332	5407	5443
5447	5533	5605	5635	5655	5661	5748	5776	5820	5848	5915
6012	6028	6081	6191	6244	6304	6373	6414	6471	6532	6619
6883	7001	7056	7070	7071	7106	7129	7134	7149	7169	7192
7204	7236	7277	7317	7333	7345	7348	7351	7387	7442	7484
7495	7526	7570	7628	7629	7739	7749	7757	7759	7801	7818
7829	7872	7897	7898	7918	7949	7979	7985	8042	8044	8054
8076	8102	8106	8111	8117	8140	8149	8170	8171	8196	8204
8220	8236	8238	8464	és	8787,	mely	árveréshez	a	venni	szándékozók

Arad, 1904. évi április hó 14-én.

1195

Az igazgatóság.

Divatos
női ruhák

készen vagy rendelésre legolcsóbban

Tököly-téren,

1146

Prolich üzlete mellett készülnek.

Alkalmi bevásárlási forrás.
DEUTSCH ISIDOR

óras és ékszerész
ARAD, TEMPLOM-UTCA

Minorita-palota.

Arany-, ezüst- és zálogjegyek megvételnek.

1078

Ungermann Józsefné

mű-kertész

Aradon, Pöltenberg Ernő-utca 2. sz.

Ajánlja magát a n. é. közönség figyelmébe, készít mindeanemű menyasszony és

alkalmi csokrokat u. m. **sirkoszorukat**

élő és művirágokból a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, jutányos árak mellett. 459

Élő virágok mindenkor kaphatók.

Figyelem!

Megérkeztek színes

bőr-különlegességek

dus választékban minden színben. shévreaux, boks és bagaria bőrökben.

Seelinger M. Andor

uri és női mintacsipészete

Arad, Szabadság-tér 4.

Városi és megyei telefon 115.

== Intézetek, Gyárosok, Nagykereskedők figyelmébe! ==

Posner Károly Lajos és Fia

Első magyar vonalzó intézet, üzleti könyvek gyára, könyomda,
album-gyár és térképészeti müintézet

előkelő budapesti cég képviselőjét

Arad szabad királyi város

és Aradvármegye területére

átvette az:

Aradi Nyomda Részvény Társaság

ARAD,

József főherczeg-ut 22. sz.

Kérjük azon t. vevőket is, kik a fenti céggel eddig is összeköt-
tetésben voltak, hogy szükség esetében forduljanak hozzánk!

**Költségvetéssel, tervezetekkel díjmentesen
készséggel szolgálunk.**

Telefon 151.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Elvilágosításokat teljesen ingyen ad a kiadóhivatal.
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

Tudakozásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

Aradban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánkozó apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

Akinek

ismeretség híján

házasárra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztára, kulcsárra, vinczellérre, kertészre,	kulcsárnőre, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgára, pénzbeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége
---	--

Aki

eladni kíván

butort, zongorát, hort, gyümölcsöt, gabonát,	üzletet, műhelyt, lakást stb.; vagy
--	--

Aki

bérbeadni kíván

birtokot, házat vadászterületet,	halászatot, telket, kocsit, lovat,
--	---

Aki

mind Ezeket vétel vagy bérbévitel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér czél, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“

kis hirdetés

rovatát használja.

Uri lakás

Deák Ferencz-utca 3. számú ház I. emeletén, mely 5 szoba, alkov, konyha, fürdőszoba és cselédszobából áll, azonnal kiadó. 1229

Figyelem!

Nem szükséges pénz szép uri és női szövetekért! Elfogadok mindenemű árukat ellenszámlába. Mintákat kívánatra küld: Tuchgeschäft Rehwald Wien II/8. 1171

Pöltzenberg Ernő-utca 18.

számu ház, igen előnyös feltételek mellett eladó. 1209

Eladó rövid zongora

erős szerkezettel, csinos külsejű, csomagoló ládával 120 frtéért eladó Walthier Gyöngynél Eteleken 1199

Varrógép ügynökök,

kik e szakmában jártassággal bírnak, fix fizetés és magas jutalék mellett felvételnek. — Czim a kiadóban. 1233

Országszerte ismert

vizsgalapjainkból

100 drb 1 korona a pénz előre való be-
küldésével bérmentve 1 k. 30 f., mint ke-
resztkötés tokban küldve, a gyűrődés
ellen védve. 100—750 drbig a bérmentési-
tésre 72 fillér küldendő. Utánvétellel a
szállítási költség sokkal több.

Ingusz I. és Fia
kiadóhivatala Arad.

Egy középkorú

megbízható asztalos, a ki több évek által mint felügyelő és mint felvigyázó nagyobb társulatoknál működött oly minőségben vagy mint irodaszolga, házmester és egyéb ajánlkozik, jó bizonyítványokkal rendelkezik. Czim S. Alsó Molnár-utca 5. sz. W. T. alatt. 1254

Dohánytőzsde

Arad legelőnebb u'czájában családvi viszonyok miatt eladó. Magányos nőnek vagy férfinak biztos megélhetés. Tőke befektetés 800 frt. Bővebbet Kubina Béláné papirkereskedésében. 1230

Nagymennyiségű Maculatura

eladó az Aradi nyomda Részv. Társaságnál.

Elsőrendű

prima nehéz pörkölt szalonna kapható Meisztrovich Jánosnál, Aradon. 1241

Thanaton!

Levéltevők, hernyok, vörös nyaku árpabogár (Lema melanopus), álczái u. n. meztelen csigák és egyéb lágytestű növényi kártevők irtására alkalmas. Kapható a magyar kir. dohány nagyáruházaiban. 1239

Gyakornok

szép magyar írással, kezdő fizetés mellett, kereskedelmi iroda részére azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok „Szorgalmas” jelige alatt a kiadóhivatalba intézendők 1243

Két darab

1 1/4 éves fajtisza, mangolicza tenyészkan megtekinthető és eladó lesz a jövő heti pankotai országos vásáron. 1242

Sok pénz!!

400 koronát kereshet mellékesen bármily társadalmi állású egyén, minden risico nélkül. Minden kérdézősködésekért „A. B. 17.” jegy alatt a „Mercur” hirdetési iroda Stuttgart (Bergstrasse) továbbít.

500 forintot

fizetnek annak, aki **Bartilla** fogvizetnek használatát mellett, üvege 35 kr. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla A. örökösök**, (E. Winkler) **Wien**, 19/1 Sommer-gasse 1. — Kapható minden gyógyszerháznál. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok felelőse 101 díjaztatnak. 235

Varrónő,

ki jó ízléssel a legkényesebb igényeknek is megfelelően készít **női és gyermek toiletteket**, házakhoz ajánlkozik. Továbbá házon kívül is.

Szíves megkeresések esetleg levélileg kérések, melyre pontos választ személyesen adhatok.

A t. cz. hölgyközönség szíves pártfogását kéri

Hugyetz Róza,

női szabó, Kápolna-utca 2. református templommal szemben. 3141

Nyavalytörés!

Ki nyavalytörés, görcs és más idegcs állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabad. hatályú gyógyszerértár által Majna Frankfurt. 765

T. cz.

Van szerencsém szíves tudomására hozni, hogy

Aradon, Magyar-utca 4. sz. alatt

uri és női cipész-üzletet

nyitottam. — Raktáron tartok mindennemű saját műhelyemben készült **uri, női és gyermek készlepeket** jutányos árakban. Mérték szerinti megrendelések 24 óra alatt elkészíttetnek.

Hivatkozva arra, hogy ugy helyben, mint a fővárosban elsőrendű üzletekben voltam alkalmazva, azon reményben vagyok, hogy munkámmal tisztelt vevőim bizalmát megnyerni fogom.

Szíves támogatást kérve

tisztelettel

Brecska Károly,

1043

Hasznos tudnivaló.

A n. é. közönség becses figyelmébe ajánljuk az Ó cs. és kir. fensége Gizella főhercegnő védnöksége alatt álló férjhez menendő leányok kiházasítására alakult

„Gizella egylet“-et

mely ez évben 1.443.451 koronát fog biztosítottjainak osztalék fejében készpénzben befizetni.

536.000 koronát oly 81 szegény leány között oszt ki kelengyére, a kiknek szülei a biztosítást megkezdették, de nem folytathatták, vagyis a hol a gondoskodás szándéka megvolt és csak az anyagi erő nem volt annak állandó kifejtésére elégséges.

Új szerzés 21 millió korona biztosított tőke, összállomány: 1487 millió korona tőkére szóló 120.000 kötvény.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánljuk továbbá az Ó cs. és kir. fensége József főherceg védnöksége alatt álló,

„Első biztosító intézet katonai szolgálat esetére“

mely 7444 új taggal szaporodván, az év végén alig 10 éves fenállása dacára 47.349.537 kor. biztosított tőkét képviselő 44.853 tagot számlál és ez évben besorozandó tagjai részére 5825.33 fillér besorozási jutalmat helyezett tartalékba.

Ezen adatok helyessége állami felügyelet alatt áll. Minden szülő pótolhatatlan mulasztást követ el, ha gyermekeit ezen jétékonysági egyletek egyikébe be nem iratja.

Csekély díj-k, melyek havi részletekben is teljesíthetők.

Vezérképviselőség: Arad, Salacz-utca 4.

hol szakszerű utbaigazítások és pro-pektur-ok díjmentesen kaphatók. Ugyanitt női és férfi ügynökök fix fizetés és magas jutalék mellett alkalmaztatnak. Ügynökségek a vidéken is felállíttatnak.

VAJDA BENO

legorvos

Arad, Szabadságtér színház épület.

műfogakat

4 koronától részletfizetésre is. Fogak plombírozása feltűnő olcsón jótállás mellett fájdalommentes foghuzás 2 korona. 1247

T. cz.

Van szerencsém b. tudomására adni, hogy **Aradon, belváros Választó-utca 30. szám alatt**

épület- és butor-asztalos műhelyt

nyitottam,

hol minden e szakmába vágó munkákat **legolcsóbb árak mellett készítek.**

Elvállalok minden a szakmába vágó munkát ugy mint épületek, valamint mindennemű üzlet-butorokat a legújabb stílus szerinti elkészítését, vagy azok javítását

legjobb kivitelben, lehető legolcsóbb árak mellett.

Sok évi tapasztalataim, melyet **19. Czeller István** asztalos gyárában szerentem, valamint legjobb száraz anyag felhasználása által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy becses rendelőimnek e téren bármilyen igényeknek megfelelően.

Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva

maradok tisztelettel

Pápay Lajos,

asztalos mester.

Legujabb
Tavaszi

Angol női

 Hawelock

Köpenygallér.

Leány- és gyermek-felöltők.

Legujabb szabásu

D i v a t a l j a k
és ingblousok

rendkívül nagy választékban

STERN M. A. női felöltő
áruházában

Aradon, Andrassy-tér, az új Minorita templommal szemben.

Alapítatott 1875.

Városi és megyei telefon 238.

Szabott árak!

Városi és megyei telefon 457. szám.

A L A P I T T A T O T T 1845.

Szabott árak!

Városi és megyei telefon 457. szám.

Neumann M.

csász. és kir. udvari szállító

férfi-, fiu-, gyermek- és leányka-ruha telepe
ARADON, a „Fehér Kereszt” mellett.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát a legjobb minőségű kész árukban.

Teljes férfi öltönyök:

Sacco öltöny csikozott vagy mintázott szövetből	26-30	koronáig
Divatos csikozott v. mintázott cheviottból	35-50	„
Zsolnai kék cheviott admirál	30-44	„
Legujabb divatszövetekből	36-50	„

Férfi felöltők:

Sötét szürke vagy drapp coachmen	24-36	„
Finom cheviottból fekete vagy kék	24-50	„
Sötétszürke angol cheviottból	30-50	„
Sötétszürke és csikozott double szövetből	34-44	„

Fiu öltönyök:

Tengerész costumök kék cheviottból	14-20	koronáig
Szürke, kék vagy drapp kamgarnból	14-22	„
Iskola öltönyök zsolnai egyszínű vagy min ázott chevitt	10-18	„
Vadász öltöny szürke lodenből	16-24	„
Fiu öltöny térd nadrággal csikos szövetből	16-25	„
Fiu öltöny hosszú nadrággal, csikos szövetből	22-35	„
Fiu felöltő sötét kék és drapp színben	13-18	„

738

Mérték szerinti megrendelések pontosan eszközöltetnek.